Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravniški prostori: 2657 S. Lawndale Ave.

Office of Publication: 2657 South Lawndale Ave. Telephone, Rockwell 4904.

LETO—YEAR XIX. Cena lista je $5.00 Entered as second-class matter January 23, 1918, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. Chicago, Ill., sreda, 10. novembra (November 10), 1926. Subscription $5.00 Yearly ŠTEV.—NUMBER 264

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Shodi S. N. P. J. v Penni, Coloradu in Wyomingu

Na vseh shodih bodo glavni govorniki odborniki S. N. P. J. iz Chicaga. V soboto in nedeljo bodo štirje shodi, katere prirejajo aktivna društva.

Dopisi, katere je uredništvo prejelo pretečeni teden in te dni, povedo, kako veliko zanimanje vlada po naselbinah, kjer bodo shodi društev Slovenske narodne podporne jednote. Največje zanimanje je v Canonsburgu, Pa., in bližnji okolici, kjer članstvo S. N. P. J. skuša iz shoda narediti več kot navadno zborovanje z govorniki, temveč pravo manifestacijo za povzdigo in razširjenje Slovenske narodne podporne jednote. A tudi bratje in sestre v Koloradu in Wyomingu pridno delajo, da bodo shodi čimbolj veličastni.

Predsednik S. N. P. J. brat Vincent Cainkar bo v petek odšel v Kolorado. V soboto zvečer dne 13. novembra bo govoril na shodu društva št. 299 v Walsenburgu. Dopisi in naznanila so že povedala, kaj vse bo ta shod in članstvo od blizu in od daleč je bilo že povabljeno, da se udeleži shoda.

Še večja manifestacija bo naslednjega dne v Koloradu. Ker se bo brat Cainkar ravno nahajal v njih bližini, so društva št. 66, 201, 381 v Koloradu sklenila, da prirede velik shod v Aguilarju, Colorado. Kot glavni govornik bo brat Cainkar. Vse članstvo teh društev je vabljeno, da se udeleži. Tajniki pozivajo, da članstvo pripelje tudi svoje prijatelje, kateri so pripravljeni postati člani S. N. P. J.

Veliko slavnost in kampanjski shod priredi društvo "Trdnjava" št. 10 v Rock Springsu, Wyo., dne 13. novembra, to je v soboto zvečer. Na tej slavnosti bo glavni govornik brat Filip Godina, upravnik Prosvete in drugih jednotinih publikacij. Po govorih bo prosta zabava, pri kateri bo igrala dobra godba društvenih članov pod vodstvom Nicka Bakaricha. Nadejati se je, da bo ta slavnost obsežna, kakor že dolgo ni bila nobena prireditev tega društva.

Društvo št. 10 v Rock Springsu vabi predvsem društvo št. 555 S. N. P. J. in tako tudi bližnja društva, brate in sestre. Vsak naj pripelje s seboj svoje prijatelje, Slovence in Hrvate, ki postanejo člani Slovenske narodne podporne jednote. Začetek bo ob osmih.

Pripravljalni odbor društev "Postojnska jama" št. 138 v Canonsburgu in društva "Prosveta" št. 245 v Lawrencu je že izdal par pozivov k veliki udeležbi shoda, kateri se bo vršil v nedeljo dne 14. novembra. Shod bo v dvorani društva "Postojnska jama" v Canonsburgu. Na tem shodu bosta kot glavna govornika brat Matthew Turk, glavni tajnik S. N. P. J. in brat Frank Zaitz, predsednik nadzornega odbora S. N. P. J. Vabljeno je zlasti članstvo društev št. 245, 138, 589, 517 in 343, kakor tudi drugih okoliških društev. Članstvo naj tudi k tej veliki slavnosti pripelje svoje prijatelje in znance. Brat Turk bo govoril za mladino v angleškem jeziku.

Bratje in sestre po naselbinah, ki so v obližju imenovanih naselbin, pojdite vsi na shode. Slišali boste govore, ki vas seznanijo z delom o sedajnem položaju v Slovenski narodni podporni jednoti. Komur je za blagor in povzdigo svoje organizacije, naj gotovo pride. Pripeljite tudi svojo mladino: da se seznani z organizacijo in njenimi načeli. Vzbudite v nji zanimanje, da se bo lotila dela za vzdržanje in nadaljno organiziranje največje slovenske podporne organizacije v Ameriki.

RUDARJI V MADERI ZMAGALI V DOLGOTRAJNEM BOJU

Swoopovi premogovi interesi so se podali. — Tudi stavkokazi so odložili orodje.

Madera, Pa. — Tukajšnji rudarji zmagujejo v dolgotrajnem boju proti H. B. Swoopovim premogovim interesom.

Betzův premogovnik na griču je zaprt, kajti delo v njem popolnoma počiva. Zastavkalo je 40 stavkokazev. Prišli so na glavni stan lokalne rudarske unije in predsednik Granville jih je zaprisegel, da ostanejo zvesti unijskim principom.

Ko je Swoope videl, kaj se godi, je dal hitro nabiti lepake, da bo od 1. novembra plačeval rudarje po unijski lestvici izza leta 1924.

Boj je trajal poldrugo leto proti Swoopovim interesom. Ta kompanija je ošabno prelomila jacksonvillsko pogodbo in zastavkalo je štiri sto rudarjev. Žene rudarjev so hodile s svojimi možmi na stavkovno stražo. Po letu in pol je pa Swoope imel komaj četrtino svoje prejšnje delavne sile, pa še ti so bili sami importirani stavkokazi. Zdaj se je vprli tudi stavkokazi in ošabni opdjetnik je prisiljen plačati unijsko lestvico in priznati druge unijske zahteve, da pride premog iz njegovih premogovnikov na površje.

Preden je prišla zmaga so bile tudi žrtve. Ena izmed teh žrtev je 57-letni rudar Andrew Ednie. Pred stavko je bil zaposljen pri tehtnici kot zaupnik rudarjev. Obenem je bil tudi tajnik lokalne organizacije štev. 1583. Ednie je bil razredno zaveden delavec, ki je bil dostikrat svetovalec svojim tovarišem. Ednie je kupil siromašno hišico od Swoopa, ko je še delal. Swoope ga je mislil izrabiti za svoje golo orodje, da prigovarja rudarjem, da se naj vrnejo na delo. Ednie je odklonil. Ostal je zvest principom razredno zavednega delavca, ki govore, da je bolje umreti, kot pa postati izdajavec svojih tovarišev. Ko je Swoope spoznal, da ne opravi ničesar pri Ednieju, ga je dal z družino vred postaviti na cesto. Ko se je vršilo nasilno izgnanje iz stanovanja, je bil Ednie težko bolan. Na cesto so ga postavili dne 4. oktobra in teden kasneje je umrl.

Swoope je trdo ravnal tudi s stavkokazi. Mesto papirnih čekov jim je dajal kovinske, ki so bili podobni dolarju in poldolarju, in manjšemu drobižu, ki so se pa lahko izmenjali samo v kompanijski prodajalni, v kateri so bile cene neznosno visoke.

PRVI SNEŽEN VIHAR.

Chicago. — Prvi snežen vihar je obiskal Chicago v torek 9. novembra. Močan severnik je sipal sneg ne le na mesto, temveč je pokril ves severni in centralni zapad z belo odejo. Zima se je letos pojavila zgodaj.

"Amen" ga je stal $20.

Fergus Falls, Minn. — Arthur Isaacson je bil aretiran v cerkvi, ker je preveč na glas rekel "amen". Plačal je $20 kazni.

NAROČITE SI KNJIGO "Ameriški Slovenci"

Čikaška delavska federacija obsoja kraljico

Kraljica je simbol izkoriščanja in terroriziranja kmetov in delavcev v Rumuniji.

Chicago. — Štiristo delegatov Čikaške delavske federacije je v nedeljo na svoji redni seji soglasno sprejelo resolucijo, s katero ogorčeno obsoja klečeplazno sprejemanje rumunske kraljice v ameriških mestih.

"Kraljica Marija je simbol izkoriščanja in terroriziranja kmetov in strokovno organiziranih delavcev v Rumuniji," se glasi resolucija. "Prišla je v Združene države po finančno pomoč za svojo vlado, katera v splošnem tlači rumunske kmete in katera je vrgla v ječe okrog 2500 delavcev radi malenkostnih političnih prestopkov".

Resolucija zaključuje: "Ameriško organizirano delavstvo se ne bo klanjalo nobenemu potentatu, zlasti pa ne onim potentatom, ki predstavljajo vlado, katera — kakor v tem slučaju — preganja in zapira kmete in delavce".

Federacija je obenem oplazila vse one Američane, ki se s svojim sramotnim klečeplaztvom ponižujejo pred vsem svetom, dočim se jim rumunska kraljica nedvomno posmehuje za njihovimi hrbti.

Chicago. — Višji sodnik Joseph B. David je 8. t. m. izjavil, da kot ameriški državljan se noče klanjati nobeni kronani glavi. Sodnik je odklonil povabilo rumunskega konzula, da se udeleži sprejema Marije. — Čikaški župan Dever je tudi dejal, da ne bo poljubil roke kraljici, ko ta pride v Chicago prihodnjo soboto. Nataknil pa bo svilen cilinder in oblekel frak.

Stavkokazi zapuščajo premogovnike v Sagamoru

Produkcija v premogovnikih je padla. — Kompanija si prizadeva na vse načine dobiti garjevcev.

Sagamore, Pa. — Buffalo & Susquehanna Coal kompanija ima vsak dan manj garjevcev. Stavkokazi so se pač naveličali delati in vrh tega še stradati. Produkcija premoga se je vsled tega znižala, ampak kompanija si ne more pomagati. Ako ni doli pod zemljo pridnih rok, ki gibijejo, ne pride premog iz premogovnika, pa magari če je kompanija še tako bogata.

Kompanija se je pač urezala, kajti rudarji v premogovnikih v Duboisu so ji prekrižali račun. Kompanija je imela v načrtu, da bi rudarji v premogovniku v Duboisu delali, medtem ko bi kompanija zlomila stavko v Sagamoru. Rudarji v duboiškem premogovniku so pa pokazali, da razumejo kaj pomeni beseda "solidarnost".

Cena premogu gre kviško in kompanija je zdaj v škripcih za stavkokaze.

Eno truplo dobili iz poplavljenega rudnika.

Ishpeming, Mich. — V ponedeljek je moštvo, ki je prodrlo 420 čevljev globoko v šaht poplavljenega rudnika Barnes-Hecker, našlo prvo truplo izmed 45 rudarjev, ki so še pod zemljo. Mrlič je bil identificiran kot Jos. Manki.

Volitve na Danskem.

Kopenhagen, 9. nov. — Socialistični premijer Stauning je naznanil včeraj, da bo parlament razpuščen 1. decembra in par tednov potem se vrše volitve za novo zbornico. Kriza je prišla, ker vlada ne more dobiti večine v sedanji zbornici za nove agrarne zakone.

JEKLARSKI DELAVCI PRODUCIRAJO DANES VEČ

Za Bethlehem Steel korporacijo dela danes 70,000 delavcev. — Jeklarski delavec producira danes 1,179 ton sirovega železa na leto.

Chicago, Ill. — Izkoriščanje delavcev je danes veliko večje kot je bilo pred dvajsetimi leti. Posamezni delavec v jeklarski industriji producira danes trikrat toliko, kot je produciral leta 1904. Ampak njegova dnevna mezda ni trikrat tako velika, kot je bila leta 1904. Ako je takrat jeklarski delavec zaslužil $1.75 na dan, bi moral danes zaslužiti najmanj $5.75. Koliko delavcev pa zasluži to mezdo? Jeklarski baroni plačujejo navadne delavce po 35 do 40 centov na uro. To dejstvo govori, zakaj jeklarski baroni bogate in procvitajo, na drugi strani pa delavci lezejo počasi, toda sigurno v vedno večjo revščino.

Pri Bethlehem Steel korporaciji je bilo leta 1904 zaposljenih le 9,000 delavcev. Danes jih dela za to korporacijo 70,000. Da je bilo mogoče zaposliti toliko delavcev, je bilo treba povečati podjetje. Za povečanje podjetja je pa bil potreben zopet kapital. In kdo je zaslužil potrebni kapital za povečanje podjetja. Ali ga je mogoče zaslužil Schwab, glava tega ogromnega podjetja ali so ga morda zaslužili drugi delničarji, ki niso delali drugega, kakor da so vsako leto odrezali od delnic kupone in jih zamenjali na banki za gotovino? Ali so ta kapital zaslužili delavci?

Na to vprašanje je zelo lahko odgovoriti. Kapital za povečanje podjetja so zaslužili delavci. Kajti oni so producirali železo in jeklo in druge izdelke, ki jih je ta ogromna korporacija postavljala na trg. In kdo je danes lastnik tega kapitala, ki so ga prirobotali delavci? Delničarji, ki niso v jeklarski industriji izvršili nobenega koristnega dela, ampak so lepo vzkli dividende vsako leto.

Ta kompanija je tako razvila svoje podjetje in izboljšala naprave za produkcijo, da danes vsak delavec producira 1,179 ton sirovega litega železa na leto. Leta 1904 je vsak delavec produciral samo 470 ton sirovega litega železa na leto.

Delavci imajo v tej sliki najboljši zgled, kdo je stvarnik vsega bogastva na svetu. Ako inženirji ne mislijo, ne izdelujejo načrtov in delavci ne delajo, tedaj bi bil ves svet pust in prazen. Duševni in ročni relavci se morajo združiti — organizirati, da postanejo gospodarji sadov svojega dela.

Volitve na Grškem

Atene, 9. nov. — Republikanske in liberalne stranke, ki sestavljajo vlado, so pri volitvah za novo grško skupščino zadnjo nedeljo dobile 120 mandatov večine nad vsemi drugimi strankami. Monarhisti imajo okrog 35 odstotkov glasov. V Solunu so republikanci in liberalci dobili 10,304 glasove, monarhisti 4923 in komunisti 3354.

Fašisti napadajo Greena.

Rim, 9. nov. — Edmondo Rossoni, predsednik fašistovskih delavskih unij v Italiji, je v članku napadel Williama Greena, predsednika Ameriške delavske federacije, radi njegovega govora proti fašizmu na zadnji konvenciji v Detroitu. Rossoni piše, da je Green "faker in političen slepar". O federaciji pa pravi, da je organizacija brez idej, brez vere in da izkorišča ameriške delavce.

Fašisti izključijo opozicijo iz zbornice

Aventinska opozicija ne bo smela več blizu, toda komunisti in dva Slovenca še ostanejo.

Rim, 9. nov. — Danes se je sešel italijanski "parlament", ki ima nalogo sprejeti nove zakone za "varstvo države". Zakone sta že odobrila fašistovski vrhovni svet in kabinet; zbornica nima drugega dela, kakor da jih ratificira.

Mussolini ne bo govoril v zbornici, ker ni potrebno. Farinacci je naznanil snoči, da bo predlagal, da se aventinska opozicija za vselej izključi iz zbornice iz razloga, ker je itak odsotna. To so socialisti, republikanci in katoliški unitarci. Konstitucijonalna opozicija, ki sestoji iz peščice komunistov, dveh Slovencev iz Primorja in dveh Nemcev iz Južnih Tirol, ni prizadeta.

Novi policijski zakoni, ki so bili včeraj objavljeni, odkrivajo dodatne drastične naredbe za popolno policijsko kontrolo vseh zborovanj in prodajanje alkoholnih pijač. Vsi javni shodi in sejo morajo biti prijavljene tri dni prej in naveden mora biti motiv.

Španski diktator tlačil revolucije

Primo de Rivera je dal odaloviti 15 častnikov in aretirati 75 komunistov.

Madrid, 9. nov. — Španska vlada je silno nervozna, odkar je bila v Franciji odkrita velika priprava za splošno vstajo v Kataloniji. Primo de Rivera je odredil, da se odslovi 15 oficirjev iz madridske vojaške posadke in obenem je velel aretirati 75 komunistov in drugih sumljivih oseb. Straže ob meji so podvojene in cenzor drži roko na vsem, kar odhaja iz dežele ali prihaja v Španijo.

V španski armadi narašča nezadovoljnost. Neki višji poveljnik je dejal včeraj ameriškemu poročevalcu: "Španci sedimo na luknji kanona. Nihče ne ve, kaj se zgodi, vsi pa vemo, da v zraku visi revolucija."

Socialistični glasovi

V New Yorku, Pennsylvaniji in Wisconsinu so porastli.

Chicago. — Socialistični glasovi, oddani širom dežele dne 2. novembra, niso še danes znani natančno, toda poročila, ki jih je prejelo vodstvo stranke, dokazujejo, da so porastli od prejšnjih volitev.

V mestu New Yorku so socialistični glasovi porastli 33 odstotkov. Letos znašajo 50,930 pri prejšnjih volitvah pa 39,574.

V Pennsylvaniji je James H. Maurer, socialistični kandidat za assemblymana v Readingu dobil 5625 glasov; ostal je le za 657 glasov v manjšini, da ni bil izvoljen.

Največ uspehov so imeli socialisti v Wisconsinu. Berger je bil ponovno izvoljen z 26,241 glasovi. Njegov republikanski nasprotnik je dobil 24,143. Milwaukeejski okraj je izvolil osem socialistov v državno zbornico in dva v senat.

Glasovi v Chicagu in Illinoisu bodo znani, ko bo končano oficijelno štetje. Štetje je zelo počasno vsled prepira med demokrati in republikanci, ki dolže drugi druge sleparij in glasovnih tatvin.

Volitve na Ogrskem.

Dunaj, 9. nov. — Ogrski regent Horthy namerava še ta teden razpustiti parlament in razpisati nove volitve sredi decembra.

Mussolini bi rad potlačil Garibaldijev škandal

Naročil je svojemu poslaniku v Parizu, naj skuša pregovoriti francosko vlado, da na tihem zaključi preiskavo in omili publiciteto, toda Francija se najbrž ne bo dala nablufati. Francoski protest. Garibaldi v vedno večjem šmiru.

Pariz, 9. nov. — Mussolini je včeraj storil prvi korak, da preprečí diplomatičen konflikt med Italijo in Francijo ter potolaži ogorčeno javno mnenje na Francoskem radi razkritja Garibaldijevega škandala. Italijanski poslanik Avezzana je posetil zunanjega ministra Brianda in z njim privatno govoril pol ure. Malo prej je Francija formalno protestirala proti fašistovskim izpadom na francoske konzule in državljane v Vintamigliji in Tripolisu.

Kolikor je znano, je Avezzana izrekel željo, da se napetost duhov poravna prijateljski in da se Garibaldijeva afera zaključi čim prej brez kakega hrupa in s čim manjšo publiciteto. Briand je po sestanku priznal, da je Garibaldijev škandal igral veliko vlogo v njegovem razgovoru z italijanskim poslanikom, ni pa dal poslaniku nobenih koncesij. Briand je dal Avezzanu razumeti, da se francoska vlada opira na evidenco, katero je odkrila francoska policija in on ne more obljubiti, da bi bila preiskava zaključena predno je odkrita vsa evidenca. Kar se tiče publicitete, ne more francoska vlada zabraniti časopisom, da ne bi poročali vsega kar hočejo. Francija ne želi nobenega konflikta z Italijo, vendar pa mora ščititi svoje interese.

Francoska policija, ki vodi preiskavo proti Garibaldiju, zatrjuje, da je Ricciotti Garibaldi priznal, da je plačan Mussolinijev agent, dasi je v javnosti nastopal kot nasprotnik fašizma in kritiziral Mussolinija. Denar je prejemal od italijanske fašistovske policije, bil je v stalni zvezi z dvema emisarjema rimske policije in deloval je na to, da pošlje čim več mogoče antifašistov v Italijo v roke fašistom. Priznal je tudi, da je zapleten v rebelno gibanje v španski provinci Kataloniji, katerega je vodil španski polkovnik Francisco Macia. Fašistovska policijska emisarja, ki sta redno potovala med Nico in Rimom, sta Lapolla in Sala.

Včeraj je bilo zasliševanje Garibaldija pretrgano. Policija dobi nove priče, ki imajo konfrontirati Garibaldija glede njegovih kompilacij s španskimi vstaši, katere je organiziral na francoskih tleh. Dokazi, da je Garibaldi financiral francoske fašiste in deloval za puč v Franciji, se tudi kupičijo. Za vsemi temi intrigami stoji Mussolini.

Škandal, ki nima para v moderni zgodovini, se bo moral v francoskem parlamentu čim se snide. Socialistični poslanci so naznanili, da imajo dolgo vrsto interpelacij na vlado glede te afere.

Garibaldijeva zveza z italijansko policijo datira od junija 1925. Takrat je — sveda na Mussolinijevo besedo — razpustil "Garibaldijevo avantgardo", ki jo je bil organiziral v inozemstvu. Nato se je pridružil republikanskim antifašistom v Franciji, med katerimi je bil silo aktiven in kateri so mu vse zaupali. Garibaldi priznava, da je vedel v naprej za bombni napad na Mussolinija dne 11. septembra in da je poslal policiji v Rimu Lucettijevo identifikacijsko karto z namenom, da bo Mussolini imel "dokaz", da je bil napad pripravljen v Franciji. Garibaldi je tudi ogorčeno izpovedal pred francosko policijo, da sta ga Lapolla in Sala ogoljufala za večjo vsoto denarja, katero sta dobila zanj od italijanskega notranjega ministra Federzonija!

"NE DAJTE LADIJ PRIVATNIM BIZNIŠKIM INTERESOM"

To je geslo, ki ga podpirajo delavske in farmarske organizacije. — Privatni interesi zopet intrigirajo proti vladnemu trgovskemu brodovju.

Washington, D. C. — "Ne prepustite ladij privatnim bizniškim interesom," je geslo, pod katerim se zbirajo predsedniki raznih delavskih in farmarskih organizacij, da vodijo opozicijo proti grabežljivim privatnim bizniškim interesom, ki zopet stezajo svoje roke po vladnih ladjah. Ti predsedniki obtožujejo brodolastniški krožek, da intrigira proti uspešnemu obratovanju vladnega brodovja, ki se uspešno obratuje kljub tem intrigam.

Med onimi, ki so podpisali protest proti grabežljivim privatnim interesom so D. B. Robertson, predsednik organizacije železniških kurjačev, Jas. P. Noonan, predsednik Bratovščine električarjev, E. C. Davidson, predsednik Mednarodnega društva strojnikov, J. A. Franklin, predsednik organizacije kotlarskih delavcev in brodograditeljev, F. J. Fljodzdal, predsednik organizacije delavcev na železniških progah, Roy Horn, predsednik organizacije kovačev, H. F. Baker, predsednik Farmarskega narodnega sveta, W. W. Fitzwater, predsednik Farmarske delavske unije, in drugi.

Protest, ki je naslovljen na kongres, je objavil Benjamin C. Marsh od Ljudske rekonstruktivne lige.

Dasiravno ni v protestu povedano jasno, da se zahteva nacijonalizacija transportnih sredstev, kot je bilo svoječasno rečeno v Plumbovem načrtu za nacijonalizacijo transportnih sredstev, je v njem opaziti ravnoisti duh kot v Plumbovem načrtu. Transportni delavci zahtevajo, da se njih delo vporabi za blagostanje ameriškega ljudstva in nikakor ne v interesu privatnih špekulantov in lastnikov transportnih sredstev. Oni so prepričani, ako se ladje prodajo, da bodo špekulantje in lastniki transportnih sredstev tekmovali med seboj v svojem lastnem interesu in veliko ladij ne bo več nosilo dobička.

Za to pa oni predlagajo, da se ne sme nobena ladja prodati privatnim bizniškim interesom. Izjema naj postoji le v takih slučajih, da se oni zavežejo, da bodo ladije ohranili v dobrem stanju in jih vrnejo vsakčas nazaj vladi brez vsake odškodnine, ako jih vlada zahteva. Vrhtega mora plovbeni odbor imeti pravico, da sme pregledati vsakčas knjige parobrodnih družb.

Marsh nastopi pri končnem zaslišanju v imenu onih, ki so podpisali protest. Argumentiral bo, da ladje ostanejo v vladni posesti, ker bo to koristilo delavcem in farmarjem.

Vesti iz Jugoslavije

Sodnija v Črnomlju. Erar je doslej plačeval nemškemu viteškemu redu za prostore sodnije v Črnomlju 650 Din. Sedaj pa zahteva red od države za iste prostore, odbiváši tri sobe 46,000 Din. Vsled tega je prišel v opasnost obstoj sodnije v Črnomlju.

Požar upepelil ves trg. V trgu Suva Reka pri Prizrenu je nastal strahovit požar, ki je uničil skoro ves trg. Med požarom je divjal silen vihar, ki je onemogočil reševalna dela. Na pomoč je bilo poklicano tudi vojaštvo iz Prizrena. Zgorelo je 52 hiš.

Granata ubila pastirja. V okolici Travnika so se pred kratkim vršile strelske vaje artiljerije. Pri tem se je neka granata zarila v blato. Našel jo je 16letni pastir Šačić, ki jo je skušal s kamenom razbiti, ne vedoč kaj ima v rokah. Granata je eksplodirala in pastir je obležal na mestu mrtev. Sodna komisija je našla v bližini še eno granato.

V znani aferi tihotapstva s srebrom na Sušaku je finančno ministrstvo izreklo te dni kazensko razsodbo. Zagrebški banki Rupčič je naložena denarna kazen v znesku 300,000 dinarjev, Avgustu Matejiču 50,000, Stjepanu Dujmoviću 20,000, Lini Babić 20 tisoč in Nikoli Rupčiču 20,000 dinarjev. Banka je kaznovana zaradi tihotapstva s srebrom in zaradi nedopustnih finančnih operacij.

Požar v Zrkovcih. V Zrkovcih pri Mariboru je 22. okt. v hiši Stramliča izbruhnil požar. Gasilno društvo iz Pobrežja je sicer takoj hitelo na pomoč, istotako tudi zrkovsko in mariborsko gasilno društvo, vendar pa niso mogla stopiti v akcijo zaradi pomanjkanja vode. Pogorela je hiša s hlevom in gospodarskim poslopjem.

Ponovne poplave v celjski okolici. Celje in celjska okolica sta dne 4. okt. zopet plavali v vodi, ki je vsled nalivov nenadoma nastopila ter preplavila bregove Voglajne in Savinje ter njunih pritokov. Kolikor je še bilo na polju jesenskih pridelkov, je vse uničeno. Odneslo je tudi mnogo rodovitne zemlje, po kleteh in po nižjih prostorih raznih poslopij pa je bilo zopet polno vode, ki je povzročila ogromno škodo. Silno liti je moralo v Zgornji Savinjski dolini, odkoder so se privalili velikanski valovi ter so prinašali mnogo lesa in drugih stvari. Šele proti večeru, ko je nehalo liti, je voda precej hitro padala in rešila prebivalstvo velikega strahu, kaj bo ponoči. Če že ne prej, bi vsaj sedaj, ko so letos ponovne povodnji napravile v celjskem okraju ogromne škode, morali merodajni faktorji storiti vse, da bi se regulacija Savinje, Voglajne in njunih pritokov takoj izvedla.

V Savo je skočil. Pred par dnevi je v Smledniku skočil Josip Jenko z mosta v Savo in utonil v njenih mrzlih valovih. Truplo je voda vrgla kmalu na obrežje. Po ogledu sodne komisije iz Kranja je bil Jenko pokopan na domačem pokopališču.

Krvav dogodek na Prulah. Prebivalce na Prulah pri Ljubljani je 23. oktobra razburil krvav dogodek, ki se je izvršil v hiši št. 2 na Grudnovem nabrežju. V omenjeni hiši je 52-letni tesar Jože Peršin napadel s sekiro čevljarskega pomočnika Franceta Pravsta in ga pobil na tla. Velik del krivde na krvavem dogodku nosi neka Micika K., ki je včasih vodila Peršinu gospodinjstvo, sicer pa je živela lahko življenje skitalke.

Meseca junija se je Micki zaenkrat zazdelo življenje pri Peršinu pusto in dolgočasno, pa je šla in se preselila v sosednjo hišo k Pravstu. Peršin je nato pisal svoji ženi, ki živi na Madžarskem, naj se vrne zopet k njemu, česar pa ona ni hotela storiti. V soboto, okrog 8. ure, ko je bil Peršin že v postelji, se je nenadoma spel nekdo do njegovega pritličnega okna in potrkal. Peršin je skočil iz postelje, odprl okno in zavpil: "Kdo je?" Ker se ni nikdo odzval, je skočil skozi okno na tla in pogledal za vogalom. Vendar ni našel nobenega. Čim pa se je zopet vlegel k počitku, je nenadoma priletelo skozi okno več kamnov. Peršin je zopet skočil skozi okno v temo s sekiro v rokah in zagledal za vogalom sosednje hiše Miciko K. Pričel je vpiti nad njo in bruhnil slednjič: "Ako mi ne daš miru, ti kar glavo odsekam!" Micika ni odvrnila nobene besede. Kakor hitro pa se je Peršin skobacal zopet v stanovanje, že je imela v rokah zopet kamne ter pričela ponovno bombardirati Peršinovo stanovanje. Tedaj je ta v divji jezi skočil za njo bežečo v Pravstovo stanovanje. Tam se je ona skrila, zasledovalec pa je naletel na Pravsta, se zagnal proti njemu in ga z vso silo udaril s hrbtom sekire po glavi. Pravst je takoj padel na tla nezavesten.

Peršin pa je še dalje razgrajal. Vsled kričanja so vstali tudi drugi hišni prebivalci, da vidijo, kaj se godi. Pravsta so odnesli v sobo in ga močili, vendar pa ga niso mogli spraviti k zavesti.

Peršin se je vrnil nato domov, vendar so kmalu prišli po njega stražniki in ga odvedli v zapor. Njegovo žrtev pa so morali proti jutru prepeljati v bolnico. Pravstovo stanje je zelo opasne in bo ostal pri življenju le, če ne nastanejo kake komplikacije.

"Živalski ljudje" odkriti v Peruju

Angleški učenjak je našel divjake, ki krulijo in kokodakajo.

Boston, Mass. — Dr. William M. McGovern, vodja britske muzejske ekspedicije, katera se je pravkar vrnila iz džungle v Južni Ameriki, poroča, da je v zaledju Guiane v Peruju odkril divjaški rod, ki je še na tako nizki stopnji, da nima jezika. Divjaki "govore" med seboj s krulečimi in kokodakajočimi vzkliki. Ljudje so črni kot zamorci, imajo zelo nizko čelo, dolgo spodnjo čeljust in so popolnoma nagi. Sosednji indijanski rodovi imenujejo te stvore "Pogsa", to je živalski ljudje. Dr. McGovern misli, da so to ostanki prvotnega prebivalstva Amerike, ki se je priselilo sem iz Azije.

SEJE IN SHODI

Franklin, Kans. — Opozarjam člane na splošno glasovanje, katerega imamo pred sabo in iniciativo. Kateri še niste glasovali, se udeležite seje dne 21. novembra. Lahko pa vam glasovnice tudi izročim na dom, če zahtevate. Glasovnice morajo biti zadnji čas 8. in 18. decembra na glavnem uradu.

Z bratskim pozdravom! — **J. Bogataj**, tajnik.

Smithfield, Pa. — Naznanjam članom društva št. 291, da se morajo bolj redno udeleževati mesečnih sej. Samo par članov nas je in če še ti ne pridemo skupaj, ne moremo imeti sej. Član, ki se ne bo udeležil vsake tri mesece enkrat, bo za en mesec suspendiran. Zapomnite si torej to sedaj, da se ne boste jezili, ko bo prepozno.

Pozdrav! — **Josephine Meže**, tajnica društva št. 291.

Yukon, Pa. — Pozivljam članstvo društva št. 117 S. N. P. J., da se polnoštevilno udeleži prihodnje seje dne 14. novembra. Na dnevni red pridejo važne zadeve, katere je mogoče povoljno rešiti samo v navzočnosti vseh članov. Naj torej nikdo ne izostane od tako važne seje. Članstvo naj si to zapomni, da moramo vsi delati za boljši napredek pri društvu. Ne mislimo, da bo delal kdo drugi namesto nas. Izgovor "Bodo že drugi naredili namesto mene," naj za vselej odpade. Veste, tistih "drugih" nikjer ni, da bi delali v vaše korist.

Pozdrav! — **F. Medved.**

Maynard, Ohio. — Naznanjam članom društva "Prosveta" št. 275 S. N. P. J. v Maynardu, Ohio, da se zagotovo udeležite prihodnje redne mesečne seje dne 21. novembra.

Na dnevnem redu imamo več važnih zadev, kot glasovanje o iniciativi društva št. 397, o prizivu Johna Spolaricha in Jos. Kraina. Ker je bilo na zadnji seji dne 17. oktobra navzočih samo 21 članov izmed 85, zato je društvo preložilo glasovanje do prihodnje seje.

Nadalje naznanjam članstvu, da je za mesec november razpisan izreden assesment v odškodninski sklad po $1 na vsakega člana. Izvzete so članice, katere so zavarovane samo za posmrtnino.

Bratski pozdrav! — **Leo Bregar**, tajnik.

Virginia, Minnesota. — Opozarjam člane društva "Virginia" št. 215, da se udeleže seje dne 14. novembra v polnem številu. Seja prične ob devetih dopoldne. Na seji imamo nekoliko važnih stvari, zlasti glede volitev. Prosim vas, da se udeležite kolikor mogoče v velikem številu. Člani tudi ne pozabite, da imamo ta mesec naklado, tako da bo vsak član moral plačati en dolar preko svojega navadnega assesmenta. To je že vsem znano, torej glejte, da ne bo poznaje ugovarjanja. Jaz od tega itak nimam drugega kakor nisko več dela in računa. Prosim člane, da ostanete bratski in složni. Ne pozabite priti na sejo v nedeljo dne 14. novembra ob devetih dopoldne.

Bratski pozdrav! — **John Jelenich**, tajnik.

Cleveland, Ohio. — Prosim brate in sestre društva "Tabor" št. 139, da se vsi udeležijo seje dne 21. novembra, ker imamo razpravljati glede doklad, katerih se moramo na vsak način iznebiti. Bil sem zadnjič na sestanku vseh clevelandskih društev in pripravljen imam načrt, katerega vam bom prečital. Mislim, da bo načrt tudi sprejet, ker bo v veliko korist naši jednoti, da se finančno izboljša glede bolniškega sklada. Bratje in sestre, vsi na sejo, da boste vedeli, zakaj tu gre. — **Frank Stemberger**, tajnik.

Kaylor, Pa.—Opozarjam člane in članice društva št. 244, da se udeležite prihodnje redne seje, katera se vrši dne 21. novembra v navadni dvorani ob 1.30 popoldne. Kateri ste se udeležili zadnje seje, vam je znano, da ni bila pravilno zaključena. Dolžnost društva je, da kaznuje po pravilu člane, ki povzroči kaj takega. Na prihodnji seji imamo tudi glasovanje; člani boste dobili po tri glasovnice, zato pridite in glasujte vsi.

Bratski pozdrav!—**John Dolmovich**, tajnik.

Canton, Ohio.—Poživljam člane društva "Canton" št. 315 S. N. P. J., da se v čim večjem številu udeležite prihodnje redne mesečne seje, katera se vrši dne 21. novembra v navadnih prostorih. Na seji imamo več važnih stvari, katere je treba rešiti. Imamo splošno glasovanje o dveh izobčenih članih ter o spremembi pravil glede bolniške podpore. Poleg tega imamo domače stvari, ki se tičejo naše veselice, katera se bo vršila dne 1. januarja, 1927, v proslavo desetletnega obstanka našega društva. Vabim vse člane, da se gotovo udeležite prihodnjih dveh sej v novembru in decembru, ki sta za nas posebno važni. Komur je kaj za društvo in S. N. P. J., se bo gotovo udeležil.

Pozdrav vsem članom.—**Blaz Odar**, tajnik.

Verona, Pa.—Poživljam članstvo društva št. 216 S. N. P. J., kakor tudi člane Hrvatske bratske zajednice, da se udeležijo izredne seje, katera se bo vršila dne 14. novembra ob dveh popoldne v dvorani Kosta na 722 Front St. Razpravljati imamo nekaj važnega v korist Narodnega doma. Udeležite se vsi. Poziva vas —**odbor.**

RAZNA NAZNANILA

Vancouver, B. C. — Naznanjam članstvu društva "Jutranja zarja" št. 582 S. N. P. J., naj se vsak član potrudi, da prinese ali — ako je oddaljen — pošlje nov naslov, da jih bom poslal na glavni urad najkasneje do 25. novembra, in ravnotako assesment. Zadnji čas plačati assesment je do 25. v mesecu. Naj si vsak dobro zapomni, drugače bo suspendiran.

Naznanjam tudi vsem oddaljenim članom, kateri niste bli navzoči v oktobru na izvanredni seji, da je vse tajniške posle prevzel brat John Chrnich. Opozarjam vse člane, kar se tiče v vseh zadevah društvenih stvari od 17. oktobra, da se obračate na novega tajnika, John Chrnich, 790 Hamilton St., Vancouver, B. C.

Bratski pozdrav! — **John Chrnich**, tajnik.

RAD BI IZVEDEL

za svojo hčer Marijo Peterka, doma iz Mengša pri Kamniku. Živela je pri svoji mačehi Jeri Peterka v Mengšu, in jaz njen oče bi rad izvedel kje se sedaj nahaja, ali je še doma ali se že nahaja kje tukaj v Ameriki. Uljudno prosim cenjene rojake če kdo kaj ve od nje, naj mi to naznanijo, privolji sem tudi stroške povrniti onemu, ki bi mi poslal njen natančen naslov. Prosim, da mi pišete na moj naslov: John Peterka, 543 Hay Street, Fairport Harbor, Ohio. (Adv.)

OGLAS

Ako potrebujete pralne stroje! Barve za barvanje vasin domov! Prodajam tudi pohištveno opravo na lahke odplačilne obroke.

Trgovina z mešanim blagom. Prijazen sporazum, se priporočam.

Phone Irwin 2162 R. 2.

ANTON ZORNIK

Herminie, Pa.

(Pošiljam tudi v druge naselbine.)

KLOBASE KRANJSKE KLOBASE

Zopet razpošiljam po vsi Ameriki izvrstne klobase, kakor je že tisoče rojakom znano, da so bile moje klobase izvrstne vsako leto, in letos pa bodo še boljše. Denar se vrne onim, ki niso zadovoljni. Uljudno se priporočam mojim starim in novim odjemalcem za obilo naročil. Cena $1lb funt. Poštnina ni všteta. Denar pošljite z naročilom ali pa vam pošljem na C. O. D.

Slovenski trgovci bodete rojakom zelo ustregli, ako bodete imeli naše klobase v zalogi. Pišite po ceno. Vsa pisma in naročila pišite na:

JOSEPH LESKOVAR

610—14th Street, Racine, Wis.

REZIDENCA: 2216 S. Millard Ave.
TELEFON: Lawndale 6797.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK

PHYSICIAN & SURGEON

Lavar Bldg., 2653 W. 26th St., vogal Lawndale Ave. in 26. ulica. Telefon: Crawford 2212, 2213.

ORDINACIJSKE URE:
Od deseterih od 2. do 4. popoldne izvzemši torek in petek in od 7. do 8. zvečer vsak dan. Ob nedeljah po dogovoru.

BOŽIČ SE BLIŽA

Samo še nekaj tednov nas loči od božiča, ki je čas osebnega zbližanja, spominov in darov. V tem času nam misli nehote poletе v naš stari kraj, k našim sorodnikom in znancem, kjer marsikje trka na vrata potreba in pomanjkanje in trpljenje kot posledica povodnji, vnifene lotine, slabega zaslužka, visokih davkov itd. Pomoč je tako nujno potrebna kakor že dolgo ne. Vsak dolar bo prinesel šarek veselja v žalostne domove. Dvakrat da, kdor v potrebi hitro da. Torej dajte in pošljite.

Vaše denarne pošiljatve bo zanesljivo in hitro dostavljena na določeno mesto, ako jo pošljete po slovenski banki

ZAKRAJŠEK & OBLAK

455 West 42nd Street,
New York, N. Y.

ZA BOŽIČ ste lahko osebno v starem kraju, ako se pridružite našemu skupnemu potovanju v stari kraj na 4. dec. s parnikom "Paris". Prigiasite se takoj, ker je čas.

NOVI NASLOV

Uradne ure so: dnevno od 11—3 popoldne razen nedelje.
Pondeljek, sredo in petek zvečer od 1 do 8 ure.

DR. JOS. V. GRAHEK

Physician and Surgeon

303 American State Bank Bldg.
600 Grant St, at Sixth Ave.,
PITTSBURGH, PA.

NOVE ROLE

ZA

VAŠ PIANO

"Dekle, kaj tajiš," ena rola
"Mila, mila lunica" ena rola
"Pok žotiš—Kje je tista muha! — Oj Marička skoči—Prej pa ne gremo dam ena rola

Dobijo se pri

V. LISJAKU

5621 Waterloo Rd.

Šola za vse inštrumente

IN V AUDITORIUM MUSIC SHOP

6411 St. Clair Ave.
zgorej.

Ako hočete v resnici vživati krasno melodijo na vašem pianu, naročite jih. Cena $1 vsaka.

Imam tudi note za piano ali Harmonike. Vprašajte za popoln cenik.

Naučite se angleščine! Mi vas naučimo govoriti, čitati in pisati angleški jezik potom pošte. Mi vas učimo pravoj angleži izgovarjave. Le nekaj malega zahtevamo za trajno s slovensko-angleškimi spisami. Kajšen je sedaj dohodek in je kmalu vsem. Prepričajte se in pišite nam že danes na: Slovenian-English School, 2117 So. Central Park Ave., Chicago, Illinois.—(Adv.)

DA SE PRIPRAVI

pravi pristni okusni kranjski gulaš, na vsakem domu po zmerni ceni. Naročite poštnine prosto, pošljite denar z naročilom do 31. dec. 1926 in sicer za 10 kanv, 4 unče čistega gulaža za $2.50, 10 kanv po 11 unč golaža za $5.00. Dobi se edino pri:

M. Kraina, 64 Broadway, Gowanda, N. Y. (Adv.)

DOMAČA ZDRAVILA

V zelenji imajo bogato zdravja. Kazalcu v zelenjem listu in izpričanem zdravilu, boste prepričani ugl. Kniže v knjigi.

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nekaterim poznane vaske bolezni in kaj se zoti.

V vsako bodete našli, da nimajo drugih bolezenih stvari.

MATH. PEZDIR

Box 781, City Hall Sta.
NEW YORK, N. Y.

ŽENITVENA PONUDBA.

Želim se seznaniti s Slovenko ali Hrvatico bodisi samska, vdova ali divorsanka, samo da nima več kot enega ali dva otroka. Jaz sem star 42 let. Ona naj bo stara od 35 do 40 let. Tajnost jamčena. Naslov je: Mihael Gračanin, P. O. Box 633, Bentleyville, Pa. (Adv.)

NAJNOVEJŠE IN DRUGE COLUMBIA GRAFOFONSKE PLOŠČE

MOŠKI KVARTET "JADRAN" POJE:

25049—Prišla bo spomlad—
Zadovoljni Kranjec.
25047—Sijaj, sijaj solnce—
En starček je živel.
25046—Ljubezen in pomlad—
Slovensko dekle.
25039—Na potu v stari kraj— I. del.
Na potu v stari kraj—II. del.
25037—Sinoči je pela—
Stoji, stoji Ljubljanca.

TRICET ROJAKA HOJERJA (harmonika).

25045—Mazurka—
Ptičja ohcet,
25044—Coklarska koračnica—
Triglavski vršček.
25043—Polka štaparjev—
Ti si moja, vršček.
25041—Veseli rudarji—koračnica—
Sladki spomini, vršček.
25040—Hojer vršček—
Pečiarska polka.

RAZNI GLASBENI KOMADI:

25048—Na kranjskih gorah, polka—
Gospodarski hodžar.
25042—Dalež v gradu, vršček, orkester
Večerni vršček "
25038—Temne oči "
Bora koračnica "
25036—Slovenski vršček, 4 harmonike
Radostna polka 4 "
25035—Slovenska narodna, tamburaši
Slovenska polka, "
25034—Sokolska koračnica, vel. godba
Češka koračnica " "
25030—Večerno veselje, voj. godba
Vsi naenkrat " "
25026—Tirolski vršček, I. del, citre
Tirolski vršček, II. del, citre
25023—Pavel, narodna, kmetska godba
Peter, " " "
25020—Stari kranj. vršček,
Lovšin, harm.
Štajerska " "

RAZNI PEVSKI KOMADI:

25033—Oj tam za goro, moš. kvartet
Gor čez jezero " "
25018—Srcu—moški in ženski glas
Rožmarin " " "
25017—Zapoj mi ptičica, gdč. Grahek
Ptička, " "
25005—Kaj ne bila bi vesela,
sestri Milavec
Strotek "
25031—Pred Voltvami, šaljiva
Na svet večer "

3 plošče pošljemo za $2.50
5 plošč pošljemo za 4.00
10 plošč pošljemo za 7.50

Kdor naroči 20 plošč, dobi eno zastonj za darilo.

Z vsakim naročilom od 5 ali več plošč pošljemo 50 igel zastonj.

Vsaka igla igra 10 komadov.

V zalogi imamo še mnogo drugih plošč. Pišite po cenik in sicer na

Jugoslav American Corp.
455 W. 2nd St., New York, N. Y.

Trgovino s čevlji

in popravo čevljev sem pričel, kot izučen in izkušen v ti obrti bom torej vsakemu izvršil zadovoljivo dobro delo. Postrežba točna in jamčena. Uljudno se priporočam Slovencem in Hrvatom za obilni posel.

ANTON ZUPANČIČ

1943 W. 22nd Street
Chicago, Ill.

SLOVENSKE MATERE

ki želite povečati svoje znanje in želite čitati koristno knjigo, si lahko naročite Slovensko zdravniško knjigo za ženske. Ta knjiga opisuje človeški život in delovanje raznih organov, o nosečnosti, porodih in o raznih boleznih, kako zdraviti in veliko drugih stvari. Vsebuje veliko raznih slik. Vsaka Slovenka morala bi imeti to knjigo. Cena je $5.25. Naročite takoj. Naslov: Dr. Ant. M. Soukup, 2117 So. Central Park Ave., Chicago, Ill.—(Adv.)

VABILO

K IGRI IN PLESNI VESELICI

katero priredi

"SLOVENSKO PODPORNO DRUŠTVO"

v Moon Run, Pa.

dne 28. novembra 1926

Igra "TALIJA"

OSEBE:

Anton Koruza, meščan vdovec ..... g. Fr. Močnik
Milka, njegova hči ..... gdč. Mary Reven
Dr. Janko Kremen, zdravnik ..... g. Jos. Dolenc
Jože Poliček, meščan ..... g. Frank Dolenc
Miroslav Ribič, meščan } ..... g. John Čuk
Silvester Žlindra ..... } tatova } ..... g. Anton Nagode
Manca, kuharica pri Korusi ..... g. Mary Jager

Dejanje se vrši za naših dni v slovenskem mestu. Pred igro Sokolska koračnica.

Igra "STRAHOVI"

OSEBE:

Vera pl. Poljanec ..... g. Ana Skvarča
Gospa pl. Dolinar, njena teta ..... g. Mary Butija
Karolina, kuharica v Poljančevi hiši ..... g. Jerica Gorjup

Dejanje se vrši na Poljančevem posestvu v starem Viteškem gradu. Režiser, g. Rudolf Gorjup.

ZAČETEK IGER TOČNO OB ½7. URI ZVEČER.

Vstopnina za moške 75c, za ženske 50c, za otroke 10. do 16. leta 15c

Po igri ples in prosta zabava. Igrala bo izvrstna godba. Člani in članice kakor tudi drugi rojaki in rojakinje iz Moon Runa, Pa. in okolice, ste uljudno vabljeni, da se igre, ki je prva prirejena v ti sezoni udeležite v obilnem številu. Igri sti zelo smešni. Dobra postrežba in dovolj zabave vsem jamči odbor. Datum je preložen vsled tega, ker bode na 25. nov. drem. odsek igrel na Library.

Torej na svidenje pri igrah in na veselici vabi ODBOR!

KLUB

"LIBRARY IZOBRAŽEVALNI IN ZABAVNI DOM"

na Library, Pa.

uprizori

v četrtek, dne 25. novembra, na Zahvalni dan ob 2:30 popoldne

IGRO

"GROBOVI BODO SPREGOVORILI"

Socijalna drama v dveh dejanjih.

OSEBE:

Ivan Klarič, mizar ..... Joe Vidic
Marija, njegova žena ..... A. Intihar
Franceli } njegova otroka ..... R. Kralj
Julka } " " ..... S. Ambrožič
Stari Klarič, Ivanov oče ..... J. Dekleva
Gospa Bavič, soseda ..... J. Ambrožič
Pavel Prstič, nekdanji Ivanov tovariš ..... P. Jeram
Josip Kotar, hišni gospodar ..... Fr. Ambrožič
Stepan Vernič, taj. strok. organizacije ..... A. Celin
Gospa Reich } ..... K. Kralj
Gospa Jankovič } odborniice krščan. dobrodel. društva ..... A. Ocepek
Gosva Skrtič } ..... M. Simčič
Skrb ....

Med igro in po igri igra Tamburaški zbor iz Coverdala, Pa. Po igri ples in prosta zabava. Uljudno ste vabljeni vsi domači in iz bližnjih naselbin, da nas na omenjeni dan posetite v obilem številu, za kar vam ne bo šel. Torej na svidenje 25. nov. t. l.! Vabi—ODBOR.

VABILO NA SLAVNOST OTVORITVE SLOVENSKEGA NARODNEGA DOMA

katero priredi

SLOV. NAROD. DOM KLUB

DNE 14. NOVEMBRA, 1926

na 3331 So. 7th Blvd., St. Louis, Mo.

Začetek točno ob 2. uri popoldne.

Uljudno vabimo slavno občinstvo domače iz St. Louisa in vse bližnje okolice, Slovence in Hrvate, da nas posetite pri slavnosti v obilnem številu. Za dobro postrežbo in mnogo zabave bode skrbel veselični odbor. Torej rojaki in rojakinje na svidenje dne 14. nov. t. l. pri slavnosti. Vabi ODBOR!

BOŽIČ V JUGOSLAVIJI

ali bode z radostjo praznovan v marsikateri družini, je odvisno od dobrosrčnih rojakov v Ameriki.

Pomagati potrebnim je eden glavnih principov teh praznikov, le zapomnite si, da ima darilo dostavljeno še pred božičem, dvakratno vrednost; zato ne odlašajte z pošiljatvijo.

Dostavi vaše denarne pošiljatve pravočasno mislo največje skrbi in pažnje, ter s tem zagotovimo, da je denar v najkrajšem času in v polni sveti izplačan.

Z ozirom na naš veliki promet in ker imamo zveze z največjimi bankami v Jugoslaviji, nam je vedno mogoče nuditi najnižje cene.

Tistim, ki žele prirejeti božično pranike v Jugoslaviji, priporočamo, da se obrnejo na pojasnila glede božičnega potovanja na naš popolnoma zanesljivi zavod.

Največja slovenska banka v Ameriki.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE. : : : CHICAGO, ILL.

VARNA BANKA ZA VLAGANJE VAŠIH PRIHRANKOV

JAVNA GOVORNICA

Bolniška podpora.

Alamo, Colorado. — Večkrat sem že mislil povedati svoje mnenje glede bolniških razredov, pa je vedno kdo opisal ravno to, kar je bilo v mojih mislih. Posebno se strinjam z bratom Fr. Zaitzem, kakor tudi z društvi v Clevelandu, ki so podvzela zadnjo akcijo. Kjer je veliko društev skupaj, lažje podvzamejo kaj takega.

Jaz mislim, da člani vse preveč kričijo glede izrednega asesmenta, ko vendar vemo, da drugega izhoda ni. Če primerjamo naš asesment s prispevki pri raznih zavarovalnih družbah, lahko sami vidimo, da nikakor ne plačujemo zadosti za vse podpore, katerih smo deležni. V Koloradu operira neka taka privatna zavarovalna družba, ki računa po $5.20 na mesec za $50 podpore na mesec. Naša jednota za isto vsoto še dveh dolarjev ne računa. Ali vidite razliko? Poleg tega dotična družba tudi ničesar ne plača za bolezni, temveč samo za ponesrečbe.

Gornje je ena primera. Druga primera je v tem, kdaj organizacija prične plačevati podporo. Po mojem mnenju bi ne bilo treba za prvih par dni dajati podpore. Colorado- State Compensation ne plača ničesar za prvih deset dni bolezni. Kdor je prizadet ravno ni zadovoljen s tem, ali razlogi so zato bolj važni kot njegova zadovoljnost. Končno pa človek navadno tudi ni tako silno potreben podpore prve dni bolezni. S tem bi prihranili jednoti veliko, ker malih bolezni in poškodb je dosti. Člani bi končno le uvideli, da je to v njih lastno korist. K preureditvi bi morali dodati tudi to, da član, ki mora v bolnišnico, dobi vse od prvega dneva.

Zvišati asesment ali šteditі na prvih dneh podpore je torej najlažja rešitev. Uvesti je kajpada tudi treba dobro nadzorovanje bolnikov, dasiravno je ta točka vsaj navidez najtežje izvedljiva. Dobijo se namreč ljudje, ki "zbolijo" za vsako malenkost in, če se ravnajo po pravilih, jim mora organizacija plačati.

Pred časom sem bral na angleški strani izvajanje, da je dosti takih, ki so se naučili simuliranja v armadi. Moral sem se nasmejati. Jaz sem bil šest let pri vojakih in sem večkrat videl kako simulirano bolezen. Zdravnik je "bolnika" pregledal in je takoj naročil dozo grenke soli. Če to ni odleglo, se je "bolnik" moral par dni postiti. Kdor ni takoj "ozdravil" je bil gotovo bolan; če je pa simuliral, se je tega lotil samo enkrat in potem nikoli več. Tudi ni verjetno, da je dosti bivših vojakov pri jednoti.

Kdor je nagnjen k slabemu, ta bo vedno našel kako pot svojega bližnjega oškodovati, pa naj se to imenuje simulacija ali pa goljufija, kar je končno vse eno. Temu so največ krive razmere, v katerih živimo, ker vsakdo hoče živeti na račun svojega bližnjega.

Tu so delavske razmere kakor običajno. Zaslužek je slab. Slovencev ni v tej kempi, je pa par Hrvatov, Mehičanov in zamorcev. Vreme imamo lepo in še nič snega. — **Joseph Marela.**

Nasveti glede razredov.

Barberton, Ohio. — Med številnimi nasveti glede uravnanja prispevkov in bolniških razredov se popolnoma strinjam z bratom Zaitzem in Šumetom od društva št. 223, toda z ostalimi se z nikomur ne popolnoma. Jaz mislim, da bi bilo pravično, da bi doplačala primanjkljaj tista društva, ki vzamejo več podpore kakor plačajo v bol. sklad. Le na ta način se bo zmanjšalo število simulantov, če jih je res kaj. Vsako društvo bo namreč bolj gledalo na svoje bolnike kakor gleda dandanes. Če ima kako društvo v resnici dosti upravičenih bolnikov, bi bilo pravično, da tudi zanje nekoliko več prispeva kakor sosednja društva. Meni je na primer brat našega društva bližji kakor član katerega drugega društva. Kot član istega društva mi je dvakrat brat — društven in jednotin. S svojimi društvenimi sobrati lahko ustmeno debatiram o vseh predlogih, dočim pri drugih društvih tega ne more.

Nasproten sem temu, da bi se bolniški razredi vzdrževali vsak zase, kajti za tri dolarje so zavarovani večinoma samo stari člani, ki so prišli v ta visoki razred z združenjem. Če bi se ne združili, bi tudi morali plačati naklado, morebiti še več kakor jo plačajo sedaj. Kritizirati bi pa le ne imeli take priložnosti kot jo imajo sedaj. Obenem mora tudi upoštevati, da se vsak previden družinski oče zavaruje za več kakor en dolar dnevno, kajti en dolar v slučaju bolezni še za samce ne zadostuje. Kdor ima družino, rad prizna, da z enim dolarjem tudi za najnujnejše potrebe ne more preskrbeti svoje družine.

Po mojem mnenju vsi tisti dopisniki napadajo stare člane, ki pišejo proti tridolarskemu razredu ter za razcepitev bolniške blagajne. Dokler se nismo združili, je bilo veliko pisanja, kako dobro bo po združenju; ko pa smo bili združeni, je kmalu prišel iniciativni predlog, naj se bolniški razredi vzdržujejo vsak zase. Predlog je bil kajpada sprejet in prizadeti smo bili večinoma samo stari člani.

Zdaj pa dopisniki zopet priporočajo, da se razredi razdružijo. Če bo ta sistem zopet uveden, bomo prizadeti stari člani. Resnica je, da bo treba izboljšati sistem, ki ustvarja nezadovoljstvo, a jaz mislim, da bi se našla druga, bolj pomirjajoča pot. Po mojem naj bi bilo sledeče:

Za prve tri dni člani zavarovani za $1 ne dobe nič podpore (kakor je sedaj). Za člane, ki so zavarovani za $2, naj jednota ne plača podpore za prvih deset dni; za one, ki so zavarovani za $3, pa nič podpore za prvih 20 dni bolezni. Tisti, ki so zavarovani za $4, naj bi ne dobili podpore prvih trideset dni. Tako bi član, ki je zavarovan za $3 podpore, začel prejemati 4. dan bolezni po en dolar, 11. dan po $2 in 21. dan po $3.

Po mojem mišljenju bi bil tak sistem pravičen in mislim, da bi bila z njim tudi odpravljena vsaka naklada. Če bi pa slučajno prišlo do primanjkljaja, naj bi ga poravnala društva, katera bi ga naredila.

Pozdravim vse člane S. N. P. J. — **Alois Ocepek.**

Odgovor tajniku društva št. 356.

Benld, Illinois. — V uradni številki Prosvete z dne 20. oktobra sem bil pozvan od tajnika društva št. 356, naj prekličem, kar sem pisal v Prosveti dne 13. septembra t. l. Če ne prekličem v teku tridesetih dni, da bo društvo podvzelo druge korake v smislu pravil in privatno. Ne vem, kakšni so privatni koraki, ali naj bodo kakoršnikoli, jaz ostanem odgovoren za to, kar sem pisal v onem dopisu, ki je bil priobčen pod javno govornico, katere je upravičeno poslužiti se vse članstvo S. N. P. J. Javna govornica je torej odprta tudi tajniku, da se svobodno poslužiti s stvarno kritiko, kakoršna se spodobi med brati. Resnici na ljubo pa moram dati eden popravek k tistemu dopisu, namreč tam, kjer je označeno, da je v društvu menda šest članov mladinskega oddelka. Pravilno je devet in ne šest. Toliko v popravek, toda preklicati pa nimam česa. Bratje, ki se čutijo prizadete, pa imajo popolno pravico, da se ravnajo po pravilih, katera so merodajna za nas vse. Če sem kaj pregrešil, sem tudi pripravljen sprejeti kazen.

Bratski pozdrav vsem! — **Jos. Vičič**, član društva "Sloga" št. 595.

Priporočilo k zboljšanju bolniškega sklada.

Mansfield, O. — Dobri nasvetov in priporočil k zboljšanju bolniškega sklada čitamo v glasilu. Zatorej sem se tudi jaz namenil podati moje mnenje. V sredini številki 252 zadnjega tedna sem čital dopis brata Kerna, glavnega zdravnika, v katerem lepo pojasnjuje stanje bolniškega sklada. Pisal je tudi, ako bi vsak posamezen član tako pazil na jednotino premoženje, oziroma na bolniški sklad, kakor pazi vsak na svoje lastno premoženje, bi ne bilo nikdar nikakih izvanrednih naklad. To je gotovo resnično in nesvrgljivo. Kar pa tega nikakor ni mogoče razdeliti in urediti tako, da bi vsak posamezen član imel svoj delež in pazil na njega, naj bi pa to razdelili vsaj kolikor se da. Prvič naj se razdelijo bolniški razredi in vzdržujejo vsak zase. K temu naj se doda, da bi bolnike obiskoval vsaki razred samo svoje, izjema naj bi bila le tam, kjer imajo v kakem razredu le po enega ali par članov, da jih je premalo, da bi se nadzorovali, v takem slučaju naj bi skrbel društveni odbor in si dobil obiskovalce iz drugih razredov. Moje mnenje je, da na ta način bi začelo biti nadziranje bolnikov bolj strogo, ker članstvo vsakega razreda bi pazilo bolje na svoj sklad in tudi simulanti, če jih je res kaj, ne bi imeli toliko poguma izkoriščati le malo skupino svojih bratov. Drugič naj se preračuna natanko in če bo pronajdeno, da je asesment prenizek v kateremkoli razredu, naj se poviša za toliko, da bo zadostovalo. Rednemu asesmentu se članstvo hitro privadi in zadovolji, nasprotno pa povzročajo mnogo hrupa in nezadovoljstva izvanredni asesmenti. Gotovo bi po tem mojem priporočilu nekateri zakričali, da nismo pravi bratje, pač pa vsi ne bomo nikdar zadovoljni. Glavno pa je, da delamo v korist in napredek S. N. P. J. — **Leo Turk.**

Odgovor Shragala.

Johnston City, Illinois. — V Prosveti z dne 6. oktobra je bil članek v angleškem jeziku od brata R. J. Zavertnika, ki me nazivija v dotičnem kot nepriljatelja S. N. P. J. in vprašuje me mnogo stvari, katere bi vzele veliko prostora v listu, če bi jih ponavljal. Enostavno bom odgovoril na vse. Glede načel S. N. P. J. sem siguren, ako bi ne bila taka kakor so, da bi ne bil — kakor tudi mnogo tisoč drugih Slovencev — član S. N. P. J. Kar se tiče priznanja od moje strani v Prosveti z dne 22. septembra, to je isti pisec iskal. "Who are they who voted against?" Očito sem povedal, da sem jaz eden tistih in sem tudi raztolmačil, zakaj sem glasoval proti resoluciji brata Hrasta. Ali je brat Zavertnik doprinesel kake dokaze, katere sem jaz iskal? Ne, temveč je enostavno sodil, kakor sodijo tudi drugi advokati v Ameriki — brez dokazov.

Kar se tiče diktature proletarijata v Moskvi, bi rad stavil vprašanje na članstvo S. N. P. J., da-li se bolj strinja z njo ali z diktaturo advokatov in kapitalistov v Ameriki. Glede lojalnosti do S. N. P. J. pa povem, da sem bil jaz član, ko se je pisec še igral v prahu. Pa naj mi brat Richard Zavertnik dokaže samo en slučaj, da sem škodoval S. N. P. J.

Kar se tiče članstva S. N. P. J., da zahteva od mene resignacijo iz glavnega odbora, bo to članstvo samo napravilo brez prigovarjanja od strani brata Richarda Zavertnika, če bo videlo, da sem zakrivil nekaj, kar članstvu ne ugaja.

Med principi S. N. P. J. in W. P. je velika razlika. S. N. P. J. je organizacija za zavarovanje človeškega življenja za slučaj bolezni in smrti. W. P. pa je politična delavska organizacija, ki stremi za osvoboditev delavstva izpod kapitalističnega sistema, katerega zagovarja Bar Association, ki je organizacija advokatov.

Brat Richard Zavertnik je priporočal na konveneiji S. N. P. J., da jednota ustanovi svojo banko. Delegatje so priporočilo enostavno odbili, kar je dokaz, da je proti principom S. N. P. J. Tako tudi meni dopušča načelo S. N. P. J., da kaj priporočam članstvu. Če moje priporočilo prodre, dobro, če ne prodre, sem vseeno zadovoljen. Ali mi članstvo šteje za greh, ker sem glasoval proti resoluciji brata Hrasta, katera resolucija je obsojala nekatere liste kot škodljive S. N. P. J. Pisal sem, da nisem naročnik na nobenega označenih listov, zato nisem imel razloga obsoditi stvar, o kateri ničesar ne vem. Predlagatelj resolucije glavnemu odboru tudi ni navedel nobenega članka iz onih listov, da bi dokazal, da so škodljivi S. N. P. J. Tudi sem pisal v svojem članku, če mi kdo dokaže ali pokaže samo en članek v Radniku ali Delavski Sloveniji, ki je napravil škodo S. N. P. J., da sem pripravljen javno obsoditi te liste. Tega pa Richard Zavertnik ni storil. — **Tony Shragal.**

Društvene zaključki.

Detroit, Mich. — Članstvo naše ga društva, katero redno zahaja na društvene seje, je dve seji zaporedoma razpravljalo, kako vplivati na članstvo, da se bolj redno udeležuje društvenih sej. Drugega izhoda ni bilo, kot isto vzeti za solucijo, kar je že toliko časa in toliko let zapisano v pravilih S. N. P. J. (točka 8, XVI. člena na strani 54). Na zahtevo gotovih funkcijonarjev je moralo do tega priti. Vsi, kateri ste do sedaj vplačevali svoje prispevke po drugih članih, upoštevajte ta sklep in glejte, da raje sami osebno plačate asesment na društveni seji, nego da bi vas zadela kazen po pravilih. Bodite uverjeni, da je ta korak popolnoma legalen in v smislu pravil S. N. P. J. Reditelj društva bo imel imenik vseh članov pri vratih in zabeležiti bo moral vsakega člana, kateri se udeleži seje. Ta sistem bo stal društvo gotovo vsoto denarja, vendar pa pričakujemo, da ta sistem ostane ter članstvo privadi pravil. Do sedaj se je po "ličnosti" udeleževalo članstvo društvenih sej, kar pa sedaj odpade po zaključku seje dne 17. oktobra t. l. Članstvo je z večino glasovalo in tako tudi ostane.

V mesecu novembru imamo izredni asesment v poškodninski in odpravninski sklad in hočemo, da to članstvo upošteva. Torej kdor ne pošlje ali prinese napisanega vzroka, zakaj se do četrte mesečne seje ni udeležil iste, ga zadene kazen po pravilih. Nadzorni odbor bo v bodoče imel polno moč določati kazni v teh prestopkih.

Zadnje čase je prišlo nekaj članov k našemu društvu kot bolniki, kateri do danes še niso dobili prestopnih listov od svojih društev. Naše društvo skrbi (kakor hitro smo obveščeni), da so oni bolniki obiskani. Dolžnost bolnikovega je, da zahtevajo prestopne liste k bližnjim društvom, ali pa da naznanijo tajnikom svojih društev, kje se nahajajo. S tem prihranimo veliko sitnosti in stroškov, obenem pa ohranimo dobro kontrolo, kar tudi mora biti? Naše društvo ne more nakazati bolniške podpore članom, kateri so še člani drugih društev in še niso prestopili. Drugače bi bilo, ako so tajniki opozorjeni o tem.

Šestmesečni račun v "Prosveti," kateri je izšel za vsa društva, jasno dokazuje, kako je bolno članstvo v oskrbi društva. Naše društvo je tudi do kolen ali pa višje v deficitu. Račun nam sicer kaže, da imamo za mesec junij v dobrem $420.20. Nekateri se zelo vesele teh številk, vendar pa moram na žalost povedati, da smo samo v mesecu juliju nakazali (za mesec junij in julij) vsoto $2,750.50. Kdo bo poravnal primanjkljaj? V mesecu avgustu je naše društvo nakazalo $435.00 bolniške podpore, medtem ko je v mesecu septembru prejelo iz glavnega urada $1,715.00. Ali je to tista "ličnost", katera se predbaciva društvenim odbornikom? Članstvo napravi dobre odbornike v društvu, ako upoštevamo angleški izrek — There is always a way out and it is always — straight ahead.

Patentirani različni prekucuhi so v zadnjem času storili veliko gorja pri našem društvu. Le žal, da ne smemo se dobesedno izraziti v našem lastnem listu 'Prosveti' in marsikateri član S. N. P. J. bi videl brez očal. Propaganda proti S. N. P. J. in njenim članom za uničenje jednote in članov se lahko razpravlja po vseh drugih slovenskih listih, kateri se živijo od reklam, bodisi črnih rimskih prekucuhov, ali pa takozvanih fašistovskih voditeljev "progresivnega bloka". Saj je dokaz, da oba skupaj delujeta roko v roki. Vrana vrani nikoli oči ne izkljuje. Torej oba sta enaka in oba črna. Lojalni člani pa naj vplačujejo ter pokrivajo sklade, medtem ko hujskajo, češ, uničite S. N. P. J., ako je ne morete moralno, dajte jo pa finančno. In to se tudi najbrže dogaja pri našem društvu. V interesu nas vseh "pijenirjev" S. N. P. J. je, da jednoto obdržimo na podlagi, na kateri je bila ustanovljena. Ako pa mora priti do pravega boja v tej podporni organizaciji, bomo prisiljeni rabiti star slovenski izrek "Zob za zob" in "Šilo za ognjilo" in to ne bo popolnoma nič v škodo S. N. P. J., temveč v korist. Čim prej tem bolje! Diktatorstvo pri S. N. P. J. so naša pravila in ako jih kdo krši, naj bo tudi v popolni meri odgovoren za iste kršitve in kaznovan.

Članstvu našega društva priporočam, da po svoji možnosti obišče sledeče člane, ki so kronični bolniki: Brat Frank Yakše, 98 Chestnut St., River Rouge; Čamil Sehovich, Herman Keifer Hosp.; Jos. Plešo, Elois, Mich. Slednji je v bolnišnici za umobolne. Dolžnost vseh članov je, ako jim je mogoče, da obiščejo gori omenjene bolnike; s tem lahko olajšamo njih misel na dolgo bolezen, obenem pa storijo svojo bratsko dolžnost.

Naše društvo si je uravnalo pravi sistem za nabiranje novih članov. Da vas seznanim s tem sistemom, kateri je popolnoma legalen po pravilih S. N. P. J. in ne vodi nobene 'sabotaže', katera se predbaciva. Vsak nov prosilec, kateri želi postati član našega društva, mora biti predlagan po dobrem članu; dati mora napisano njegovo ime in priimek, kakor tudi naslov. Poleg tega mora predlagatelj zapisati svoje ime, priimek in naslov. Preiskovalni odbor razpošlje povabila prosilcem, da se sestanejo v Hrvatskem domu ob določenem času. Ako preiskovalni odbor pronajde prosilca sposobnega, da postane član S. N. P. J., potem mu je še le vstop dovoljen; drugače ne.

Od meseca marca pa do danes bi naše društvo lahko imelo 50 novih članov več, ako bi hoteli sprejemati na debelo vse, kar lese in gre. Preiskovalni odbor je pronašel, da so ti prosilci bili nesposobni za S. N. P. J. in jih ne priporoča. Po preiskavi se je v več slučajih dognalo, da so prosilci bili prej člani drugih podpornih organizacij ter tam prejeli visoke vsote bolniške podpore itd., sedaj pa da bi jih še vsilili v S. N. P. J. in naj zopet naše mleko posnamejo. One člane, kateri vpisujejo take prosilce, bi morala zadeti prava in zdrava kazen in to tudi po pravilih S. N. P. J.

Sedaj je ravno čas, da hočemo, da postane naša S. N. P. J. še enkrat večja v članstvu kakor je. Ampak ako se nam sili tako članstvo kot sem zgoraj omenil, je bolje, da ostanemo, kjer smo.

S. N. P. J. rabi mladih moči, ako hočemo, da eksistira. Pridobivajmo ji mlado članstvo; tudi angleško govoreča društva so danes in bodo še v bodoče najboljše krmilo S. N. P. J., dasiravno mi je neki fanatični član rekel nekako leto nazaj, da mu je žal, ko je istočasno glasoval za angleško govoreči list pri S. N. P. J.

Pozdrav! — **Vincent J. Kenich**, tajnik.

VESELICE

Harmarville, Pa. — Društvo št. 472 je sklenilo na svoji zadnji redni seji dne 10. oktobra, da priredi veselico dne 25. novembra, ki se prične ob pol šestih zvečer v korist društvene blagajne. Vabljeni ste vsi člani in sosednja društva in posamezni rojaki, da nas posetite. Veselica se bo vršila v navadnem prostoru in sicer v Carpichevi dvorani. Vstopnina za moške 50c, ženske proste vstopnine. Pridite torej vsi. Igrala bo izvrstna godba, da bo plesalcem gotovo ustreženo. Za drugo postrežbo poskrbi društveni odbor. Torej na svidenje vsi 25. novembra zvečer.

Bratski pozdrav! — **John Kaus.**

Piney Fork, Ohio. — Društvo "Novo leto" št. 176 priredi veselico dne 13. novembra. Vabljeni ste vsi bratje in sestre iz te naselbine kakor iz okolice, da se udeležite vsi. Začetek je ob sedmih zvečer. Vstopnina je 25 centov. Vrši se pri Lovrencu Ormec v Piney Forku. — **Anton Dermota.**

Krayn, Pa. — Vabilo na plesno veselico, katero priredijo skupna društva št. 174 S. N. P. J., št. 156 J. S. K. J., št. 70 S. S. P. Z. in samostojno društvo "Vihar" v Kraynu, Pa. Veselica bo dne 24 novembra ob šestih zvečer. Godba prične igrati ob osmih in konča ob dveh zjutraj. Igrali bodo tamburaši pod vodstvom br. Andrew Vidricha iz Johnstowna. Uljudno vabimo člane in članice, kakor splošno občinstvo iz okolice iz bližnjih naselbin, da nas posetite omenjenega večera. Za vso drugo postrežbo bo dobro preskrbljeno. To vam jamči v to izvoljeni odbor. Vstopnina je 50 centov, za ženske pa prosta. Člani, kateri se ne udeležijo veselice, prispevajo po 50 centov društveni blagajni.

Torej na svidenje dne 24. novembra. Vabi—skupni odbor.

St. Louis, Mo.—Vabilo na slavnostno otvoritev Slovenskega narodnega doma v nedeljo dne 14. novembra na 351 S. 7th Blvd. v St. Louis, Mo. Začetek je točno ob dveh popoldne. Na to slavnost vabimo vse Slovence in Hrvate iz St. Louisa in okolice, da se udeleže v polnem številu. Na programu bo več reči, hrvaški pevski zbor znanega Hrvatskega Sokola nam bo zapel par krasnih pesmi, potem bo deklamacija, petje, godba naše mladine. Govorili bodo zastopniki raznih društev. Po programu bo prosta zabava. Prepričani bodite, da bo dne 14. novembra najslavnejši dan v naši zgodovini St. Louisa. Za izvrstno godbo in dobro postrežbo jamči—odbor.

Sheboygan, Wis.—Slovensko samostojno bolniško podporno društvo "Ilirija" je na svoji predzadnji seji sklenilo, prirediti jesensko veselico s plesom v korist društvene blagajne. Veselica bo na Martinovo nedeljo, namreč 14. novembra pri rojaku Franku Zavrlu. Poleg plesa bode razne igre.

Kdo se ne spominja časov, ki že niso daleč za nami. Kadarkoli je kakega rojaka zadela nesreča ali pa je bil smrtni slučaj, je bilo treba hediti od hiše do hiše in pri rojakih pobirati milodare, če nismo hoteli, da nas tujci niso zasramovali. To se dandanes ne dogaja, ker imamo društva in jednote, ki zato skrbijo. Ponosni moramo biti na svoje organizacije, pomagati k njih razvoju ob vsaki priliki, da bodo lažje vršile svojo nalogo.

Prepričani smo, da se bodo zavedni rojaki odzvali našemu vabilu ter naši priskočili na pomoč, da pomagajo naši društveni blagajni na prihodnji veselici. Postrežba na zabavi bo imenitna, zato pridite vsi. Vabi vas—prireditveni odbor.

Slovenska Narodna Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904 — Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik Vincent Cainkar; podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 168, Johnstown, Pa.; gl. tajnik Matthew Turk; tajnik bolniškega oddelka Blas Novak; gl. blagajnik John Vogrich; urednik glasila Jože Zavertnik; upravitelj glasila Filip Godina; vrhovni zdravnik Dr. F. J. Kern, 6393 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

GOSPODARSKI ODSEK:

Frank Somrak, predsednik, 996 E. 74th St., Cleveland, Ohio; Frank Alesh, 2124 S. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Jacob Zapančič, 2637 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.

POROTNI ODSEK:

John Geršek, predsednik, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.; John Trčelj, Box 22, Strabane, Pa.; Tony Schragal, R. F. D. No. 1, Johnston City, Ill.; Frank Podboj, Box 61, Park Hill, Pa.; Anton Šular, Box 104, Gross, Kans.

BOLNIŠKI ODSEK:

OSREDNJE OKROŽJE: Blas Novak, predsednik, 2637-39 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Joseph Zorko, R. F. D. 2, Box 114, West Newton, Pa.; Anton Abram, 1169 E. 76th St., Cleveland, Ohio.

ZAPADNO OKROŽJE: Jacob Balch, R. R. 8, Box 68, Pittsburgh, Kans., za jugozapad; Frank Klun, Box 368, Chisholm, Minn., za sev. zap.; John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor:

Frank Zaje, predsednik, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; Ludvik Mežvelek, 6609 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio; Albert Hrast, 448 National Ave., Milwaukee, Wis.

Združitveni odbor:

Frank Vidmar, predsednik, 7434 W. 62nd St., Argo, Ill.; John Olip, 5636 S. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.; Peter Gechel, 3653 So. Broadway, Denver, Colo.

POZOR!—Korespondence z glavnimi odborniki, ki delaje v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika, se naslove: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniško tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vobče se naslove: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zaje, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prizivi na gl. poretni odsek se naj pošiljajo na naslov: John Geršek, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglasi, naročnina in spisi ven, kar je v zvezi z glasilom jednote, naj se pošiljajo na naslov: "PROSVETA," 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZPORED

Proslave petletnice Slovenskega Izobraževalnega Kluba, ki se vrši v nedeljo 14. novembra 1926 v Slovenskem Narodnem Domu

V WAUKEGAN, ILL.

Začetek ob 2. uri popoldne.

1. Kvartet na gosli.....proizvajajo Misseus A. Artach, Eva L. Meyer, Irma Bergstedt in Gladys Welch
2. Pozdravni govor.....Mr. Charles Pogorelec
3. Little Mother of Mine—by H. T. Burleigh..... poje Mr. Vinc. Pink, na klavir spremlja Miss F. Artach
4. **VELETURIST**

Burka v treh dejanjih.

OSEBE:

Gorazd Svetozor Dolinar, ravnatelj akcijske družbe.....R. Skala
Ivana, njegova žena.....T. Skala
Zora, Njuni hčeri; Milka, Njuni hčeri.....M. Pleroe; M. Železnik
Josip Poljanec, svak Dolinarjev.....J. Gantar
Dr. Poljanec, njegov sin.....J. Homan
Hribernik pl. Skaza.....F. Hrovatin
Dr. Janko Planinec, pisatelj.....F. Pleroe
Dr. Červiček, urednik svetilnika ob Adriji.....F. Pleroe
Stari Podhostnik, vodnik.....M. Judnich
Janez, njegov sin.....V. Pink
Micka, njegova rejenka.....T. Vavčič
Pastir.....F. Šorko
Ljubica Piškurjeva.....A. Vavčič
Fotograf.....J. Kotlic
Peter, sluga pri Dolinarju.....J. Jerot
Minka, sluškinja.....I. Lokan

Več gospodov in gostov.

Prvo in tretje dejanje se vrši pri Dolinarju v Trstu, drugo pa v Triglavskem gorovju.

Po igri ples in prosta zabava v spodnjih prostorih.

Igral bode izvrsten Orkester takoj po 6. uri zvečer.

Uljudno vabimo slavno občinstvo domače in iz bližnjih mest, da nas posetite v obilem številu. Za dobro postrežbo in mnogo zabave vam jamči ODBOR!

Vso opravo za igro je posodila iz prijaznosti Mr. C. Gordon Furniture Co., 10th Str., North Chicago, Ill.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) $5.00 na leto, $2.50 za pol leta in $1.25 za tri mesece; Chicago in Cicero $6.50 na leto, $3.25 za pol leta, $1.65 za tri mesece, in za inozemstvo $8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada $5.00 per year; Chicago $6.50, and foreign countries $8.00 per year.

"MEMBER of THE FEDERATED PRESS"

188

Datum v oklepaju n. pr. (Oct. 31, 1926) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

STRUPENA PROPAGANDA.—"KOMIŠ'N SE DOBI!"

Kakor so se Italijani zaganjali v valovih pri svojih naskokih ob Soči, v takih valovih prihaja tudi strupena klerikalna propaganda proti S. N. P. J., ki jo flankirajo komunoklerikalci. Zalete se in jurišajo, kakor da se svet podira, na to pa zopet obmolknejo in čakajo uspehov od navala.

Zadnja klerikalna ofenziva, flankirana od komunoklerikalcev, je pričela nekako pred šestimi tedni. Naskok je bil izvršen z velikim jurišanjem, toda odmeva ni bilo, kot ga je pričakoval glavni poveljnik komunoklerikalne koalicije, znani in razupiti Prešernov potomec.

"Komiš'n se dobi," je zabrlizgal rev. Černe v frančiškanskem glasilu in njegovi podvoditelji so ponovili v krogu: "Da, komiš'n se dobi."

Ampak kje se ta komiš'n dobi, kdo ga je dobil, tega pa rev. Černe in njegovi podvoditelji ne marajo povedati!

Čakali smo en teden, dva, tri itd., da se mogoče častitemu rev. Černetu, potomcu slavnega slovenskega pesnika in svobodomisleca France Prešerna, in njegovim podvodjem vendar razveže jezik in da povedo, kje se komiš'n dobi, da bi videli saj tiste "ljudske prijatelje" teči po komiš'n, ki imajo vedno roke na široko odprte, da ga sprejmejo. Zaman smo čakali, rev. Černe in njegovi kolovodje molče.

"Komiš'n se dobi," pravi Černe. Kakšen komiš'n? Pri bondih, pravi rev. Černe. Pri kakšnih bondih? Tukaj pa postaja rev. Černe oprezen in noče priti z barvo naravnost na dan. Mož se boji, čepav trdi, da je namestnik Krista, da se mu pero preveč ne zateče in ne ustreli kozla.

Mi, ki smo vajeni odprto govoriti, bomo tudi odprto vprašali, in če ne bo jasnega odgovora, bomo tudi vedeli, koliko so vredne trditve Prešernovega potomca.

Kje se komiš'n dobi? Pri kateri jednoti so odborniki od bondov prejemali komiš'n? Pri K. S. K. J. ali pri S. N. P. J., ali kateri drugi slovenski jednoti ali podporni zvezi? Rev. Černe, kar brez strahu odgovorite, saj pravite, "da se komiš'n dobi."

Kdo so tisti odborniki, ki so prejemali komiš'n? Z imeni na dan! Kar nič strahu rev. Černe!

Le pogum! Ako so sprejeli komiš'n, pa ga niso izročili svoji podporni organizaciji, ne imejte rev. Černe prav nobenega usmiljenja z njimi.

Pri S. N. P. J. so gl. odborniki plačani za njih delo. In najbrž je tako tudi pri drugih jednotah in zvezah. In če plačani gl. odborniki spravijo komiš'n brez dovoljenja organizacije v svoj žep, mesto da bi ga odračunili v jednotino blagajno, so izvršili zločin poneverbe saj v državi Illinois. S. N. P. J. ima še posebej v svojih pravilih, da so taki gl. odborniki izvršili kaznjivo dejanje.

Čemu torej molčite rev. Černe, ko vsa slovenska javnost v Ameriki že z napetostjo pričakuje več ko pet tednov, da pridete z imeni na dan in te zlikovce, ki bogate na račun siromašnih delavcev, pribijete javno na steno?

Hvaležni vam ne bodo le člani Slovenske narodne podporne jednote, ampak člani vseh slovenskih podpornih organizacij, ako pridete z imeni na dan, ker bo na to lahko iztrebiti ljuliko z rodovitnega polja. Pomislite rev. Černe, Ako odkrijete one, ki so prejemali komiš'n pri slovenskih podpornih organizacijah, bo kar čez noč zaslovelo vaše ime po vseh slovenskih ameriških naselbinah in vsa slovenska ameriška janvost bo kazala na rev. Černeta kot na borca za pravico in resnico. Še v poznih letih bodo govorili ameriški Slovenci o rev. Černetu kot o Herakleju, ki ni izčistil le Avgijevega hleva, ampak slavili bodo rev. Černeta kot junaka, ki je posekal hidri vse glave, da se ni mogla ta pošast več pasti na siromašnih slovenskih ameriških delavcih.

Tu in onkraj oceana ne bo slovenskega časnikarja, ki količkaj drži na poštenje, dostojnost in dobro ime, ki ne bi poročal o junaku rev. Černetu in njegovih junaških činih v interesu siromašnih slovenskih delavcev in oktopusu, ki je izsesaval na najnesramnejši način te delavce.

Rev. Černe, če ste junak, če ste Prešernov potomec, če ste to, kar trdite, da ste, ne ozirajte se na levo in desno, ampak navedite imena onih, ki so pri jednotinih bondih jemali komiš'n brez dovoljenja članstva, pri tem pa nosili svetohlinski obraz kakor nedolžna jagnjeta, ki nikomur ne skale vode.

Res je rev. Černe, da niste član vseh slovenskih podpornih organizacij, ampak članstvo vsake organizacije, katere tudi niste član, vam bo hvaležno, ako razkrinkate javno tiholazniške licemerce, ki so na zunaj kazali nedolžno lice, na znotraj so pa bili zgrabljivi volkovi, ki so jemali komiš'n od bondov brez dovoljenja članstva svoje organizacije in ga spravljali v svoj žep.

Lahko je zapisati: "Komiš'n se dobi." Lahko je obuditi s takimi besedami sum v srcih članstva podpornih organizacij, da so njih gl. odborniki, katerim je organizacija poverila nalogo za nakupovanje bondov, nepošteni in niso vredni zaupanja, v katerega je vanje stavilo članstvo, ko jih je izvolilo. Z napetostjo pričakuje vsa slovenska javnost od onega, ki je zapisal te besede, da tudi pove imena onih, ki so nepošteni in niso vredni zaupanja. Če pa oni, ki je zapisal besede "komiš'n se dobi" kljub javnemu pozivu, da naj imena nepoštenih gl. odbornikov izroči javnosti, molči, tedaj tudi slovenska javnost napravi o takem človeku svojo sodbo. In če ta sodba izpade milostno, tedaj ga javnost proglasi za figa-moža, t. j. človeka, ki brusi svoj jezik, da omaže in očrni druge iz sebičnih namenov.

Kdor je značajen mož, tudi dokaže, kar trdi. Kdor je pa figa-mož, pa veliko gobezda, veliko klepeta in jezik se mu suče in obrača kot mlinsko kolo pri polnem curku vode, ne pove pa ničesar.

Značaji ostanejo v zgodovini, gobezdači so pa mrtvi, ko preneha gibati njih jezik.

SLIKE IZ NASELBIN

Slavnost ob 10-letnici društva.

Oakland, California. — Društvo "Tabor Slovanov" št. 304 S. N. P. J. v San Franciscu je obhajalo desetletnico društvenega obstanka dne 9. oktobra. Povabljeni smo bili tudi člani društva "Land of Palms" št. 594 iz Oaklanda na veliki banket. Udeležilo se je veliko občinstva od raznih društev. Brat Kurnik je o priliki te proslave imel ganljiv govor. Razložil je, kako naša slavna organizacija S. N. P. J. skrbi po očetovsko za svoje člane, že kar obstoji. Slovenska narodna podporna jednota je izplačala svojim članom na milijone bolniške in posmrtninske podpore članom in njih sorodnikom tu in v domovini. Člani smo ponosni na tako veliko in napredujočo organizacijo. Da je ta organizacija na trdni gospodarski podlagi in močna, je največ odvisno od članstva, da vedno izvoli odbornike v glavni urad, kateri so sposobni voditi to veliko organizacijo, ki ima svoja društva razprostrta po vseh Združenih državah od Atlantika do Pacifika.

Nastopili so razni drugi govorniki od društev, ki so društvu častitali in mu želeli obilo uspeha v prihodnjem desetletju. Govoril je tudi Anton Tomšič, predsednik društva št. 594 iz Oaklanda ter častital v imenu društva "Land of Palma". Želel je članom društva "Tabor Slovanov" veliko uspeha v prihodnjem desetletju, da bo društvo obhajalo dvajsetletnico s še večjim uspehom in se bo pomnožilo za več sto članov.

Po končanih govorih je zaigrala godba, lepe komade in pevci so zapeli par lepih pesmi, katere so nas spominjale na našo rojstno deželo Slovenijo.

Dvorana, v kateri je društvo "Tabor Slovanov" obdržavalo svoj slavnostni banket, je bila lepo rozaljšana s cvetlicami te ameriškimi zastavami. Lep napis, kateri je bil delo brata Kostelca, se je glasil:

Slovenska narodna podporna jednota ustanovljena leta 1904.
Društvo "Tabor Slovanov" ustanovljeno leta 1916.
ŽIVELA S. N. P. J.

Banket je bil prvovrsten. Vsedli smo se k veliki, obloženi mizi, pri kateri je bilo sedežev za več sto oseb. Izvrstnih jedil je bilo dovolj in sploh nam ni ničesar manjkalo. Zato pa je bilo vse veselo in polno radosti. Zabavali so se pozno v noč. V živahni družbi smo posetniki iz Oaklanda kar pozabili, kdaj je pravi čas iti domov. — **Jacob Selak.**

Koncert "Save".

Chicago, Illinois. — Veliko nevolje je povzročil sklep, katerega so osvojili člani pevskega zbora "Save" v začetku tega leta, ki se je glasil, da zbor vloži prošnjo na socialistični klub št. 1 JSZ za pristop h klubu. Na eni strani člani zbora s sovražnimi tedencami do socializma, na drugi strani člani kluba, ki so radi neznanih vzrokov gojili mržnjo proti pevskemu zboru "Sava". Vmes pa še hujskači, kateri so podžigali obe stranki na račun zbora. Zato je lahko razumeti, v kakšnem položaju so se takrat nahajali tisti člani, kateri so delali nato da se pevski zbor "Sava" združi z socialističnim klubom. Na eni strani so jim očitali, da hočejo iz nepristranskega zbora napraviti politični zbor, kateri ne bo imel uspeha pri nastopih in ne ugleda pri čikaških Slovencih. Pri klubu so pa naglašali, da se hoče klubu naprtiti novo in nepotrebno breme. Vendar je na obeh straneh odločevala večina treznomislečega članstva ter je bil slovenski pevski zbor "Sava" kot pevski odsek sprejet v socialistični klub št. 1 JSZ.

Kmalu ko je zbor pod okriljem socialističnega kluba pričel z vajami, so člani "Save" prišli na idejo, da bi iz moškega zbora napravili mešan zbor in bi s tem dali priliko tudi članicam socialističnega kluba, katere imajo glas in veselje do petja. Nastala je zopet opozicija nekaterih pevcev. Da se zadovole vsi in se ohrani sloga pri "Savi", je bil sprejet sklep, da bo moški in mešan zbor. Ker so se naše pevke vneto zavzele za zbor, smo na priporočilo pevovodje odločili dati enakopravnost ter bo socialistični zbor "Sava" tudi ženski zbor.

Ker se pa slovensko občinstvo v Chicagu zelo zanima za "Savo", smo sklenili prirediti v nedeljo dne 5. decembra t. l. koncert v SNPJ dvorani na 2657 So. Lawndale Ave. Poleg pevskih točk obeh Savinih zborov bodo nastopili solisti in vprizorjen bo "Večer pri kljeklaricah", kar je posebna novost na tem koncertu. Naši somišljeniki naj se pripravijo na to, da bodo dobili dovolj duševnega užitka. — **Savan.**

O delavski brezbrižnosti.

Milwaukee, Wisconsin. — V tem mestu so slabe razmere za delavce. Delo je težko dobiti posebno sedaj na zimo. Pred kratkim je milwauški "Vestnik" pisal, koliko naročil ima Nasheva družba in da bo obratovala s polno paro. Delavcem je znano, kadar ima družba dosti naročil, da jim ne bo trgala plače na debelo, kakor se godi sedaj.

Zadnjo zimo smo delali noč in dan. Tudi za uro se ni ustavilo kolesje. Sedaj pa delamo po štiri do pet dni v tednu in po pet do sedem ur na dan; nekateri več, drugi manj. Jaz delam za Seamoon Body Co., ki dela avtomobilska ogrodja za Nashevo družbo. Pri imenovani kompaniji nismo organizirani, zato pa družba ne dobi nobenega protesta, če nam odtrga od plače; kar mirno sprejmemo in molčimo. Kaj radi se zmotijo, da dajo premalo na plačilni dan. Nekoč sem dobil celih pet dolarjev premalo. Šel sem do knjigovodja in ta je rekel: "Ti si še srečen. Samo pet dolarjev premalo? Drugi so že bolj prikrajšani: kar za petnajst do dvajset dolarjev." Če dobiš premalo 25c ali copak, pravijo, da ni za "mujo" ukvarjati se in zahtevati. Jaz pa jih podregam tudi za 25 centov.

Med obedom včasih debatiramo o tej ali oni večalimanj napredni organizaciji. Nekateri bi še bili za organiziranje, večina pa ne. Pravijo: Pokažite prej in dajte nam kaj." Če jim človek kaj raztolmači, kaj ni prav, pa se izgovarjajo o kakem "komišnu" ali korupciji, o čemur so "slišali". Tako napredni smo pri nas.

Stavim kar celi "kebič", da ne bo prej miru v S. N. P. J., dokler se ne iznebimo tistih, ki direktno ruvarijo proti glavnemu odboru, proti društvom in posameznim članom, namreč proti tistim, kateri ne trobijo v njihov rog.

Sestra tajnica od društva št. 461 je mnenja, da bi tistim članom, ki so pri jednoti že po deset ali petnajst let, dali nagrado, če niso še dobili nobene podpore. Nagrado naj bi dali njim namesto tistim, ki agitirajo za nove člane. Ne bom protestiral. Poznam nekaj članov, ki so že tako dolgo pri jednoti in so zadovoljni, da niso še nikoli dobili podpore, kajti zdravje jim je več vredno kakor vse bogastvo. So pa v resnici potrebni tisti nedolžni otročiči pri S. N. P. J., ki so odvisni od milodarov. Tako je moje mnenje.

Pozdrav! — **Fr. Juvan,** član društva št. 16.

IZ GLAVNEGA URADA.

Popravek.

V seznamu društev, ki niso poslala asesmenta v gl. urad v pravilih določenem času se je vrinila neljuba pomota, in sicer glede društva štev. 88 v Moon Run, Pa. Društvo štev. 88 je poslalo asesment za mesec oktober ob pravem času, kot določajo pravila. Toliko v popravek, da ne bo kakega neljubega nesporazuma.—

Matthew J. Turk,
tajnik S. N. P. J.

Trockij pravi, da se ni in se ne bo podal

Odstavljeni boljševiški vodja pobija trditve svojih zmagovitih nasprotnikov.

Moskva, 9. nov. — Leon Trockij je porabil slavnostne dneve ob devetletnici ruske sovjetske revolucije za obrambo svoje taktike, radi katere je bil izključen iz vodstva ruske komunistične stranke in sovjetske vlade.

Rekel je, da on ni zavrgel svojih protivnih načel niti ni sprejel teorij in idej, ki jih je osvojila konferenca stranke. "Sodrug Stalin mora najti močnejše argumente, ako hoče prepričati svet, da se jaz motim," je dejal Trockij. "Buharin pravi, da lahko zgradimo socializem, če dobimo mir pred zunanjimi sovražniki, jaz pa pravim, da socializma nikdar ne zgradimo, dokler bomo na ta način korakali po poljže. Naš industrijski napredek zavisi od importiranja strojev in surovin iz kapitalističnih dežel. Sodrug Rikov trdi, da je Rusija že dosegla predvojno višino produkcije, jaz pa trdim, da Rusija še ni dosegla tiste višine, temveč je še na slabšem kot je bila pred vojno, kar se tiče industrij. Lahko smo ponosni na gospodarski napredek, kolikor smo ga dosegli, ampak to je le prvi večji korak na dolgem mostu, ki še loči socializem od kapitalizma".

Več kot 600,000 delavcev je v Moskvi proslavilo devetletnico sovjetske revolucije. 15,000 vojakov rdeče armade je korakalo mimo Leninovega groba in ponovilo prisego, da bodo služili le principom revolucije.

V Čehoslovakiji vlada kapitalistična koalicija

Narodni fašisti niso ganili z mezincem, ko so si nemški in češki kapitalisti segli v roke. — To kapitalistično vlado pa podpirajo kot povsod klerikalci, ki tudi po v Čehoslovakiji nastopajo v raznih oblačilih.

London, Anglija. (I. I.) — Z dnem trinajstega oktobra se je pričela pisati nova zgodovina v Čehoslovakiji. Ta dan postaja zgodovinsko važen iz dveh vzrokov. Prvič obstoji od tega dneva v Čehoslovakiji vlada, ki je sestavljena iz kapitalističnih strank. Dr. Beneš, ki se je izdajal za narodnega socialista, je odložil svoj mandat kot poslanec in vrši službo v ministrstvu za zunanje zadeve le kot izvedenc. Drugič je ta dan zgodovinske važnosti, ker so si pripadniki nemških in čeških kapitalističnih strank segli v roke, da zavladajo v Čehoslovakiji. Prvikrat po vojni se je zgodilo da je nemška manjšina zastopana v vladi in sicer po profesorjih dr. Spinatu in dr. Mayr-Hartingu. Nemška kmečka stranka in krščanska socialna stranka sta se izrekli brezpogojno, da podpirata novo češko-nemško kapitalistično koalicijo. Prevzeli sta justični department in ministrstvo za javna dela.

Češki narodni demokratje in fašisti so vedno grozili z državnim preobratom v tistem trenotku, ko se v Čehoslovakiji ustanovi češko-nemška vlada. Ampak demokratje in fašisti so ostali le veliki gobezdači, kajti zgodilo se ni ničesar, ko so zastopniki nemških in čeških kapitalistov prevzeli vlado. V parlamentu so molčali in niso dali glasu od sebe, razen njih voditelja dr. Kramara, ki je bil prvi, ki je stresel desnico prvemu nemškemu ministru. Čehoslovaška republika je zgubila svoj narodni značaj.

Kako je bil mogoč ta čudež? Razlaga je zelo enostavna. Čehoslovakija je dobila češko-nemško vlado, a ta vlada je protisocialistična. In to dejstvo je potolažilo demokratske in fašistične elemente, ki ne sovražijo na svetu ničesar tako kot socialiste. Zdaj so prenehali s svojim streljanjem na češko-nemško vlado in so obrnili svoje topove proti češkemu socializmu.

Češki socialisti so iztopili iz vsenarodne koalicije, ker niso hoteli glasovati za visoko obdavčenje zemljišč za kongruo, t. j. za prispevanje države k duhovniškim štipendijam. Socialisti so skozi šest mesecev vodili opozicijo proti tem potezam kapitalističnih strank. Politična arena v Čehoslovakiji je danes razdeljena v dva velika tabora: v kapitalističnega ni socialističnega. Razredni boj je pričel zdaj dobivati pravo obliko.

Češka-nemška koalicija si že prizadeva poteptati in iztrgati prve pridobitve socialistov v revoluciji. Stopnjevaje hoče ta kapitalistična koalicija umakniti zaščito gostačem, podporo brezposelnim, majhne pokojnine vojnim veteranom, obenem pa skuša napasti zavarovanje proti starosti in boleznim. Dalje namerava uvesti fiskalno reformo v interesu veleposestnikov, podaljšati vojaško službo, obnoviti konkordat z Vatikanom itd. Taki so izgledi sredi gospodarske krize v Čehoslovakiji, ki jo najbolj občuti delavski razred.

MEDNARODNA RAZSTAVA ŽIVINE V CHICAGU.

Chicago, Ill. — V klavniškem distriktu prične dne 27. novembra mednarodna razstava živine. Razstava bo trajala do 4. decembra. Razstavljeno bo govedo, konji, ovce in prašiči. Obenem se bo vršila tudi razstava mesa s primernim podukom, kako krma vpliva na kakovost mesa.

Ali ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojemu prijatelju ali sorodniku v domovino? To je edini dar trajne vrednosti, ki ga za mal denar lahko pošljete svojcem v domovino.

ŽARKOMET

Italija v železnem jopiču.

Mussolini pravi, da ga sam Bog čuva in tudi papež ga zagotavlja, da je tako. Toda Mussolini ne verjame papežu niti samemu sebi! Bolj kot na Boga se Mussolini zahese na železno pest in rablja. Povil je Italijo v bajonete in postavil policaja pred vsako hišo.

Ruski carji so tudi delali tako. Imeli so kozake, krvnike in sveti sinod za čuvaje. Pred osmimi leti je pa umrl zadnji ruski car; umrl je zelo neslavno. Njegovi kozaški krvniki so tudi mrtvi. Crknil je tudi stari sveti sinod.

Carska poblaznelost je vsekakor zbežala v Italijo in se naselila v košu, ki nosi ime Mussolini. Ta morda misli, da bo v Italiji imela blaznost več sreče, pa se moti. 'Il duce' je dekretiral, da mora biti Italija pet let v železnem jopiču. Pet let je kratka doba. Toda novejši časi nam svedočijo, da lahko v enem samem letu pridejo epohalni preobrati, kakršnih ni bilo tisočletja. Prav lahko se zgodi, da predno mine pet let — ne bo več v Italiji Mussolinija, fašizma niti vatikanske mumije, ki ima v "ducetu" zadnjega zaščitnika.

* * *

Dementi.

Ameriški patrijotični listi zanikajo vest, da se namerava rumunska kraljica omožiti v Ameriki.

* * *

Novice iz Sheboygana.

Dragi K. T. B.! Sporočam ti na kratko nekaj novic. Letos je bila tukaj slaba letina. Kolerba ni dobro obrodila. Papriko smo kar zeleno spravili. Lešnike so črvi pojedli. Vse skupaj je vrag vzel, Bog mu požegnaj! Samo rdečkarjev noče vzeti! Teh je menda čezdalje več. Sedaj se pripravljajo na neko veliko igro, Bog jim grehe odpusti. — Še nekaj. Tu v Sheboyganu nimamo več Černeta. Tudi on je postal rdeč kakor vsi drugi. Rdeč bo toliko časa — dokler bo kaj rdečega v "besmentu". — Pika.

* * *

Še malo Brisbanove štruce.

"Čez milijon let bo vse, kar so do zdaj ljudje spisali, izrekli in naredili, zavrženo in pozabljeno. Newtonov ženij matematike bo vreden toliko, kot če bi bušman štel do pet. Shakespeare in Beethoven bosta imela ravno toliko zanimanja kakor kitajski tomtom. Novorojenčki bodo znali več kot zna danes kateri učenjak. To, kar mi danes imenujemo zgodovino, bo imelo ravno toliko važnosti kakor ima tuljenje volkov in kruljenje prašičev".

* * *

Krasna vest iz New Yorka.

Newyorški milijonarji so dali zgraditi za svoje zabave plesno dvorano, ki je nekaj popolnoma novega v Ameriki. Tla dvorane so pokrita z ogledalnim steklom.

* * *

Po dobrih navodilih.

Dragi Žarkomet! Na volitve v Clevelandu, še nisi posvetil. Dobro smo volili! Jaz sem volil vse vodilne kandidate, katere so priporočali naši "delavski" listi — in zdaj imam sladko zavest, da je nekaj mojih kandidatov zmagalo. Pri nas, hvalabogu, ni bilo "moralnega vprašanja". Naši kandidatje so pošteni. Vzeli so denar tam, kjer ga je dosti! Noben kandidat ni tako grd, da bi se umazal z denarjem, kjer ga ni! Zato pa imajo lahko vest in težke možnje. — Volilec, ki voli po navodilih.

* * *

Vremenska situacija.

Sneg prihaja, zima, mraz. Ponekod je že mrzlo. Kogar zebe, naj premišljuje, kako je bilo v zadnjem juliju, ko se je asfalt topil na ulicah. Zdaj je čas, da se društva pripravijo na piknike v prihodnjem poletju! Kogar rado zebe, naj se prigiasi za vrtenje janjca.

K. T. B.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Neffa, O. — F. Sepič. — Prečitajte točko 10. XXI. člena na strani 78 in 79 pravil Slovenske narodne podporne jednote. — Pozdrav!

ZAPISNIK

zborovanja Izvrševalnega odbora S. N. P. J., vršečega se v Chicagu, Ill., od 28. do 29. okt. 1926.

1. SEJA.

28. oktobra 1926 dopoldne.

Gl. predsednik br. Cainkar otvori sejo ob 9. uri dopoldne.

Navzoči vsi gl. odborniki, ki se imajo udeležiti tega zborovanja, razen bratov Vidricha in Zavertnika. Br. predsednik pojasni, da je br. Zavertnik prejšnjega dne nenadoma zbolel ter da se radi tega ne more udeležiti zborovanja.

Ker nima nobeden navzočih odbornikov nič nujnega, se preide na dnevni red, in sicer na poročila gl. odbornikov.

Prvi poroča gl. predsednik br. Cainkar. Omenja, da je zadnja seja glavnega odbora sklenila prirediti sistematične kampanjske shode, kar pa ni bilo mogoče izvesti do pičice. Edino v Minnesoti se je poskusilo prirediti vrsto shodov v večjem obsegu in redu, na katerih sta nastopila br. Zaitz in on sam.— Bil je tudi v Barbertonu, Ohio, kjer je nastopil kot glavni govornik na slavnosti obhajanja 20-letnice društva. Prireditev je bila uspešna.

Br. gl. predsednik poroča obširno o splošnih razmerah v Minnesoti, zlasti pa med našimi rojaki, ki polagom zgubljajo svoje postojanke, kajti kukluksklanovci in Kolumbovi vitezi, ki menda nastopajo enotno, izpodrivajo naše ljudi iz raznih odborov in mest. Med ljudstvom je vse polno špijonov, in tako mora biti naš član, ki hoče obdržati svojo službo, vedno zelo previden, kaj reče ali stori. Sploh je tam še silno usidran klerikalizem in je večina ljudstva pod komando farjev in bossov.

Poročilo gl. predsednika brez ugovora na znanje vzeto.

Br. Turk omenja, da kot gl. tajnik nima nič posebnega za poročati. Ker se ob četrtletju knjige ne zaključujejo, nima nobenih številčnih poročil.— Dosedanji potek kampanje ni pokazal takega uspeha, kakor je bilo pričakovati. Temu je precej kriva dvakratna naklada. Omeniti mora, da je kampanja dejansko že končana, to se pravi, po zadnjem dnevu tega meseca ne bo mogel nikdo več pristopiti pod kampanjskimi ugodnostmi; kdor bo namreč novembra predlagan za sprejem, bo pri društvu sprejet na decemberski seji, torej bo v jednoto sprejet šele po 1. januarju 1927, kar pomeni, da zanj seveda ne veljajo kampanjske ugodnosti. To je tajnikom že pojasnil, pa je prepričan, da bo precej nesporazumljenj v tem oziru, radi česar misli v uradnem glasilu na to dejstvo opozoriti društvene tajnike in članstvo sploh. — V kratkem bo priobčil podrobno statistiko glede operacij, kakor tudi glede smrtnih slučajev. Umre povprečno vsak dan en član. Opaziti je, da se samomori zelo množijo; čimdalje več jih je. — Upravni sklad je kakor je bil ob zadnji seji gl. odbora. — Glede bolniških skladov, pravi, bo poročal podrobneje br. Novak, omenja le, da po njegovem mnenju ne bo rešila problema ne naklada, ne zvišanje asesmenta. Edini izhod, ki ga vidi, je: omejitev podpor. Dostavlja še, da je prišlo kakih petnajst inicijativ, ki so v bistvu vse enake— zahtevajo namreč, da se bolniški razredi ločijo, to je, da ima vsak svoj sklad, ne pa vsi skupnega. Eno inicijativo, ki je izmed vseh najnatančnejša, je obdržal, društva, ki so poslala druge iniciative, pa je obvestil, da bo predložil seji iniciativo, ki je bistveno enaka njihovi.

Na željo br. Zaitza pojasni br. gl. tajnik, da imamo doslej 16 angleško poslujočih društev, v katerih je povprečno 80% starih in 20% novih članov. Pred kakimi šestimi tedni je štel člane in jih je naštel 378. Za kratko dobo je dober uspeh, lahko pa bi bilo seveda boljše. Ponekod ovirajo nova društva stara društva, precejšnja ovira pri njih napredku pa so seveda tudi naklade. Najuspešnejše in najaktivnejše je angleško poslujoče društvo v Chicagu, kateremu so šla stara čikaška društva in gl. urad kar najbolj na roko od vsega početka. Tekom kampanje so bila ustanovljena kaka štiri nova angleško poslujoča društva.

Poročilo br. gl. tajnika brez ugovora na znanje vzeto.

Br. Vogrich nima kot gl. blagajnik nič posebnega poročati.

Gl. bolniški tajnik, br. Novak, poroča:

POROČILO O STANJU BOLNIŠKEGA SKLADA ZA DOBO OD 1. JULIJA DO 31. SEPT. 1926.

Dohodki:		
Julij	$ 79,523.80	
avgust	50,433.70	
september	109,792.60	
vrnjena podpora	151.00	$239,901.10
Izdatki:		
Julij	75,7[illegible]	
avgust	44,923.00	
september	48,559.50	
primanjkljaj 1. julija	8,284.39	$178,499.28
Ostanek dne 31. sept.		$ 61,401.82

Kot razvidno, se je z zadnjo izredno naklado bolniški sklad v celoti postavil v določeno rezervo. Koliko časa se bo vzdržal v potrebni rezervi, je [illegible] največ od posameznih članov. Ako se bo [illegible]tanje bolniškega sklada slabšati, kar zamore [illegible] pričakovati v začetnih mesecih prihodnjega [illegible] bilo priporočljivo, da gl. izvrševalni odbor da [illegible] gl. upravnemu odboru razpisati pravočasno [illegible] naklado, mogoče le po 10c na vsaki $1 dnevne [illegible] za toliko časa, da se pravila v toliko spreme[illegible] da se bo zamogel bol. sklad vzdrževati brez izredne naklad.

Današnji seji podajem poročilo le o skupnem sk[illegible] ker so po sedanjih pravilih vsi trije razredi [illegible]

Drugi vzrok pa je to, da tudi nisem imel čas pripraviti podrobnejše poročilo. Kolikor se posameznih razredov tiče, naj omenim le, da imata ra[illegible] po 1 in 2 dolarja dobro rezervo, pri tem ko [illegible]uje 3 dolarski razred še vedno primanjkljaj. [illegible]čena dva meseca in tekoči mesec so v izpl[illegible]natno boljši, k čemur je kritika o površnosti [illegible] podpore pri nekaterih društvih gotovo pr[illegible]pomogla. Za preprečenje izrednih naklad je vsekakor potrebno kaj ukreniti in sicer moje strani priporočal tozadevnemu ožjemu [illegible] ki ima pripraviti priporočljive spremembe [illegible]mejitev bol. podpore po članski dobi, kar [illegible] za priporočljivejše kot pa zvišati vplačila. [illegible] se, da če članstvo odkloni omejitve v koli[illegible] potrebne, bo moglo biti pripravljeno na po[illegible] naklade, ki bodo gotovo potrebne prej ali slej, [illegible] pomladnih mesecih moramo računati na višje [illegible] kot dohodke, če se bol. podpora ne omeji.

Blas Novak, tajnik bol. oddelka.

[illegible] Zaitz meni, da bi bilo priporočljivo, če bi br. bolniški tajnik pojasnil članstvu glede primanjkljaja v razredu za $3 dnevne bolniške podpore. Priporoča nadalje, da ta seja ne odobri nobene iniciative in [illegible] da ne dela nobenih sklepov glede bolniškega sklada, ker [illegible] itak svoj posebni odbor na delu, ki bo na letni seji gl. odbora predložil svoj načrt in bomo takrat sprejeli svojo lastno iniciativo.

Br. Vogrich omeni, da v smislu pravil itak ne more noben član vstopiti v razred za $3 dnevne bolniške podpore. Šele eno leto po pristopu lahko namreč zviša iz kakega nižjega razreda v razred za $3, toda mora iti k ponovni zdravniški preiskavi. Iz mladinskega oddelka ne gre skoro nobeden v $3 razred, tako da lahko rečemo, da so v tem razredu le stari člani. Mnenja je, da je asesment za $2 razred premajhen, a za $3 razred pa silno prenizek. Prepričan je, da bo $3 razred propadel. Vkljub previdnosti pridejo v jednoto bolni ljudje z izkoriščevalnimi nameni. Zdi se mu, da bi bilo najboljše omejiti podpore glede dobe, kajti takih podpor, kakor jih mi danes plačujemo, ne plačujejo nikjer drugje, in se mu sploh čudno zdi, da se je tako dolgo dalo vztrajati v tem načinu. Boljše za nas bi bilo, ne dajati visokih podpor, pač pa ustanoviti poseben sklad za potrebne, v katerega bi naj plačeval vsak član mesečno 10c ali vsaj 5c. V dopisih mnogi kritizirajo gl. odbor, toda dejstvo je, da se je gl. odbor vedno boril za odpravo tega zla, pa je njegove načrte vedno prekrižalo članstvo ali pa konvencija. Svetuje končno, da posebni odbor, obstoječ iz bratov Cainkarja, Zupančiča in Alesha, izdela dva načrta, ki jih naj da pregledati aktuarjem, da ju proučijo, kateri je izvedljivejši in učinkovitejši.

Br. Godina omenja, da bi imel sedaj poročati gl. urednik, a ga radi bolezni ni tu. Zdi se mu, da bi imel gl. urednik mnogo za poročati.

Br. Godina kot upravitelj jednotinih glasil nima posebnega poročila.

Br. Goršek kot predsednik gl. porotnega odseka pravi, da je smatral za potrebno spisati svoje poročilo, da ne bo članstvo mogoče mislilo, da odsek ne dela. Poroča:

Poročilo predsednika gl. porotnega odseka.

Sicer mi ni znano, ali so prejšnji predsedniki gl. porotnega odseka poročali na trimesečnih sejah o poslovanju gl. porotnega odseka ali ne. Vseeno se mi vidi potrebno v sedanjih časih, da poročam o poslovanju in delovanju sedanjega gl. porotnega odseka. Potrebo vidim v tem, da imajo ostali odseki, oziroma ostali gl. odborniki kakor tudi ostalo članstvo S. N. P. J. nekoliko vpogleda v poslovanje gl. porotnega odseka.

Od 1. julija do 30. septembra 1926 sem prejel 173 pisem, na katera sem takoj odgovarjal brez vsakega odloga. Od 1. julija do 30. septembra sem pisal in odposlal 212 pisem, kar se tiče prizivov.

Prizivov je bilo sprejetih 11, in nekaj od teh je bilo vrnjenih zaradi nepravilnosti in različnih pomanjkljivosti.

Med tem časom je bilo po gl. porotnem odseku rešenih 15 zadev, in sicer 5 od novodošlih in 10 od poprej zaostalih.

Omeniti moram tudi, da če ne bi bilo zaostalih zadev, bi bilo delo precej olajšano. Gotove zadeve pa so ostale nerešene in to povzroča delo, katero mora biti storjeno v zadovoljnost prizadetih. Iz katerega vzroka so zadeve ostale nerešene, mi ni znano.

Naj navedem zadeve, za katere sem bil pozvan in vprašan potom pisma:

Joe Perhne, član društva št. 65; John Šuštar, član društva št. 92; Vinko Hačič, član društva št. 347; John Maloverh, član društva št. 218, zaradi obtožbe od št. 430; Karl Kren, član društva št. 72; Anton Potočan, član društva št. 411; Nik Retič, član društva št. 121, katera je povzročila mnogo pisanja. O zadevi pri društvu št. 470, katera do danes ni rešena, bom poročal pozneje. Enako o zadevi pri društvu št. 220. Zadeva pri društvu št. 24 je nerešena, ker nočejo popustiti ne eden ne drugi. Zadeva pri društvu št. 88 v zadevi F. Groznika zaradi stavkokaštva.

Veliko dela povzroča tudi tolmačenje pravil, posebno kar se tiče bolniške podpore. Dosti se jih zadovolji s pojasnilom, vendar tudi ne vsaki; mogoče tudi, da mnogi nočejo razumeti pravil.

Dne 5. septembra sem preiskal po nalogu gl. bolniškega tajnika zadevo pri društvu št. 335 v Auburnu, Ill., v zadevi br. F. Krika, ki je osumljen simulacije.

Dne 2. oktobra sem bil pozvan, naj se udeležim slavnosti pri novoustanovljenem društvu št. 595 v Benidu, Ill. Mora se priznati, da je zadnja seja gl. odbora storila pravilno, ko je dovolila novo društvo.

O posameznih slučajih, ki jih je br. Goršek omenil v svojem poročilu, se vname razprava.

Glede zadeve bivšega člana Perhneta govorijo in pojasnjujejo bratje Turk, Cainkar, Hrast, Zaitz in Goršek.

Br. Goršek pojasni zadeve glede Šuštarja, Hačča, Krena in Potočana.

Glede zadeve br. Maloverha pojasni br. Turk, da se menda nahaja tozadevni priziv v jednotinem arhivu in čaka na prihodnjo konvencijo, kateri bo predložen.

Br. Goršek popiše nato še slučaje Retič, Groznik in Babich. Babicheva zadeva je zelo stara in nerešena. Retičeva zadeva bode, po njegovem mnenju, v kratkem pravilno rešena oziroma poravnana. Groznikova je v preiskavi.

Br. Goršek omeni, da mu je slučaj Babiča popolnoma neznan. Brata Cainkar in Novak pojasnita zadevo.

Br. Goršek poroča podrobno o zadevi pri društvu št. 470. Brata Cainkar in Turk pojasnjujeta kaj je vzrok, da ni mogoče stvari urediti. Lojalnih članov je samo par in ti ne morejo sami situacije obvladati. Društven tajnik spada k oni večini, ki ne pozna patriotizma za jednoto in ne čuva jednotinih interesov. To je vzrok, da ne odgovarja in ne daje zahtevanih pojasnil. Priporočata, da se nastopi pri tistem društvu drastično.

Br. Somrak kot predsednik gospodarskega odseka porče:

POROČILO PREDSEDNIKA GOSPODARSKEGA ODSEKA.

Cenjeni sobratje glavni odborniki!—Delo, katerega imam, ni igrača, ni v zabavo ali pa samo zato, da je moje ime v imeniku glavnega odbora jednote. Kaj in koliko je imel gospodarski odsek v teku treh mesecev posla z jednotino gotovino, bode razvidno iz zapisnika gospodarskega odseka; zato ne bodem tukaj ponavljal, rečem le to, da sem po svoji zmožnosti in nezmožnosti skušal, da se jednotina gotovina kar najboljše investira.

Ako hoče gospodarski odsek res delati, ima dovolj dela. Rečem vam, da človek včasih ne ve, kaj bi naj prej pregledal in s kom o tem najprej govoril. Različnih tiskovin, nanašajočih se na razne bonde, prihaja cele zavoje. Razume se samo ob sebi, da če hočemo pregledati, da je treba časa za to. S tem, da je ta posel prešel iz rok upravnega odbora jednote v področje gospodarskega odseka, je jednota na dobičku v toliko, ker jednoto gospodarski odsek malo stane v primeri s časom, katerega je potrebno posvetiti temu delu, in v primeri s plačo, ki jo dobivajo člani gospodarskega odseka.

Poleg tega je to delo eno najnekvaležnejših in to iz več razlogov. Prvič, človek ni nikoli dovolj poučen o vsem, kar se ti ponuja. Niti ne veš, kako ime ali kredit ima tvrdka, katera financira dotično podjetje, na katerega so izdani bondi. Na trgu imamo namreč vsepolno obveznic, katere niso veliko vredne, ali vsaj ne toliko, kolikor se zanje zahteva. Drugič imamo gotove prodajalce vrednostnih papirjev, kateri niso prodajalci v pravem pomenu in v resnici, pač pa samo radi zaslužka kot druga ali tretja oseba. In ako se kupi od take tvrdke, velikokrat ni prav. In to iz dveh razlogov: prvič, je nevarnost, da se obveznice preplača; drugič, ako se pozneje to pronajde, je v nevarnosti dotični, kateri je imel s kupčijo posla, da se ga obtožuje in napada, kakor se bas sedaj nekaj takega podtika prejšnjemu odboru pri jednoti, ki je imel to delo. Ako pa take ponudbe ne sprejmeš, je pa zopet zamera in opravljanje, brez ozira na koristi in škodo jednoti.

V kolikor je gospodarski odsek doslej kupil obveznic, so kupljene od dobrih in zanesljivih tvrdk, tako da je gotovo pričakovati na obveznicah poleg rednih obresti še nekaj odstotkov naknadnega dobička.

Kar se tiče poslovanja z ostalima dvema odbornikoma, je tako-le: Pismena korespondenca je točna. Glasovanje o nakupu je bilo v največ slučajih enoglasno. Seveda ima vsak svoje mnenje, katerega smatra za najboljše. Kar se tiče posla med menoj in glavnim uradom, je bilo dobro, in želim, da še v bodoče tako ostane.

V kolikor bode gospodarski odsek jednoti v dobro ali slabo, bode pokazala bodočnost. Rečem le, kar se tiče moje malenkosti, da bodem skušal storiti kolikor mogoče, da koristim organizaciji, kar pričakujem tudi od ostalih dveh, katera imata tudi s tem posla.

Napisati bi se dalo o tem še marsikaj—morda prihodnjič kaj več, ker bode gospodarski odsek starejši.—Ako ima izmed sobratov glavnih odbornikov kateri kako vprašanje, bodem radevolje odgovarjal.

Frank Somrak.

Poročilo br. Somraka vzeto na znanje brez ugovora.

Br. Zupančič, član in zapisnikar gospodarskega odseka, ki je tu navzoč kot zapisnikar, prečita sledeče poročilo gospodarskega odseka, ki je predloženo v smislu pravil. (Poročilo in zapisnik gospodarskega odseka se nahaja ob koncu tega zapisnika kot dodatek.)

Br. Novak omenja, da so prej pri nakupovanju bondov poslovali tudi na isti način in tudi prejemali povprečno ¼% popusta za jednoto. To omenja, da slučajno ne bi kdo mislil, da se prej ni tako postopalo, kajti prej niso bili priobčeni zapisniki in sklepi glede kupovanja vrednostnih papirjev, kakor to zahtevajo sedanja pravila.

Poročilo in zapisnik gospodarskega odseka sprejeta brez ugovora na znanje.

Br. gl. predsednik zaključi sejo.

2. SEJA.

28. oktobra 1926 popoldne.

Br. predsednik otvori sejo.

Navzoči isti kot na prejšnji seji.

Br. Zaitz poroča kot predsednik gl. nadzornega odbora, da ima zadnje čase zelo mnogo dopisovanja. Večinoma daje lahko le nasvet, kam se obrniti. Omenja zadeve iz Kansasa in pa zadevo br. Stefančiča. V Kansasu so se postarali; imajo svoje lokalne stranke in svoje lokalne spore ter se grizejo medsebojno. Ne ve, kako bi se jih dalo potolažiti.—Nadzorni odbor je imel včeraj svojo sejo, na kateri so prerešetali par zadev. Ena tožba proti gl. odborniku bo predložena letni seji gl. odbora, ker ni tako nujna, da bi bilo potrebno sklicati izredno sejo gl. odbora.

Poroča nadalje o svojem agitacijskem potovanju v Minnesoti. Priporoča, da se v bodoče dela več reklame v "Prosveti" za podobne kampanjske in agitacijske prireditve ter da je več sodelovanja z društvenimi odbori. "Prosveta" naj bi tudi priobčila nasvete glede prirejanja shodov, da jih bodo ljudje znali oživeti, tako da ne bo tako mrtvilo, kot ga je ponekod opazil.

Tekom svojega bivanja v Minnesoti je opazil, da nam med mladino silno škodujejo agenti zavarovalnih družb, in najbrže drugod enako. Ti agenti na vse grlo kričijo o naših izrednih asesmentih ter povdarjajo, da pri njih družbah izrednih asesmentov ne poznajo. Edino zdravilo proti te vrste protingitacije je odprava izrednih asesmentov. Sploh treba glede teh izrednih asesmentov enkrat članstvu dopovedati, da gl. odbor ni odgovoren v tem oziru, temveč da je največ odvisno od društev. Baš radi tega je on sam podvzel vrsto člankov, v katerih je skušal po svojih najboljših močeh članstvu pokazati bolniško vprašanje v pravi luči. Priznati moramo, da smo v krizi, ki obstoji v tem, da je med mnogimi člani zgubljeno zaupanje v gl. odbor. Potrebna bi bila vzgojevalna kampanja, da se članstvu predoči cela stvar v taki luči, da bodo razumeli.

Prečita nato:

Poročilo nadzornega odbora v zadevi dr. Jos. V. Grahka in bondov.

Kjer je denar, tam se govori o denarju. Kjer se kupuje, se meštetari. In kjer se meštetari in kupuje, so možne tudi stvari, ki niso v soglasju s poštenostjo. Od tod so nastale neštetokrat povsem neosnovane govorice o podkupninah in o nepoštenosti prizadetih, katera jim je bila predbacivana v raznih oblikah, ne da bi se polagalo kakšno važnost na dokaze, ki jih v slučajih sumničenja ni bilo.

V S. N. P. J. je poslednja leta precej govorjenja o "korupciji"; očetje teh govoric so v prvi vrsti nasprotniki S. N. P. J., ki niso njeni člani; med članstvom pa jih širijo tisti člani, ki so zavedeni, nahujskani od zunanjih sil in ki mislijo, da vrše dobro delo, večinoma pa vsled velikega sovraštva proti odboru ali gotovim odbornikom, vsled katerega niso sposobni zdravo misliti.

Drugačna pa je stvar, kadar se oglasi kak član, ki velja v javnem življenju za razumnika, in izjavlja, bodisi direktno ali indirektno, da v gospodarstvu S. N. P. J. to in to ni prav, in da diši to ali ono po nepoštenosti, ali nesposobnosti, ali malomarnosti.

Eden teh, ki vidijo v gotovem delu gospodarstva v S. N. P. J. veliko hibo, je brat dr. Jos. V. Grahek v Pittsburghu, Pa. Po njegovem mnenju so odborniki, ki so imeli po pravilih nalogo investirati imovino S. N. P. J. skozi preteklih osem let, slabo gospodarili, v kolikor se tiče kupovanja takozvanih municipalnih bondov. Po njegovi trditvi so bili mnogi bondi preplačani, in pravi, da bi se jih dobilo veliko ceneje, če bi prizadeti odborniki pazili na interese organizacije, katera jim je povertila urade.

Sedanji glavni nadzorni odbor S. N. P. J. ni dobil od brata dr. Grahka nobene obtožbe, zato to naše poročilo ni posledica obtožbe, katere, kot rečeno, ni bilo, ampak ga podajamo tej seji in pa članstvu v zapisniku radi boljšega razumevanja situacije in dolžnosti, ki jih imajo v tej organizaciji — namreč dolžnosti — ne samo glavni odborniki, ampak tudi člani.

Prvo pismo, ki ga je dobil predsednik sedanjega nadzornega odbora od br. dr. Grahka, se glasi:

Pittsburgh, Pa., Sept. 17th, 1926.

Mr. Frank Zaitz,
Chairman of Board of Trustees, SNPJ.,
Chicago, Ill.
My dear Mr. Zaitz:—

My attention has been called to the fact that certain bonds purchased by the SNPJ. have cost the SNPJ. several points above the market value of said bonds on the date of purchase. For example: McAlester, Okla., bonds, 5%, maturity 1948, purchased July 30th, 1925, on a 4.50% basis cost 107.12, whereas the market value in New York on that day was between 96 and 99. The market about June 1st, 1926, was 97 to 100.

I wish you would investigate this matter and find out why the SNPJ. paid about seven points over the market price for these bonds? This is only one of many bonds that they have purchased under the same conditions.

Kindly give this your immediate attention and advise me as soon as possible.

Yours fraternally,

J. V. Grahek, M. D.

Brat dr. Grahek v tem pismu torej le indirektno obtožuje. Uvod pisma pričenja: "Bil sem opozorjen na dejstvo . . ." Torej bil je opozorjen. Na koncu pisma je bolj definitiven in pravi, da je bilo mnogo bondov, ne samo oni, ki jih omenja, preplačanih, to je, da je SNPJ. plačala zanje več, kakor pa je bila njih tržna cena.

Nadzorni odbor ne bi vpošteval vsake obdolžitve, kajti takih ljudi, ki radi sumijo, je mnogo in dobe se tudi med našim članstvom. Vpošteval pa je obdolžitve, ki jih je sporočil br. Grahek, ker je on javna oseba, ker je vrhovni zdravnik treh velikih jugoslovanskih podpornih organizacij in je kot tak logično dolžan vagati svoje besede, to je, ljudje na važnih mestih morajo paziti, kaj govore.

Prvi odgovor br. dr. Grahku je bil poslan dne 21. sept. 1926 in se glasi:

Dr. Jos. V. Grahek,
Pittsburgh, Pa.

My dear Dr. Grahek:—

Your communication, regarding the bonds purchased by the SNPJ., dated Sept. 17th, received. The matter, to which you call my attention, will be investigated by our committee, and findings reported to the October meeting of the Supreme Executive Committee, or to the full Supreme Board meeting, if necessary.

Fraternally yours,

Frank Zaitz.

Rekli smo, da nadzorni odbor ni dolžan preiskavati na podlagi kake govorice, ali ker je tako težke obtožbe, dasi v smislu pravil niso take, izrekel član kot je br. Grahek, je naš odbor smatral za svojo dolžnost poseči v zadevo, ne radi tega, da koga izmed prizadetih gl. odbornikov sumi nepoštenja, ampak zato, da se govoricam te vrste napravi konec, in če to ne, da se članstvu poda slika, ki mu bo pojasnila afero in načine, po katerih se take govorice ustvarjajo.

Dne 30. sept. 1926 je predsednik gl. nadzornega odbora prejel sledeče pismo:

Mr. Frank Zaitz,
3639 W. 26th St.,
Chicago, Ill.
My dear Sir:—

While you are investigating the McAlester Bonds mentioned in my previous letter, I would suggest that you go over all the bonds purchased, traded in and exchanged during the past eight years. I think you will find something of interest in this investigation.

Yours fraternally,

J. V. Grahek, M. D.

V tem pismu gre torej br. dr. Grahek že dalj in naglaša, da misli, da bo gl. nadzorni odbor našel interesantne stvari, ako bo preiskoval vse nakupe bondov v SNPJ. skozi zadnjih osem let. Ni rečeno v omenjenem listu, kaj bo ravno našel, ali razume se, da bo "našel" vsekakor stvari, ki niso v korist SNPJ. Pismo je sestavljeno tako, da bi v slučaju sodnega procesa ne veljalo za obtožilno, kakor njegovo prvo pismo.

Ker pa se s samimi domnevanji, kot so navedena posebno v drugem pismu br. Grahka, ne dokaže ničesar, mu je predsednik gl. nadzornega odbora dne 29. septembra 1926, torej še pred prejemom drugega Grahkovega pisma, pisal sledeče:

Dr. Jos. V. Grahek,
Pittsburgh, Pa.

My dear Mr. Grahek:—

Will you kindly cooperate with our committee in the following:

1.) Send to us all information you can regarding the bonds referred to in your letter of Sept. 17th.

2.) Will you inform us where you got the information that the market value of the said bonds was "between 96—99 whereas SNPJ. paid 107.12 at the time of the purchase?"

3.) What other bonds were purchased by S. N. P. J. over the market price? In the above mentioned letter it was stated that there were many other bonds that were bought by SNPJ. above market value. Therefore we would be pleased to know which are the bonds referred to in the said letter. Then, of course, the necessary action will be taken at once.

In order to clear this matter, we are asking you to assist us in whatever way you may.

Fraternally yours,

Frank Zaitz.

V tem pismu predsednik nadzornega odbora ni silil br. Grahka, da naj koga obtoži, ampak ga je na najvljudnejši način vprašal za podatke. Hotel je, da bo br. dr. Grahek bolj definitiven, kajti ako ima podatke, bi mogel z njimi preiskavi koristiti. V pismu mu ni niti omenjal, da je njegova (br. Grahkova) dolžnost kot člana SNPJ., ne le razkriti vsako nepravilnost, tikajočo se jednote, ampak celo obtožiti krivce. Nam se je šlo predvsem, da drju. Grahku pokažemo dobro voljo voditi preiskavo, in smo ga vprašali za sodelovanje.

Namesto tega je dr. Grahek poslal predsedniku gl. nadzornega odbora sledeče pismo, datirano z dnem 4. oktobra 1926.

Mr. Frank Zaitz,
Chicago, Ill.

My dear Mr. Zaitz:—

Replying to your letter of recent date, please be advised that I am not prepared at this time to offer any data I have on the matter in question. I think that you, with the remaining officers of your committee have sufficient experience in the bonding business, to know where to check up. If I was able to get the information that I have, you as Supreme President of the Supervising Trustees, should be able to do likewise. I realize that it is a difficult matter and that it takes some time, but if you go to the proper source, that can be quickly cleared up.

Yours fraternally,

J. V. Grahek, M. D.

S tem pismom nam je br. dr. Grahek odklonil dati kakršnekoli informacije v tej stvari, z motivacijo, da on jih ima, in če člani nadzornega odbora kaj razumejo o bondni trgovini, in če je predsednik gl. nadzornega odbora kos funkcijam, ki jih ima vršiti, bo našel informacije, kakor jih je br. dr. Grahek; edino kar je potrebno, in kar nam dr. Grahek svetuje, je, da se obrnemo po podatke na prava mesta. Kje so ta prava mesta, ne pove.

To je čudna procedura, ki najbrž nima primere. "Jaz vem, a ne povem," je umevno "načelo" med učenci v šolah, ako eden odkloni drugemu povedati kar ve, češ, sam se nauči! A v tem slučaju je taka metoda otročja.

Brat dr. Grahek bi moral, ako mu je za interese organizacije in ako ima resnično kake podatke o nepravilnosti pri nakupovanjih bondov v SNPJ., iste sporočiti glavnemu nadzornemu odboru. To je odklonil storiti, in s tem je postavil sebe v slabo luč in obenem krši pravila te organizacije.

Mi nismo šli kar tako mimo njegove odklonitve. Predsednik gl. nadzornega odbora je naročil br. Medvešku, članu tega odbora, da naj na svoji poti v Chicago na sejo upravnega in izvrševalnega ter nadzornega odbora gre preje v Pittsburgh do brata drja. Grahka in ga vpraša za informacije, katere nam je pismeno odklonil dati. Br. Medveshek se je oglasil pri njemu dne 26. oktobra.

Brat Medveshek je sporočil na sestanku nadzornega odbora dne 27. oktobra, torej dan-pozneje, sledeče:

"Po naročilu brata Zajca, predsednika gl. nadzornega odbora SNPJ. sem se bavil z zadevo glede bondov, ki so bili ob nakupu baje preplačani, kot opozarja dr. Grahek.

"Glede McAlester, Oklahoma, bondov sem v družbi brata Somraka vprašal v uradu Otis & Co. v Clevelandu za mnenje. Vodja bondnega oddelka te tvrdke je izjavil, da so omenjeni bondi vredni toliko, za kolikor so bili kupljeni, in da jih je danes za ta denar mogoče prodati ali pa zamenjati. Izjavil je tudi, da je firma, katera jih je prodala SNPJ., ena najsanesljivejših, tako da je gotovo, da bondi niso bili preplačani.

"Podal sem se tudi v Pittsburgh do dr. Grahka, da bi mi dal informacije, katere pravi v svojih pismih, da jih ima glede bondov, oziroma—po njegovem mnenju — preplačanih bondov. Dejal mi je, da ima gradivo na rokah, da pa za enkrat ne da informacij in da jih bo že sam obelodanil, kadar se mu bo zdel primeren čas. Dejal je nadalje, da ga je stalo mnogo truda, predno je dobil informacije in podatke o bondih, ki jih ima SNPJ., nadzorni odbor pa naj jih skuša dobiti ravno tako in s tem pokaže svoje zmožnosti. Izjavil je, da ne obtožuje nikogar, svojo dolžnost pa je izvršil s tem, da je merodajne faktorje opozoril, da se pri nakupovanju bondov premalo pazi na gospodarsko stran jednote in se jih plačuje višje, kot je istočasno njih tržna cena. Agentje večjih tvrdk, ki raspečavajo bonde, se baje smejejo, ker se v SNPJ. pustimo tako potegniti, da plačujemo bonde dražje, kot je njih tržna cena, ali pa take, ki bi jih ne mogli prodati po isti ceni, kot so kupljeni, ali jih zamenjati za toliko, kolikor smo zanje plačali."

To je poročilo br. Medveška o njegovem intervjuvu z dr. Grahkom.

Ponovno je odklonil dati informacije gl. nadzornemu odboru, vzlic temu insistira, da naj nadzorni odbor preiskuje, pa bo našel "ravno take informacije."

Vsled te afere je bilo že par notic v "Prosveti", in to od br. dr. Grahka, br. R. J. Zavertnika in od urednika, ki je na naslov br. Grahka pojasnjeval, kaj mu je storiti v slučajih nepravilnosti v gl. uradu.

Iz ene notice dr. Grahka bi bilo sklepati, da preiskuje že dolgo, in da je njegova preiskava znana glavnemu odboru. Izjavljamo, da nam njegova "preiskava" ni znana več kot toliko, kolikor je tu opisana na podlagi njegovih pisem od 17. septembra 1926 naprej.

V zadevi McAlester bondov, katere br. dr. Grahek definitivno omenja, se je predsednik gl. nadzornega odbora obrnil na sledeče bondne firme: Ames, Emerich & Co.; Federal Securities Corporation; A. C. Allyn and Co.; H. S. Speer and Sons Co.; Otis and Co. Nadalje na finančni department listov "Chicago Daily News" in "Chicago Tribune."

Oba lista odgovarjata, da teh bondov (McAlester) ni v tiskanih borznih poročilih, in da o malih izdajah bondov nimajo rekordov pri rokah.

Ames, Emerich & Co. odgovarja, da bi tržna cena omenjenih bondov v času, ko jih je kupila S. N. P. J., bazirala v svoti 100½ do 102, in sedaj 100 do 100½. H. S. Speer & Sons Co. odgovarja, da so bili ti bondi v času nakupa vredni 107 1-8, torej približno toliko, kot je S. N. P. J. zanje plačala. A. C. Allyn & Co. odgovarja, da se njih vrednost ceni na bazi 4.75% obresti. Obrestujejo se nam po 4.50%. Federal Securities Co. odgovarja, da so bili v času nakupa vredni 105, in sedaj približno isto. Izrek Otis & Co. je omenjen prej v poročilu br. Medveška.

"Valuation Report" zavarovalninskih komisarjev za leto 1926 jih je ocenil na podlagi 108 vrednosti.

Ako se bi, ali se je dogodilo, da je S. N. P. J. kake bonde plačala dražje, kakor pa je bila tržna cena, ako je za dotične bonde kot taka obstojala, bi to samo na sebi ne pomenilo korupcije, ampak bi pomenilo le nepaznost, ali malomarnost in površnost, v čemur bi bila zapopadena nesposobnost prizadetih odbornikov za tako delo, če se bi to pogosto ponavljalo.

Glavni nadzorni odbor ni iskal informacij za vsako izdajo municipalnih in drugih bondov, ki jih ima S. N. P. J. Po čem so bili plačani in koliko obresti prinašajo, to je razvidno v tiskanih finančnih poročilih, ki so priobčena v glasilu vsakega pol leta. Vsaka skupina bondov je označena z ceno, vsota, ki je bila zanje plačana, in obresti, ki jih donaša, ter drugi podatki. Te transakcije torej niso skrite članstvu.

Glavni nadzorni odbor ne smatra, da je njegova naloga preiskovati vse denarne transakcije v S. N. P. J., kajti če bi to delo vršil, bi mu vzelo več časa kakor tistim, ki tranksakcije vodijo. Preiskuje le v zadevah, ki se mu zde sumljive, in v tistih, ki po njegovem mnenju zaslužijo kritike, in pa v zadevah, na katere je opozorjen, kakor je bil n. pr. v tem slučaju od dr. Grahka, ter seveda v slučajih obtožb proti glavnim odbornikom.

Glavnim odbornikom bratom V. Cainkarju, M. J. Turku in J. Vogriču, ki so v pismih br. dr. Grahka kot odborniki, ki so bonde kupovali, prizadeti, nujno priporočamo, da v smislu pravil tudi oni pozovejo brata dr. Jos. V. Grahka, da naj bo jasen v svojih trditvah, naj označi nepravilnosti, ako ima dokaze, in če tega ne stori, naj podvzamejo proti njemu proces v smislu pravil. To jim priporočamo v njihovem interesu in v interesu SNPJ.

Obenem glavni nadzorni odbor izjavlja, da se zaveda, da ni njegova naloga ščititi nikogar razen poštenja in interesov organizacije, in da je pripravljen v ta namen sodelovati z vsakim članom ali članico. Obsoja pa obdolžitve, ki so brez dokazov, ali namigavanja, ki imajo namen sejati nezaupanje, in vse tiste metode, s katerimi se bega članstvo in se mu ubija moralo ter njegovo vero v organizacijo ter v poštenost njenega odbora.

Frank Zaitz, Ludvik Medveshek, Albert Hrast, člani gl. nadzornega odbora SNPJ.

Br. Somrak pravi, da br. dr. Grahek rogovili še štiri leta, to je od takrat, ko je bil izvoljen za vrhovnega zdravnika br. dr. Kern, proti kateremu je br. dr. Grahek kandidiral.

Br. Turk popiše na kratko predzgodovino cele stvari ter ugotovi, da mu je br. Grahek letos večkrat pisal po pojasnila ter da mu jih je on — gl. tajnik — dal vsa pojasnila, ki jih je zahteval glede jednotinih vrednostnih papirjev.

Br. Cainkar je prepričan, da so vsa ta namigavanja le poskus maščevanja nad njim samim, ker je bil odkrit in pošten. Zadeva se tiče celega odbora, ne le treh članov gl. odbora.

Br. Turk ugotavlja, da jednota pri svojih investacijah ni zgubila niti centa. Navaja posamezne slučaje, ki dokazujejo, kako je jednota z modrimi investacijami na lepem

The Young S. N. P. J.

FROM "BADGERS", 584, S. N. P. J.

West Allis, Wis. — As nothing has been heard from our Lodge for quite a while, we don't want anybody to think that we're sleeping. No, no, just the opposite. We've been busy, working and planing for dance and entertainment, and we just naturally didn't have time to write. But from now on you'll hear from us oftener.

We suppose that everybody already knows, that our affair is coming off on the twentieth of November, but if there is someone that doesn't, why he can find out now.

We, The "Badgers", intend to make this dance an affair that will be remembered for a long time by those who are going to be there. It's going to make the old ones feel as though they were still in their prime of life. In other words we might call this something similar to a "rejuvenation." As you'll hear from us every week from now on, we'll sign off this time, with the assurance, to tell you all about it the next time.

The regular meeting of our lodge takes place on Friday the 12th, and we're going to have the whole orchestra furnishing the program for the "gang."

The members should all bring some of their friends to our meeting and especially invite all of the members of the other lodges of the S. N. P. J. to come and get acquainted with us.

All "Badgers" please report at the meeting.

Publicity Committee.

GO SLOW, MARY."

Mohawk Lodge, La Salle—I suppose you have heard a little about the play that the "Mohawks" are giving, haven't you? Well, if you haven't, we will explain in further details.

On November 18, 1926, an "All Star Cast," consisting of members of the Mohawk Lodge, will present a play "Go Slow, Mary." As it is an "All Star Cast," you will probably want to know who all the "stars" are. They are the following:

Billy Abbey—A young husband out of a job—John Miller; Mary Abbey—his discontented wife—Gussie Mesnarich; Mrs. Berdon—Mary's Mother—Paula Golob; Sally Carter—Mary's Bosom Friend—Nettie Levek; Harry Stevens—Sally's Sweetheart — Louis Banice; Burt Childs—Billy's Friend—Frank Miller; Bobbie Berdon—Mary's young nephew, a holy terror—Louise Koss; Dolly Berdon—Mary's niece, another holy terror—Angeline Kralj; Katie—The Abbey's maid—Allie Dular; Danny Grubb—An iceman suitor to Katie—Joe Kramarsic; Murphy—A policeman, Danny's Rival—John Spelich.

As the tickets are selling fast, we expect to see all members, friends and relatives on this night. Regardless of how blue you will feel during the day, you surely will laugh and feel happy when you see this "roaring comedy."

As a whole all the members of our Lodge have worked hard, especially those in the play; and we feel sure that you will be well pleased if you attend this play.

If you haven't already gotten your ticket, you had better buy it from anyone of the members. As for the admission fee we are asking for the trifle amount of fifty cents for adults and twenty-five for children.

Don't forget the date on Thursday, Nov. 18, 1926, at 8:00 o'clock, and the place at Slovenian Hall, First and Crosat Streets.

Everybody come; you are cordially invited by the Entertainment Committee. Fraternally,

Publicity Committee of Mohawk Lodge.

ANOTHER DANCE.

Much More Agitation Necessary.

Springfield, Ill.—A dance will be given by the "Lincolnites" on November 20 at the Slovenian National Home. At the meeting Friday night, the proposition was supported unanimously. With this membership cooperation in connection with the regular outside younger set that comes to home affairs, this dance will go over. Some members are so optimistic that they feel we ought to have weekly dances. The committee believes it is only necessary that the members tell their friends about it to assure its success.

At this meeting eight young men were nominated to membership. This was a fitting climax to our local and national drives and will increase our membership to fifty, thirty-six of whom are seniors. But we shall not sit back and rest now that the drive is over. No! We shall strive with all our might to reach the one hundred mark, for you know the first one hundred are the hardest to get. Witness—the Pioneers. Until they had enrolled one hundred they seemed to go forward slowly, but when they reached that goal, we next heard they had one hundred fifty members.

The joke is on us and we admit it. The referendum ballots were passed among us for???? Some said it was for a fair and impartial poll regarding an action concerning a member of Lodge No. 284. But only a few of us can read Slovene and how can we vote impartially when it is interpreted by another party? To be frank, we will say that the members enjoyed themselves immensely with these ballots. They regarded the evening well spent. One could hear remarks something like these: "Look Jack, am I reading this ballot upside down or am I reading it right side up." "We didn't ask for another paper in Slovene, did we? I thought they were agitating for an English paper." "Are they going to take our English page away from us and give us this?" "I think the Editor did a fine job, don't you, Janez?" "My, how fine it is to think they believe us so educated." "We will surely vote on this matter to the best of our ability and so render justice."

Lodge paraphernalia in Slovene shall grow stale as a joke and will turn us to hate those responsible, instead of respecting them. It should be stopped. Also we should have another page of English matter in the weekly Enlightenment or a four page English paper.

We suggest that the publicity committees of the different English-speaking branches get interested in a contest among ourselves that would overflow the page allotted to us and fill another page.

The dontest is very simple. It would begin with the next issue of the weekly and each article by the branch publicity committee would count as one more point to its total. There is no limit as to what the subject may or may not be. No prizes would be offered but each committee would recognize of themselves those that are on the job and those that are laying down. It would stir the stragglers to action.

This contest is open to amendment and we hope that you all will cooperate with us with your activity.

On the Saturday evening of October 30, Sister Kathryn Kissine was wedded to Mr. Frank Copt at the Grape Festival held at the local Home. Brother Leo Dollar was best man and Sister Cecelia Banich was bridesmaid. The ceremony was performed by reverend Brother Frank Salock of Branch No. 47.

Seated side by side (we think rev. Salock has an eye for business), the bride with a shower bouquet of grape vines and California grapes, the reverend Father before them reading from a thirty pound Bible, and the parents and friends immediately at the back of Brother Dollar and Sister Banich, with all transformed into a vineyard, the ceremony presented a striking spectacle.

Once the groom was heard to mumble, "Hurry up, Father, I'm nervous," with a shy look at the blushing bride.

After the ceremony, congratulations were pouring on the couple, when interrupted by the reverend Father Salock with a plea for ten dollars as payment for his work. The groom replied that he would pay tomorrow as he did not have that much money with him. But Father Salock would not listen to this argument and after arguing a few minutes, suddenly brought the groom to a rude awakening when he called his attention to the fact that he, groom, did not procure a marriage license and consequently, the tie did not amount to anything.

The groom left for parts unknown immediately afterwards.

Later upon investigating, it was found that the wedding was all a farce.

Publicity Committee, Lodge No. 567.

HAVE YOU MOVED?

Detroit, Michigan. — In the past month, we have had quite a few changes on our mailing list. Thanks to those brothers who were kind enough to notify us so quickly.

However, we have been notified by the post office of quite a few of our members who have moved and not changed their addresses. Brothers and sisters, do you understand this little neglect costs the S. N. P. J. money? We know you don't want that, yet we are inclined to believe it is a little carelessness on your part. Therefore, if you have moved, be sure to let your Secretary know your change of address; so that important announcements from the Lodge and the "Prosveta", the S. N. P. J. paper, will be properly delivered.

The Dance.

As you all know from previous editions of the "Prosveta" that we, Lodge 564 Young American, are giving our "Fall Dance". Now we mean to tell you we are going to have some "Dance." It is going to be a dance and a half. The Entertainment Committee has done all in their power to make this one of the best dances we have had since we have been organized. They have tried to obtain the best orchestra suited for both old and young. The best thing to eat (not dogs and ham) that will not cause indigestion to cause some deficit in the Sick Benefit Fund.

Again we wish to impress upon our members and their friends and all the rest of you that would like to have a real good time the address, time, and date of our big day. Address: Artillery ave., Corner South St. (Take Fort Street Car and get off at Artillery ave. and walk two blocks south on Artillery, it is right on the corner.) Time: From 2 P. M. until 12 P. M. Date: The Big Day November 14, 1926.

Publicity Committee, Lodge 564.

FOR PIONEER MEMBERS ONLY.

Listen, my dear friends, and you shall hear
Of the latest news from Lodge Pioneer.
November nineteenth has been set as the date
When, with one candle on a birthday cake
Their first anniversary they will celebrate.

Yes, the Pioneers Lodge will be exactly one year old on November thirteenth. Celebration of our first anniversary will take place Friday, November nineteenth. As it was impossible to arrange for the use of the large S. N. P. J. Hall, we are obliged to confine admittance to the affair to members only.

Your officers experienced considerable difficulty in making arrangements for this evening. They want to entertain you in the very best way, and there are so many ways. However, it was finally decided to give a dinner party. We could say banquet, but it will be very informal and therefore much more fun. We're going to serve something very exclusive, and prepared by one who knows how. In fact, the entire menu will be "a la Reading." Need we say any more?

Each member will receive a letter within the next few days which will give all details. In the meantime, make arrangements so that you can be at the S. N. P. J. Hall at six-thirty, Friday, November nineteenth. Come with your best appetite, your happiest spirits, AND your lodge dues; (although we don't like to mention them).

Let us all attend this our first reunion, for such it will be if you all attend. Let us show everybody that we are still very much alive.

Publicity Committee
Pioneer Lodge No. 559.

THE DEATH-WEIGHT.

In my article headed "The Eye-Opener", I conclusively proved that the most profitable field for the S. N. P. J. to exploit is the American-speaking Jugoslavs. That the combined surplus of the 12 American-speaking lodges into the sick benefit fund was $903.80. To-day, I want to call the attention of the membership to the fact, that the combined deficit of nine Slovenian-speaking lodges, which were organized after the Pioneer Lodge, and which are known as lodge numbers 560, 561, 562, 563, 465, 569, 570, 571 and 574 was $229.00. Those nine lodges paid into the sick benefit funds $1,020.00 and withdrew from the sick benefit fund during the same period $1,249.00. What's the use of organizing more Slovenian-speaking lodges, if their withdrawals exceed their contributions? They are nothing else but "dead-weight." Their deficits must be made up by the present membership. I believe it is a better policy to have less members, with smaller assessments, than to have a large membership with special assessments.

There is a logical reason, why the new Slovenian-speaking lodges are a "dead-weight" upon the organization, immediately as they are organized, and that is — that the new Slovenian-speaking members are in poorer health than the regular members, hence their risk is greater. These Slovenian-speaking applicants are usually over the age of 40, and their risk of getting sick is much greater than that of the American-speaking applicants who are recruited from the youth—the flower of manhood, and usually below age of 25. The deficits, which are created by the new Slovenian-speaking members, must be spread over the entire membership, by levying special assessments. So we may conclude that one of the reasons for special assessments are our membership drives, which bring into our organization cripples, weaklings, and unhealthy members whose risk of getting sick is very high, and who prove to be nothing else but a "dead-weight" to the entire organization. The reason for gathering all the scum in the S. N. P. J. membership drives is because of the fact, that the membership drives are made general. If the membership drives would be restricted to the American-speaking members and to the American-speaking lodges and to Slovenian-speaking applicants under the age of 35, then our membership drives would tell a different story. No person over the age of 40 should be accepted into the sick benefit insurance, because his risk of getting sick is very high, and those persons as a group are nothing else but "dead-weight," a load for the members under that age to carry.

I believe that the members of the Supreme Board should carefully study the table that was published by Bro. Novak. They should analyze it from every angle. In the future, they should devote the resources and energy of the S. N. P. J. to the organization of the American-speaking lodges, American-speaking members, and to Slovenian-speaking applicants under the age of 35. The American-speaking members and lodges are the most profitable business for the S. N. P. J.; therefore, in the future they should be given greater consideration by the Supreme Board.

Richard J. Zavertnik.

ENTERTAINMENT.

Piney Fork, Ohio. — Attention, brothers and sisters of Lodge 176 and other branches of the S. N. P. J. — Our Juvenile Department of Lodge 176 is giving its Dance on the 13th of this month. Let us all attend the entertainment. It starts at seven o'clock, at Lawrence Omec place. Admission 25c.—A Dermota.

Secure New Subscribers for the "PROSVETA!"

The Spokesman's Secretary

LETTER XVI

IN WHICH I AM MADE A GRAMMARIAN

Dear Mom:

Well gee it is a Sunday morning and I have got no job and I have got no lover and I am sure in the dumps. But Mom you have got to see Walter for me quick as you can and explain to him how foolish he is been to quarrel with me because it is all true like I told him. You must make him understand that Mr. Edgerton really is the Secretary to the Spokesman and that the great Man up at the big white house does really say everything that me and Mr. Edgerton says for Him to say. And if it is not always true what He says well I know how shocked I was when I first found it out but you that have been a great actress can explain to that poor kid Walter how it is that you have got to play the play the way it is wrote and not the way you think it had ought to be.

And if you can fix it up with Walter you do not have to worry about me Mom for I will sure get some job even if I have to go to work in a factory. And I am going to go straight for your sake and Pop's even if Walter does believe all them hateful things about me that he said to me and right before Mr. Edgerton. Well I am going to rest my tired feet today and tomorrow I will start out looking for a job in a department store.

P. S. Oh Mom I have had the most wonderful good fortune! I told you onest that I am Cinderella and that the fairy coach was waiting for me and now it is going to take me right almost into the palace!

Well Monday a. m. I start out hunting a job and the sun is come out hot and it is like summer and I have got on my winter suit and I am nearly fainting so I have to go home and change it and gee all that I have got is a shirtwaist that it got a darn in the elbow and my old blue skirt that is all faded and it sure does make me miserable to look like that when I have been such a real lady all winter. But I put it on and am starting out again when my landlady calls me she is got a telegram that is come for me it is got no name signed but it says for me to come to lunch at the little cheap place where we have et when we was scared of Mrs. Edgerton. And of course I know it is Mr. Edgerton and I want to run back and get my good clothes on but I am late already and have got to hustle for the street car.

Well there is Mr. Edgerton waiting for me and he has been there quite a while and he says there is a serious emergency in the government and he needs my advice and it is very inconvenient not to be able to get me quick when he needs me. And I says, "I am so sorry but I was out hunting for a job."

"What?" he says. "A job? Why is that?"

"Did you not understand that I am no more at the Elite Beauty Parlors?" I says.

"Yes," he says, "but I thought you must of got something better."

"I have not got nothing," I says. "I left that place because I am a free American citizen," I says, "and I would not stand for having that old she-devil bossing me about. And all them girls is a pack of sheep but I am one that is got some spirit."

"Of course," he says. "And what are your plans?"

"I am trying to get into a department store."

"Oh Miss Riggs," he says, "but do not do that because you had ought to have some job that will leave you time to get off now and then when your country needs you," he says.

"That is all very well," I says, "but my country has never showed me no such job," I says.

"But why did you not tell me about it?" he says.

"I did not have a chanced," I says, "what with the way that crazy boy Walter beheaved and made me so ashamed and anyhow I am not going to put my troubles off on you," I says.

"Troubles?" he says. "But that is absurd Miss Riggs. What is an Administration for if it is not to have jobs?"

"You mean that you can find me one?" I says and my heart is give a jump with excitement.

"Why of course," he says. "I am the Grand Mogul of Jobs," he says. "I carry lists of them around with me I sometimes have more jobs than I can find people," he says.

And sure enough he pulls out some papers from his pocket and there is a long printed list and he says these is civil service jobs for which there is to be examinations. And let us see now," and he studies it and he reads, "Geographer," and he says, "Do you think you would like to be a Geographer?" And I says, "My God what does that do?" And then he reads, "Geologist," and he says, "That might sound pretty good."

But I says, "How can I pass an examination for such jobs as them?" and he says, "You do not have to worry about that we can pay somebody to do that for you," he says, and then he reads, "Grammarian," and he says, "There now I think that would be a fine job for you there is something cultured about being a Grammarian."

"But dear me," I says, "what would I have to do?" And he says, "You will not have to do nothing," he says, "there is always an assistant that does the work for half as much," he says. And I says, "Is that what they call economy?" and he says, "It is a system," he says. "How could you keep politics going unless people had jobs in between elections? But it is common sense you can see that politicians do not have no time to learn to be geographers and geologists and grammarians and so there have got to be assistants that know that sort of work and keep the assistant's jobs all the time no matter who gets elected," he says.

And then he says, "You will be Grammarian to the Bureau of Indian Affairs of the Department of Interior," he says. And I says, "Can they put somebody off on a department like that?" And he says, "Oh sure it is done all the time there is the private secretary to the Spokeslady there was no provision for such but She wanted one so they put it off on the Interstate Trade Commission," he says.

And he goes to study the list and he says, "This is not a very good job for the salary is only $26 per week." "Man alive," I says, "that is more money than I have ever had all at once in my life I think!" He says, "You will find your tastes grow and in a year you will be wanting your own car," he says.

And then he thinks a bit and he says, "Maybe we can get you an allowance for travelling expenses." I says, "Does a Grammarian have to travel?" and he says, "We will have you made a Field Grammarian and then you will be able to go wherever you want to and that will be necessary anyhow because you see if it stays hot like this very long the Spokesman will be moving to His summer home and I will have to go there and so will you and it will be much better if you have a government position then because it will not look so bad if we are saw together in a small town."

And then he looks at me a moment and he says kind of hesitating, "Miss Riggs, woill you pardon me if I am extremely personal for a moment?" And I says, "Go to it," and then he tells me that the fashion in the present Administration is for a different shade of ladies' hair from what I have got. "The old Administration was what you might call a peroxide one," he says, "but the present one runs to pastel shades and I think it would be easier for both of us if you was to tone yours down. I don't know much about it, but I suppose there is ways."

"Oh sure," I says, "what have I been in a beauty parlors for? I can cut most of it off and wear some sort of a turban effect till the new color grows out," I says. "Or I can cut it real short and say that I have had the typhoid fever or something." And he says, "All right typhoid is more respectable than peroxide and when you have got that done we can go to better restaurants for our dinners."

Well so then I says, "How is the missus getting along these days and has she said anything more about me?"

And he tells me that she has got something new to occupy her mind she is being syked—I don't know if that is quite the right word but it is the way it sounds and he explained to me the way to be syked there is a man and you pay him ten dollars an hour to listen to you tell him all your troubles and about your soul and he says that it is got to be the most fashionable thing for ladies to be syked. And I says, "It is a pretty expensive fashion it seems to me," but he says, "My God no not at all this town is full of husbands that would pay a man ten dollars an hour to listen to their wife's troubles all day long and the night too," he says. "And it is a great relief to their friends as well." And I says, "Then while she is being syked you and me can go to dinner," and he says, "Exactly."

Well then he tells me what it is that he wants to ask me about and it seems there is an International problem because there is a Hungarian count that wants to come into this country because his wife is here and she is sick but he is not being let to come because they say he is a Bolshiviki but there is an awful fuss being made about it.

And I says, "But why I thought we had regular laws to keep them Dagos and Hunkies and Wops out of this country." And he says, "Yes, but this one is sure enough count and is a rich man too and the laws is not meant for that sort. And besides," he says, "the state department is not got very much nerve just now the old gentleman that is in charge of it called by the name of Scared Sally and he is even more scared than the Spokesman Himself. He was a senator from his home state but that state kicked him out and so the Spokesman is give him a home in the cabinet; and he is scared of the Bolshiviki count to let him in and he is scared to not let him in and they are all in a terrible stew up at the big white house and this evening there is got to be a statement give out about why he is not let in and they can't think of no reason except some that they cannot give out."

"And what is them?" I says and he tells me a funny story, gee it is complicated these international affairs!"

It seems that some of the young fellers in this state department is gone and got themselves wives out of this here foreign nobility thinking it was something extra swell you know but now there is come revolutions and all these Dago counts and Hunky princes and Wop grand dukes is kicked out or is about to get kicked out and the young men in the state department finds themselves stuck with second-hand wives as you might say that is to say they is badly faded and passay and not noble or swell no more. In this here country of Hungary they have got back but only for a little while because this Bolshiviki count is going to kick them out again and so they hate him and that is why our state department is fighting so hard to help them and keep the secretarie's wives noble as long as it can be done. And that is why our government lends loans to these countries and why they dassn't allow that nobody shall come in from them countries and tell what is going on there.

And I says, "But Mr. Edgerton it seems to me that in a case like this it is very plain what to do." "And what is it?" he says. And I says, "I would say that it is a situation that the least said about it the better." And hey says, "Yes of course." "And I says, "Then why not say the least?" And he says, "What is the least?" And I says, "The least is nothing."

Well he looks at me like I was prophet come down from heaven or something and says, "My God Miss Riggs you are a wonder!" "No," I says, "I am only a field Grammarian," I says, "but even so I can see that when there is nothing you can say the thing to do is to hold your mouth. And I have heard so much in the papers about this Spokesman being a Strong Silent Man and it seems to me that this is just the time for Him to be Strong in His Silence and Silent in His Strength," I says, "and you had better just make up your mind that this here Bolshiviki count stays out and that nobody says a word about it from the first to the last," I says, "and that is the way I would play the game of politics if I was Him."

And he says, "Miss Riggs you are Him, I believe! You are Him in the Female incarnation! And so I am

Your very flattered MAME.

(By Upton Sinclair.—Copyright Fed. Press.)

COMEDY OF JUSTICE

(Original Title "Simen Sirotnik.")

BY IVAN CANKAR

Freely translated from Slovenian by Louis Adamic

(Continued.)

"What kind of nonsense is this?" he demanded, addressing the mayor of Prisoynica. "You put up Maypoles and archways for people of your own county if you want to." And without further ado he seized the bridles of the first pair of Simen's horses which pulled the golden carriage.

But the next instant the mayor of Prisoynica jumped to the horses and tried to push the mayor of Osoynica aside.

"Let go!" he cried indignant, as loud as he could. "Look at Mr. Sirotnik's birth certificate, if you can read! He was born in Prisoynica and that's where he belongs according to Law. Let loose!"

But the mayor of Osoynica would not let loose, but shouted even louder than the other:

"You let loose, you knave! Can't you see that pile of rock over there? On whose ground is it?"

"You can stick that rock in you pocket if you like!" returned the mayor of Prisoynica. "What is written is written; you can't argue with Law and Justice!"

"That's where Mr. Sirotnik's old home stood — right where that rock lies — see? That's where he was born and that's where he belongs!"

"I don't care a damn for that rock — let it lie in peace as it has lain heretofore. I got papers to show — and what's written is written to hold. Now let go!"

Then the mayor of Osoynica laughed out maliciously and said:

"Say, what would you do, you old knave, if Mr. Sirotnik, instead of coming in a golden carriage, had been brought here by the constables as a feeble, poor man who could not earn his living? You'd kick him across the line, that's what you'd do!"

And the mayor of Prisoynica returned:

"I'd act according to law — I'd look at his papers."

Thus the mayors quarreled and shoved one another from the horses. Then the constables came to the assistance of their respective mayors and finally the people of the two counties engaged in a fierce affray.

The valley became the scene of a frightful battle. The men cursed, women wailed, children shrieked. It lasted for hours, while Simen sat in his golden carriage, hungry and thirsty. Hungry and thirsty were also his splendid stallions; and being frightened by the hubbub, they tore into a wild run, so that the golden carriage swayed like a ship upon a turbulent sea. The sun blazed and Simen sat upon his silken cushions, his lips cracking from thirst, dark mists rising before his eyes, and it seemed to him that there were a hundred hammers hammering in his head.

"What's the use!" Simen thought to himself. "There's no use quarreling if one is doomed to die in a golden carriage because of the over-great love and kindness of his fellow-men."

His head sank to his chest and he dropped to the road. — —

Such was the dream that Simen dreamed. As he awoke he became aware that his face was turned not toward Prisoynica but to the ground. The sun had sunk and the valley was engulfed by deep shadows. The constables lay in the grass, both asleep.

Simen could hardly rise; he felt terribly weak, as if he had slept upon that rock pile for a score of years. He wanted to take a few steps, but his legs would not respond to his will; only the loose rocks screeched under his feet, which caused the constables to awaken.

"Say, where do you think you are going?" they exclaimed at once and leaped to their feet.

"Nowhere," answered Simen, smiling wanly. "If my legs would carry me I wouldn't ask you for the way. You might as well go back to sleep, if you're so minded; I'm going to sleep, too."

The constables dozed off again, while Simen sat down on the rock pile, embraced his knees, and thought: "The road to the city is long and it seems to me that Justice is no longer young and swift. She starts to come to you at birth but you're lucky if she gets to your funeral. The mayors may not return with the decision of the authorities till late at night, maybe not before morning, and I, Simen Sirotnik, am hungry, and there is no one who would give me a piece of bread; I'm thirsty, and there is no one who would offer me a cup of water. Everything that seems to amount to anything is Law and Justice—man is dirt."

Such thoughts came to Simen because he was hungry and thirsty. He saw the constables peacefully dozing in the grass, and he thought further:

"Behold, Justice sleeps the sleep of the righteous, for she has performed her task well. Should I now say to her that I am hungry and thirsty, or that my bed is hard — what would she say? She would say, 'I don't care a rap if you are hungry and thirsty or if your bed is hard, for I am Justice, my own mother and daughter, my own beginning and end; and if you are a good Christian, don't quarrel with me, for my law is as holy as the Gospel: he who views me with doubt in his eyes is a sinner deserving to be punished severely. Whatsoever is written in my name is for you to read and accept without questioning; if it is written that you be hungry and thirsty or that you die on a pile of rock, know you that justice is being done and praise God that you can fulfil it'!"

From this Simen's thoughts went off on to far-off highroads which they had not throdden before. "What did your life amount to, Simen Sirotnik?" he asked himself. And sitting on the hard rock pile that was all that remained of his old home, he bent over and embraced his knees, and then reviewed in his heart the things that he had seen with his eyes. "Now you are sitting on the old rock pile, Simen, and, whichever way you look at it, you are poorer than you were at birth. Then there was still a pair of hands in this world that wrapped you up in swaddling clothes and laid you down gently. Now there is no one to fix up your bed, no one asks you if you are hungry or thirsty, and you must not say too much; for, you see, you are subjected to those things known as Law, Justice, and Right, which had nothing to do with you when you were a child.

"And what was in between, what happened during these forty years of my pilgrimage, which, by the looks of it, I am now winding up on this rock pile? Had I saved all my hot sweat and all my blood that I have shed, I'd be rich—rich, indeed. But my hands are empty. I have piled up wealth mountain-high; but when I finished work, I was told to go and leave the riches. It sounds like a legend for little children, the story of your life, Simen Sirotnik!

"But there are two stronger things in this connection. First, that there are so many people—who could ever count them?—in this world who keep on living through this stupid old legend from generation to generation without coming to their senses. And second, what happens to all that wealth of which these thousands and thousands of Sirotniks are swindled?"

Simen got thus far with his thoughts because he was hungry and thirsty and had nothing else to do.

Dusk was falling on the valley. The constables stirred, yawned, and looked at Simen.

"Give him a shake if he is still alive," said the constable of Osoynica.

The constable of Prisoynica shook him by the shoulders, so that Simen nearly fell over. But he said nothing, for his tongue felt heavy and wooden-like; he just smiled faintly, and there was a humorous gleam in his eyes, as though he wanted to warn the constables that according to Law this was his rock pile and they'd better not shake him like that when he was sitting on it.

(To be continued.)

ZAPISNIK

zborovanja Izvršilnega odbora S. N. P. J

(Nadaljevanje s 5. strani.)

roma delavsko. Tvrdke, ki so jih vprašali za mnenje glede teh bondov, so rekle, da so zanič. Toda ko so kasneje te tvrdke dobile to posojilo v roke, je šla cena z imenske vrednosti za deset do osemnajst točk višje.

Br. Somrak predlaga, da se br. dr. Grahka pismenim potom obvesti, da v teku tridesetih dni po prejemu obvestila predloži take dokaze, ki drže pred civilnimi sodišči in so v smislu pravil; ako tega ne stori v določenem času, se bo postopalo proti njemu v smislu pravil.

Predlog podpiran in soglasno sprejet.

Poročilo gl. nadziornega odbora vzeto brez ugovora na znanje.

Prečitano je pismo br. R. J. Zavertnika, ki se nanaša na ta slučaj, in v katerem imenovani zavrača gotove trditve br. Grahka, ki jih je izrekel v nekem svojem, v "Prosveti" priobčenem dopisu.

Pismo br. R. J. Zavertnika brez ugovora na znanje vzeto.

Br. glavni tajnik predloži zaporedoma sledeče prošnje, prizive in drugo:

Sestra Josipina Kršovec, članica društva št. 8, ki je bila dalj časa bolna, a ni ves čas dobivala podpore, prosi za izredno podporo. Predlagano, podpirano in soglasno sprejeto, da se ji da $25 iz sklada izrednih podpor.

Br. John Novak, član društva št. 54, prosi, da bi se mu dovolilo izdati okrožnico na društva za prostovoljne prispevke. Imenovani je brez nog in navezan na milodare. Pojasnjeno je, da je dobil odškodnino ter da ni upravičen do podpore. Br. Cainkar predlaga, da se ne dovoli izdanje okrožnice, pač pa da se mu daruje $25 iz sklada izrednih podpor. Podpirano in soglasno sprejeto.

Br. Jakob Strukelj, član društva št. 495, je bil pred sedmimi leti poškodovan v rudniku in je od takrat invalid. Prosi za podporo. Predlagano, podpirano in soglasno sprejeto, da se iz sklada izrednih podpor pošlje tajniku imenovanega društva vsota $50, iz katere se naj plačuje assesment za imenovanega brata.

Društvo št. 237 prosi, da bi se nakazala kaka podpora dedičem pokojnega brata John Razen, ki je bil član imenovanega društva. Dedači so dobili $250 posmrtnine, ki je bila razdeljena med pet pokojnikovih otrok. Za dvakratno operacijo na raku pokojni ozioroma njegovi dedači niso dobili ničesar. Predlagano, podpirano in soglasno sprejeto, da se pokojnikovi vdovi izplača iz sklada izrednih podpor vsota $50.

Br. George Knezevič, član društva št. 50, je že štiri mesece bolan ter bi rad šel v neko zdravilišče, ki mu ga priporoča zdravnik, pa želi, da mu jednota plača vozne stroške. Br. Novak pojasni, da imenovani prejema 42 dnevne bolniške podpore, ter predlaga, da se naj prošnjo odkloni, če pa bo kasneje v nujni potrebi, se lahko obrne na glavni odbor. Podpirano in soglasno sprejeto.

Br. Karl Rakovski, član društva št. 401, je bil pohabljen v rudniku in se nahaja v slabem gmotnem položaju, radi česar prosi dovoljenja, da bi smel na društva razposlati okrožnico za darove. Predlagano, podpirano in soglasno sprejeto, da se imenovanemu izplača iz sklada izrednih podpor vsota $50 in da se mu na da dovoljenja razpošiljati okrožnico.

Sestra Rozie Petrič, članica društva št. 304, je bila operirana na očesu, za katero operacijo pa v smislu pravil ni dobila operacijske odškodnine. Prosi za podporo iz sklada izrednih podpor. Br. Godina predlaga, da se imenovani sestri izplača iz sklada izrednih podpor vsota $25. Podpirano in soglasno sprejeto.

Br. Frank Permo, član društva št. 121, prosi za izredno podporo. Bil je sedem mesecev bolan, a se ni javil bolnim in ni zahteval operacijskih stroškov, ker se je pomenročil v alkoholičnem stanju. Br. Turk pojasni zadevo ter predlaga, da se imenovanemu izplača iz sklada izrednih podpor vsota $50. Br. Godina protipredlaga $25. Oba predloga podpirana. Pri glasovanju je z večino glasov sprejet predlog br. Turka, torej se br. Permetu izplača iz sklada izrednih podpor vsota $50.

Br. John Gosteršič, član društva št. 549, je bil operiran na slepiču, a ni bil upravičen do operacijske odškodnine, ker ni bil še eno leto član jednote. Njegova družina se radi bolezni večih članov (družine) nahaja v slabem gmotnem položaju, radi česar prosi za izredno podporo. Predlagano, podpirano in soglasno sprejeto, da se imenovanemu bratu izplača iz sklada izrednih podpor vsota $50.

Br. Stanley Dežek, član društva št. 400, že dalj časa boleha na želodcu in je tudi bil že operiran. Prosi, da bi smel razpošiljati prošnje na društva. Br. Cainkar predlaga, da se imenovanemu ne dovoli razpošiljati prošnje, pač pa da se mu da iz sklada izrednih podpor vsota $50. Podpirano in soglasno sprejeto.

Sestra Frances Antončič, članica društva št. 108, je vdova po ponesrečenem zidarju. Pri nekem ognju, ki ji je uničil borno premoženje, si je pri skoku iz goreče hiše zlomila obe nogi. Društvo št. 108 prosi, da bi se imenovani sestri dala kaka izredna podpora. Br. Turk predlaga, da se sestri Antončič izplača iz sklada izrednih podpor vsota $100. Podpirano in soglasno sprejeto.

Br. Frank Ivanovič, član društva št. 89, je revež brez nog, in imenovano društvo prosi, da se mu nakaže kaka podpora. Br. Godina predlaga, da se imenovanemu izplača iz sklada izrednih podpor vsota $50. Podpirano in soglasno sprejeto.

Sestra Helena Kolihová, članica društva št. 56, se je preposno javila bolnim, in tako ji društvo ni moglo nakazati bolniške podpore, pač pa jo društvo priporoča za izredno podporo. Predlagano, podpirano in soglasno sprejeto, da se ji izplača $15 iz sklada izrednih podpor.

Br. Joseph Kajfek, član društva št. 396, boleha že precej časa na sušici in se nahaja v slabem gmotnem položaju, radi česar prosi dovoljenja, da bi se smel obrniti na društva s prošnjo za prostovoljne prispevke. Br. Godina predlaga, da se mu ne odobri okrožnice na društva, pač pa da se mu izplača iz sklada izrednih podpor vsota $25. Podpirano in soglasno sprejeto.

Petnajst minut odmora.

Br. John Jurca, član društva št. 225, je bil bolan in poškodovan. Dobiva polovično bolniško podporo, to je 50c dnevno. Prosi, da se mu dovoli obrniti se na društva s prošnjo za prostovoljne darove. Predlagano, podpirano in soglasno sprejeto, da se imenovanemu ne dovoli razpošiljati okrožnice, pač pa da se izplača iz sklada izrednih podpor vsota $50, ki se pošlje društvu št. 225 s nalogom, da povrne gl. glavnemu zdravniku pomoč.

Sestra Irma Steinberger, članica društva št. 16, je bila nedavno operirana, pa v smislu pravil ni bila upravičena do operacijske odškodnine. Bila je operirana tudi pred enim letom, a tudi takrat ni dobila ničesar, ker je ni bila dovolj dolgo članica jednote. Prosi za izredno podporo. Predlagano, podpirano in soglasno sprejeto, da se imenovani sestri nakaže iz sklada izrednih podpor vsota $25.

Br. Joseph Kalich, član društva št. 366, prosi za podporo, ker se nahaja v zelo slabem gmotnem položaju radi bolezni v družini, ki mu je pobrala vse prihranke. Predlagano, podpirano in soglasno sprejeto, da se mu izplača iz sklada izrednih podpor vsota $25.

Br. Peter Tomšič, član društva št. 26, je radi poškodbe nezmožen za delo in prosi za izredno podporo. Predlagano, podpirano in soglasno sprejeto, da se mu da $50 iz sklada izrednih podpor.

Prečitan je dopis oziroma prošnja društva št. 119, ki želi, da bi se v opravilnik uvrstil tudi nagrobni govor za umrlimi člani mladinskega oddelka.

Br. Cainkar pojasni, da se je že večkrat kako društvo obrnilo v istem smislu na glavni urad in da so jim poslali tak govor. Seveda se da isti govor, ki je namenjen kot nagrobnica za umrlimi odraslimi člani, uporabiti, ako se ga primerno spremeni, tudi za umrlimi člani mladinskega oddelka.

Br. Novak predlaga, da se pismo vzame na znanje. Podpirano in soglasno na znanje vzeto.

Predložena je zadeva glede pokojnega člana društva št. 22 br. John Pavloviča, ki je zapustil jednoti vsoto $363. Na željo pokojnikovega sina je bilo na zadnji seji gl. odbora sklenjeno, da se dotična vsota pošlje hčeram pokojnika, ki žive v slabih razmerah. Med tem pa je sin zvedel, da v starem kraju še živi njegova mati — žena pokojnika — in da je bolj potrebna ko sestre, radi tega želi, da se vsota pošlje materi.

Br. Cainkar odloči, da spada ta zadeva pred sejo celokupnega gl. odbora, torej se jo preloži na prihodnjo letno sejo.

Prečitan je priziv društva št. 24 proti odloku gl. porotnega odseka.

Br. predsednik odloči, da se priziv predloži prihodnji konvenciji.

Prečitan je priziv sledečih devetih članov društva št. 142 proti odloku gl. porotnega odseka v zadevi br. Presterla od istega društva: James Dezman, Anton Bokal, Frank Sustarsich, August Zurc, Gertrude Bokal, Frances Martinak, Frank Kamidar, Joe Koporc in Joseph Mak.

Br. Turk prečita pismo tajnika imenovanega društva, ki vprašuje za gotova pojasnila, nakar prečita svoj odgovor, ter izjavi, da smatra ta svoj odgovor za popolnoma v redu, a če pa se komu zdi tako mlačen, da so bila kršena pravila, naj blagohotno vloži obtožbo proti njemu.

Br. Cainkar pojasni zadevo, ki se je začela s pretepom. Druga pomota se je zgodila v gl. uradu, ki pa je bila v tem slučaju neizogibna. Ta druga pomota je obstojala v tem, da se je smatralo priziv, ki je bil pisan na društvenem papirju ter bil opremljen z društvenim pečatom in podpisi društvenih uradnikov, za priziv društva, dočim je bil v resnici le priziv društvenih odbornikov, kar pa seveda nikakor v danem slučaju ni bilo mogoče vohati.

Izjavija nadalje, da se potuhe ni dajalo in da gl. uradniki ne smejo kršiti pravil v prilog eni ali drugi stranki. Vsa taka namigovanja izvirajo iz domišljije in nimajo resnične podlage.

Br. Zaitz je po prečitanju priziva omenjenih devetih članov proti odloku porotnega odseka dejal: "Poslušali smo farovško obtožnico." Nadalje, da je bil br. Bokal, eden izmed podpisancev v prizivu, pred sejo v Chicagu, in da je govoril, da se bo posvetoval v Chicagu z gl. odborniki v tej stvari. Pripravil si je gradivo in se pred odhodom posvetoval s svojimi pristaši. Potem je šel nazaj in se udeležil seje društva št. 142, na kateri se je ponovno razpravljalo o tej aferi. O predlogu, da-li naj društvo vzame priziv na konvencijo proti odloku gl. porotnega odseka, je br. Bokal glasoval "navzoč", dasi je bil eden glavnih instigatorjev boja proti izplačanju te bolniške podpore br. Presterlu. Medtem ko je bil na seji "nevtralen", ga sedaj zopet vidimo med podpisanci v prizivu, ki je bil spisan po tej seji, izven društva, in podpisi pobrani s agitacijo okrog članov.

Br. Zaitz izvaja nadalje, da je bilo to društvo dolgo časa pod vplivom collinwoodskega slovenskega župnika, in da so se na sejah celo čitala njegova pisma, medtem ko so bila pisma SNPJ. ignorirana. O tem so bili svoječasno priobčeni dopisi v "Prosveti" in je stvar znana vsakemu, ki se zanima za aktivnosti naših društev. Eden prejšnjih društvenih uradnikov dopisuje v "A. S.", v katerem se jasno izraža, da je zastopal v SNPJ. taktiko in "načela" KSKJ. in da se je boril v nji proti načelom svobodomiselstva, kakor se ga tolmači v SNPJ. Stvar, oziroma spor v tem društvu, ki izvira iz časov, ko je prišlo pod župnikov vpliv, nima političnega, takozvanega strankarskega ozadja, ampak je spor med nazori, ki jih zastopa slovenski klerikalizem v Ameriki, in onimi, ki jih zastopa SNPJ. Osebe kot take so v tem boju zame brez pomena v kolikor se tiče sporne bolniške podpore, pomen pa imajo v tem, da se ene bore za načela, na katerih sloni ta organizacija, druge pa bodisi vedoma ali nevedoma proti njim.

"Društvo št. 142," — pravi br. Zaitz — "bo postalo v resnici društvo "Mir", kadar bodo nasprotniki, to je eksponenti klerikalne taktike, videli, da ima glavni odbor namen postopati strogo tudi v takih kršitvah pravil. Ne odgenjamo nikogar radi vere in verskih ali drugih nazorov, ni pa dobro za SNPJ., ako bi bili preveč popustljivi napram članom, ki ruvarijo, vedoma ali nevedoma, v korist drugih proti SNPJ."

Tekom živahne debate, ki se je udeležilo vsi navzoči, se govori o razmerah pri imenovanem društvu, ki jih podrobno popisujejo posamezni odborniki, ter je pojasnjen ves položaj in vsa zadeva.

Br. Novak predlaga, da se v smislu pravil predloženega priziva ne upošteva. Br. Godina podpira.

Br. Medveshek predlaga dodatek k Novakovemu predlogu, da gl. tajnik obvesti prizadete člane in imenovano društvo, da ni bil niti prvi, niti drugi priziv pravilno izpolnjen in da ju radi tega ni bilo mogoče upoštevati. Podpirano.

Predlog z dodatkom sprejet z večino glasov.

Prečitan je priziv br. John Lebana, člana društva št. 221, proti odloku gl. porotnega odseka. Sklenjeno, da se ga v smislu pravil predloži konvenciji.

Prečitana je iniciativa društva št. 21, ki v tristvu zahteva, da se vzdržuje vsak bolniški razred zase.

Br. Turk poroča, da je bilo vloženih 15 takih iniciativ, in da je predlogi prečitano, ker je bila prva in najboljša.

Br. Novak ugotovija, da bi minilo precej časa, predno bi se dalo to iniciativo rešiti pred članstvom, ako jo odobrimo. Razprava bi trajala tri mesece, glasovanje šestdeset dni — v tem pa bo itak že letna seja gl. odbora, kateri bo predložil poseben odbor svojo tozadevno iniciativo, ki je se bo treba dati v podporo društvom, ako jo sprejme gl. odbor. Radi tega je najboljše, da se to iniciativo odloži do seje gl. odbora.

Br. Zaitz predlaga, da se predloženo iniciativo pridrži za letno sejo gl. odbora. V glasilu se naj društvom, ki so poslala iniciativo, in sploh, ki mogoče zamorajo poslati iniciativo, tolmačijo te stvari, pojasni, da ima poseben odbor gl. odbora v delu tako iniciativo.

Br. Medveshek podpira predlog br. Zaitza. Soglasno sprejeto.

Br. predsednik zaključi sejo.

2. SEJA.

20. oktobra 1926 dopoldne.

Br. gl. predsednik otvori sejo.

Navzoči vsi člani, kot na prejšnji seji.

Prečitan je zapisnik 1. in 2. seje ter s popravki sprejet.

Društvo št. 329 želi mnenje gl. odbora, kaj naj stori v slučaju br. Vido Radanoviča, člana istega društva, ki je bil obstreljen ob priliki prevažanja prepovedane pijače. Bolniški tajnik tudi želi, da izreče seja svoje mnenje glede izplačevanja bolniške podpore. Razvije se daljša debata, med katero nekateri priporočajo, da se stvar najprej temeljito preišče, dočim so nekateri mnenja, da se imenovanemu članu da podpora iz sklada izrednih podpor, a če bi se kasneje izplačala kaka podpora za to poškodbo in z njo zvezano boleznijo, se naj ta izredna podpora odtrga od redne podpore. Iz pisma Radanovičevega odvetnika, ki je tudi prečitano, je razvidno, da so razmere prignale imenovanega v njegovo stisko. Br. Radanović je bil zavedeu unijski delavec, ki se je zvesto boril za delavsko stvar, radi česar je padel v nemilost bossov in koncem koncev prišel v bolnišnico.

Br. Zaitz predlaga, da se zadeva preloži na letno sejo gl. odbora. Br. Medveshek podpira. Soglasno sprejeto.

Društvo št. 1 priporoča, da jednota naroči regalije z jednotinim znakom, a brez društvenih številk. Jednota bi potem te regalije prodajala društvom po zmerni ceni. Na ta način bi si lahko tudi majhna društva nabavila regalije, in uporabne bi bile pri vsakem društvu v slučaju, da se član preseli. Kajpada bi prišle tudi precej ceneje, če se jih naroči večja množina skupaj.

Br. Zaitz predlaga, da se nabavi primerno množino — kar določi gl. upravni odsek — regalij z jednotinim znakom, na katerih naj bo puščen primeren prostor prazen, da lahko društva, ki tako želijo, pričvrstijo svojo številko. Br. Godina podpira. Soglasno sprejeto.

Br. Joseph Pavlich, član društva št. 280, prosi, da se mu povrne stroške, ki jih je imel z umobolnim br. Frank Šuštarjem, katerega je pripeljal iz umobolnice domov. Stroški znašajo $38.25. Br. Godina predlaga, da se imenovanemu povrnejo ti stroški iz sklada izrednih podpor, a da se prej poskrbijo natančnejši podatki o zadevi. Podpirano in soglasno sprejeto.

Predložena je zadeva br. Frank Kneza, člana društva št. 98, nanašajoča se na zadržano podporo. Br. bolniški tajnik pojasni, da je imenovani nesposoben za delo, da pa ni dvoma, da je kršil pravila, radi česar priporoča, da se mu odtrga del podpore; ker društvo v tem slučaju ni postopalo popolnoma pravilno, se ga naj pozove, da mora zadevo natančno preiskati ter odločiti v smislu pravil. O stvari govorijo in jo pojasnjujejo bratje Cainkar, Turk, Vogrich, Godina in Zaitz. Br. Zaitz predlaga, da se zadevo prepusti v rešitev gl. upravnemu odseku, ki naj pošlje koga k društvu, da zadevo preišče. Podpirano in soglasno sprejeto.

Br. Joe Karlič, član društva št. 312, prosi dovoljenja, da bi smel poslati na društva prošnjo za prostovoljne darove, ker se radi bolezni nahaja v obupnem položaju.

Br. Medveshek predlaga, da se ne dovoli razpošiljanje okrožnice, pač pa da se imenovanemu bratu nakaže iz sklada izrednih podpor vsota $50, istočasno pa poskrbi boljše podatke o stvari. Podpirano.

Br. Zaitz predlaga dodatno k Medveškovemu predlogu, da se pooblasti br. Abramu naloga, da zadevo preišče. Podpirano.

Predlog z dodatkom soglasno sprejet.

Odbor društva št. 92 protestira proti sklepu seje gl. odbora, s katerim je bila vršena z dnevnega reda zadeva br. Stefančiča, in radi drugih stvari. — Br. Novak predlaga, da se vzame na znanje ter proglasi zadevo za gl. odbor rešeno. Podpirano in soglasno sprejeto.

Br. Rudolph Čečuk, član društva št. 52, je bil zdravljen na raku, in sicer z radijem, ne pa operiran običajnim kirurgičnim potom. Pravila predvidevajo operacijsko odškodnino $100 za kirurgično operacijo na raku, ne omenjajo pa zdravljenja potom radija. Mnenje vrhovnega zdravnika je, da je zdravljenje raka z radijem v večini slučajev boljše in manj nevarno kot operacija z nožem.—Br. Zaitz predlaga, da se imenovanemu bratu plača iz sklada izrednih podpor vsota $100, a pismo vrhovnega zdravnika pošlje na letni seji gl. odbora v svrho tolmačenja pravil.

Podpirano in soglasno sprejeto.

Vrhovni zdravnik br. dr. Kern je obvestil gl. urad, da ima razne sugestije glede bolniških podpor in odškodnin ter da je pripravljen sodelovati s tozadevnim odborom gl. odbora. Mnenje seje je, da bo gosebni odbor gotovo z veseljem sprejel nasvete vrhovnega zdravnika, ki jih naj pošlje naravnost temu odboru.

Br. Medveshek vpraša glede operacijskih stroškov br. Angela Barbiča, člana društva št. 5, kateremu ti stroški niso bili izplačani. Br. bolniški tajnik pojasni, da jednota plača le za operacije, ki so navedene v pravilih. V slučaju br. Barbiča ni bila trebušna stena prerezana, torej se ne more izplačati operacijskih stroškov.

Čikaški društva prosijo, da bi se jim dalo jednotino dvorano brezplačno v najem za tisti večer, ko bodo priredila Miklavžev večer. Govorijo razni odborniki, ki so nekateri mnenja, da je dvorana last celokupnega članstva in torej ne bi bilo pravilno, da bi se je dajalo lokalnim društvom brezplačno na razpolago, dočim drugi povdarjajo, da je prireditev namenjena v agitacijske svrhe in je torej pravilno, da se da podporu iz kampanjskega sklada. — Br. Turk predlaga, da se da dvorano čikaškim društvom v najem za polovično ceno, to je za $30. Br. Vogrich podpira. — Br. Medveshek protipredlaga, da se da čikaškim društvom dvorano brezplačno na razpolago, pod pogojem, da jo plačajo, ako napravijo na prireditvi kaj dobička. Čikaškim društvom priporoča, da v bodoče določijo vstopnino, tako da bodo lahko iz dohodkov plačali najemnino. Br. Godina podpira. — Br. Novaku se ne zdi predlog br. Medveška umesten. Zdi se mu boljše, da bi se stvar prepustila gl. upravnemu odseku v rešitev. —Pri glasovanju je z večino glasov sprejet predlog br. Medveška.

Pevski zbor "Sava," odsek soc. kluba št. 1 J. S. Z., prosi za oglas v programu, ki ga bo izdal ob priliki svojega koncerta. Predlagano, podpirano in soglasno sprejeto, da se naroči jednotin oglas, cela stran za $15.

Jugoslovanski dom v Warrenu, Ohio, prosi za oglas v programu, ki bo izdan ob priliki otvoritve doma. Predlagano, podpirano in soglasno sprejeto, da se naroči oglas, in sicer cela stran, kar znaša $15.

Slovenski delavski dom v Collinwoodu, Ohio, se priporoča za oglas v spominski knjigi, ki bo izdana ob priliki otvoritve doma. Br. Godina predlaga, da se naroči cela stran, kar stane $25. Podpirano in soglasno sprejeto.

Br. Zaitz in br. Turk sta mnenja, da daje organizacije, katerim damo kak oglas, po možnosti tiskali svoje tiskovine, ali vsaj del tiskovin, v jednotini tiskarni, in da se jih naj v tem smislu obvesti.

Društvo št. 475 prosi, da bi se izbrisalo dolg za dveh knjigah "Ameriški Slovenci" in darovalo potrebne poslovne knjige in listine, ker je v hišo društvenega tajnika udarila strela in je vse zgorelo. — Br. Turk predlaga, da se dolg za dve knjigi "Ameriški Slovenci" izbriše, ter da se društvu pošlje brezplačno poslovne knjige, znake in druge potrebne jednotine stvari. Podpirano in soglasno sprejeto.

Br. gl. predsednik zaključi sejo.

4. SEJA.

29. septembra 1926 popoldne.

Br. predsednik otvori sejo.

Br. Louis Matko, član društva št. 318, je vložil priziv proti sklepu gl. porotnega odseka. Sklenjeno, da se ga v smislu pravil predloži prihodnji konvenciji.

Prečitano je protestno pismo društva št. 56 proti sedanjemu odboru, ki ga smatra za nepostavno konstituiranega. Zahteva, da se razpišejo volitve, da se izpolnijo dosedanja prazna mesta v gl. odboru ter določijo namestniki, ki jih po njih mnenju ni.

Br. Cainkar izjavlja, da je vse vznemirjenje in razburjenje nepotrebno. Konvencija je postavno odobrila in sprejela resolucijo, v smislu katere je bil gl. odbor izvoljen na konvenciji, ter je tudi določila, kdo je oziroma bo namestnik. Brez dvoma so se pripetile tekom konvencije razne tehnične napake, toda napake so delajo povsod, in ni vredno sedaj s tem tratiti časa. Dejstvo je, da je bil sedanji odbor pravilno in postavno izvoljen in da imamo namestnike v smislu pravil.

Br. Zaitz predlaga, da se to pismo ali protest položi na mizo. Br. Medveshek podpira. Soglasno sprejeto.

Br. Richard J. Zavertnik, član društva št. 559, je vložil priziv (appeal) proti gl. odboru v zadevi obtožbe glavnega tajnika brata Turka od strani br. R. J. Zavertnika, in sicer radi tega, ker v zapisniku polletne seje gl. odbora ni bilo vse priobčeno, kar se tiče te zadeve.

Br. gl. tajnik ugotavlja, da ta priziv nima priloge v smislu pravil in ga torej ni mogoče upoštevati. — Br. Novak je mnenja, da je to le pritožba, ne pa priziv.

Soglasen sklep seje je, da je stvar za gl. odbor rešena. Br. Richard J. Zavertnik se lahko pravočasno obrne naravnost na prihodnjo konvencijo, ne pa skozi gl. urad, kajti ta pritožba ali priziv je naperjen proti celokupnemu gl. odboru, ker celokupen gl. odbor je sprejel zapisnik tiste polletne seje in odločil, kaj se priobči in kaj ne, torej je tudi kot celota odgovoren v vseh stvareh, tikajočih se zapisnika.

Br. gl. tajnik želi, da se tolmači tista točka Pragmatike uslužbencev S. N. P. J., ki določa, da se plače stalnih uslužbencev povišajo po enem letu. — Mnenje navzočih je, da je točka popolnoma jasna. Pravila so stopila v veljavo 1. januarja 1926, torej je jasno, da se povišajo plače 1. januarja 1927, in ne prej. Br. Zaitz stavi v tem smislu predlog, ki je podpiran in soglasno sprejet.

Br. gl. predsednik predloži še sledeče zadeve:

American Civil Liberties Union se zahvaljuje za pomoč, ki jo je dobila od članstva S. N. P. J. za obrambo profesorja Scopesa, po katerem so padli fundamentalisti, ker se je drznil učiti resnico o razvoju človeka. Unija želi, da bi to dobro stvar še v nadalje podpirali. — Br. Godina predlaga, da se priobči v listu poziv za prostovoljne prispevke. Podpirano in soglasno sprejeto.

Foreign Language Information Service, čikaška podružnica, prosi za podporo. Pojasnjeno je, da ta organizacija v resnici dela v prid priseljencem. Br. Godina predlaga, da se daruje iz sklada izrednih podpor vsota $50. Podpirano in soglasno sprejeto.

National Council for Protection of Foreign Born Workers, v Pittsburghu, želi da bi se jednota pridružila ter dala kako podporo. Kar o tej organizaciji ni nobenemu navzočih nič podrobnega znano, je sklenjeno, da se stvar preiče.

Magistrat ljubljanski je poslal dopis dr. Žarnika o razmerah slepcev v naši stari domovini; dopis vsebuje tudi prošnjo za prostovoljne prispevke v sklad za zidavo Slepskega doma. — Br. Zaitz meni, da bi bilo pametno priporočati ljubljanskemu magistratu, da poveri pobiranje darov v Ameriki kaki organizaciji ali skupini organizacij, kajti to bo brez dvoma koristnejše kakor pa sedanji način, ko posamezni zasebniki vodijo to stvar.

Br. Medveshek predlaga, da se da gl. uredniku pravico, da porabi poslani dopis po svoji previdnosti in da lahko kaj izpusti ali pa doda dodatek. — Podpirano in soglasno sprejeto.

Josip Kozina, župan občine Šušnje pri Ribnici in bivši član S. N. P. J., se obrača v imenu občinskega odbora na jednoto s prošnjo, da se priobči v "Prosveti" priložena prošnja za prostovoljne prispevke za ljudsko šolo imenovane občine. — Br. Medveshek predlaga, da se prošnja priobči. Podpirano. Br. Zaitz je proti priobčenju prošnje, kajti če to storimo, bomo imeli kmalu polno roko podobnih prošenj. — Br. Cainkar smatra to prošnjo za izjemo, kajti v tisti občini živi mnogo bivših jednotinih članov oziroma Amerikancev, in imajo celo župana, ki je bil več let naš član. Ne zdi se mu škodljivo, če priobčimo to prošnjo. Če bodo prihajale radi tega druge take prošnje, bomo lahko sklenili, da jih v celoti in vse skupaj odklanjamo. — Br. Novak protipredlaga, da se razpošlje na društva okrožnice ter da se prošnje ne priobči v "Prosveti". Podpirano. — Pri glasovanju je z večino glasov sprejet predlog br. Medveška, torej se prošnjo za prostovoljne prispevke za šolo v Šušnjah priobči v "Prosveti".

Br. Zaitz — ko dobi od gl. tajnika pojasnilo, da jednota direktno še ni prispevala za pomoč od povodnji prizadetim krajem v Sloveniji — predlaga, da ima upravni odsek pravico, ako pride kaka taka prošnja, nakazati iz sklada izrednih podpor primerno vsoto, kar se naj pošlje na pristojno mesto. Br. Somrak podpira. Soglasno sprejeto.

Br. Cainkar priporoča, da se zviša zavarovalnina jednotinega poslopja, ki znaša sedaj $25,000.— Br. Novak predlaga, da se zavarovalnina jednotinega poslopja zviša na $50,000. Podpirano in soglasno sprejeto.

Br. Cainkar omeni sklep polletne seje gl. odbora glede nakupa ene slike slovenskega slikarja Perušeka in glede razstave njegovih slik v jednotini dvorani. Br. Novak predlaga, da se zadevo prepusti gl. upravnemu odseku. Podpirano in soglasno sprejeto.

Prečitana so razna pisma nanašajoča se na razmere pri društvu št. 298. Br. Zaitz meni, da je naša dolžnost dati vso mogoče zaslombo zvestim uradnikom, krivce pa prijeti, kakor hitro imamo dokaze v rokah. — Br. Hrast predlaga, da se zadeva izroči gl. bolniškemu odseku v preiskavo, ki naj na podlagi dobljenih dokazov vloži obtožnico na gl. porotni odsek. Podpirano in soglasno sprejeto.

Br. gl. predsednik poroča, da so številna društva poslala na gl. urad okrožnico, ki se jo prejele od nekakega "progresivnega bloka". Društva zahtevajo, da se odločno nastopi proti vsem tistim "blekarjem", ki so člani naše jednote, ker s pošiljanjem tiste okrožnice so kršili dve točki pravil: 1) točko, ki določuje, da se brez dovoljenja ne sme razpošiljati okrožnic, in 2) točko, ki prepoveduje vsako agitacijo med glasovanjem.

Br. Zaitz opozarja na dejstvo, da imamo jako demokratičen, a obenem drag način, po katerem se lahko priteži vsakdo, celo krivec. Jako nepošteno je torej, ako kdo v listih in okrožnicah laže o jamanju pravic in podobnem. Prečita izjavo ter predlaga, da jo seja odobri ter da se jo v prvi uradni številki "Prosvete" priobči v imenu gl. odbora. Predlog podpiran in soglasno sprejet.

Prečitan je dopis br. Rudolf Goldnerja ter Lees ugovora na znanje vzet.

Br. Zaitz bi rad vedel, kako je sedaj pri društvu št. 403, pri katerem društvu je bil v prvi polovici tega leta velik primanjkljaj. — Br. Godina pravi, da so pisali, da so točni pri nakazovanju podpor, in da so krive livarne, da so njih podpore višje kot pa njih prispevki v bolniški sklad. — Br. Novak omenja, da ogleda, kot da je pri tistem društvu pretečeni mesec precej bolnikov ozdravelo, kajti bolniških nakazanic prihaja sedaj polovico manj.

Br. Zaitz vpraša bolniškega tajnika, če ima pri svojem poslovanju dovolj pomoči. Br. Novak izjavlja, da vodi vse dopisovanje sam, pri drugem delu pa ima pomoč.

Br. Zaitz priporoča posebnemu odboru, ki sestavlja iniciativo o bolniških skladih in drugem, da vključi določbo, po kateri sme assesment določati le konvencija ali pa gl. odbor potom iniciative. Dalje priporoča istemu odboru, da da svoj načrt tiskat ter ga pošlje ostalim gl. odbornikom še pred letno sejo.

Br. Medveshek priporoča, da se v glasilu pozove članstvo in društva, da pošljejo svoje nasvete posebnemu odboru za sestavo iniciative. Clevelandska društva imajo razna priporočila, med katerimi je najvažnejše, da se za prvih sedem dni bolezni ne plačuje podpora.

Gl. tajnik br. Turk poroča, da je tajnik društva št. 582 poneveril asesment, da pa je društveni predsednik poslal ves asesment, tako da jednota dejansko nima nobene zgube. Društvo tajnika ni dalo aretirati. — Mnenje seje je, da mora društvo dotičnega tajnika črtati iz društva in jednote.

Gl. predsednik br. Cainkar se zahvali zborovalcem ter zaključi sejo.

Vincent Cainkar, predsednik;
Jacob Zapančič, zapisnikar.

POROČILO IN ZAPISNIK GOSPODARSKEGA ODSEKA S. N. P. J.

za dobo od 1. julija do 28. oktobra 1926.

Gospodarski odsek je tekom te dobe imel dve seji, na katerih se je v glavnem določil način poslovanja in vrsta vrednostnih papirjev, ki jih je najbolj priporočljivo kupovati. Večina poslovanja se je vršila pismenim potom.

Zapisnik 1. seje.

Gospodarski odsek se je sešel na svoji prvi seji 12. julija v prostorih S. N. P. J. Razpravljalo se je podrobno o določbah, ki jih vsebujejo pravila glede gospodarskega odseka.

Br. Somrak opozori na dejstvo, da pravila niso soglasna kar se tiče nalaganja dedičin mladoletnih dedičev. Člen XI, točka 3 c, pravi, da je glavni tajnik pokrbnik dedičin mladoletnih dedičev in da on nalaga njih denar. Toda iz istega člena in iste točke, pod k, se da sklepati, da je gospodarski odsek tisti, ki nalaga ves razpoložljivi denar za jednoto in v svoji z jednoto.

Predlagano in soglasno sprejeto, da se zadeva predloži v rešitev seji glavnega odbora, ki se ima začeti v kratkem.

Razvije se obširna debata glede agentov in provizij. Br. Alesh je mnenja, da bi se naj kupovalo — ako je mogoče — naravnost od tvrdk, ne pa preko agentov. Br. Somrak pojasni, da tvrdka plača svojemu zastopniku, ki pride v poštev, njegovo nagrado, brez ozira na to, že princese on naročila ali ga pa mi naravnost pošljemo.

Br. Alesh predlaga, da se na seje gospodarskega odseka ne dovoli pristop agentom. Lahko pa se nahajajo v bližini in jih gospodarski odsek lahko pokliče pred se, da pojasnijo kako stvar. Enoglasno sprejeto.

Tvrdke, ki prodajajo vrednostne papirje, popustijo svojim stalnim in večjim odjemalcem nekoliko na ceni, kar imenujemo popust ali koncesijo (concession). Ta popust spada kajpada jednoti. Br. Zupančič predlaga, da se popust zaračuna takoj pri nakupu, gospodarski odsek pa v svojih poročilih točno navede, kolik je bil popust v vsakem posameznem slučaju. Enoglasno sprejeto.

Glede agentov, oziroma tvrdk, je sklenjeno, da se jim da po možnosti pojasnilo, da naj pošljejo popise svojih ponudb (cirkularje) na vse tri člane odseka pismenim potom.

Vname se živahna debata glede vrst bondov in o tem, kateri bi bili najbolj priporočljivi za jednoto.

Sklenjeno je enoglasno, da se zaenkrat ne kupuje municipalnih bondov, in sicer iz razloga, ker jih ima jednota že za nad $2,000,000. Ta sklep seveda ni obvezen, to se pravi, odsek lahko vsak čas kupi tudi kak municipalni bond, ako smatra to za koristno.

Sklenjeno je nadalje enoglasno, da se po možnosti ne kupuje kakršnihkoli bondov iz Floride in južnih držav sploh. — Določeno je najmanjše število prebivalcev mest ali krajev, ki sami izdajo kake bonde, ali pa jih izda kako podjetje, nahajajoče se v dotičnem kraju ali mestu. Bondov, kjer ni v smislu tega sklepa zadostnega števila prebivalcev, se ne upošteva. Najmanjše število prebivalcev je 10,000.

Sklenjeno je nadalje, da se po možnosti ne kupuje takozvanih večnih bondov, to je bondov, ki jih kako podjetje izda, da plača prejšnji dolg, ko isti poteče. — Sklenjeno je tudi temeljito proučiti take bonde, ki so izdani na posojila, ki že ne stoje, in pa na taka posojila, ki stoje na tuji zemlji, ne da bi imela najemninsko pravico najmanj za dobo 50 let po zapadlosti bondov, ki jih mislimo kupiti.

Sproženo je vprašanje, kateri bondi so priporočljivejši — kratkoročni ali dolgoročni. Br. Alesh je mnenja, da so za našo jednoto dolgoročni — 20 do 30 let recimo — boljši, dočim pravi br. Somrak, da so kratkoročni — 6 do 12 let — priporočljivejši, ker ravno s tem precej profitiramo, ako izrabimo ugodne prilike in pod ugodnimi pogoji kupimo in prodamo bonde. Br. Zupančič predlaga, da se to vprašanje reši v vsakem slučaju posebej, kajti v tem oziru narediti kako osko pravilo za vse bonde, bi ne bilo modro. Enoglasno sprejeto.

Sklenjeno je, da se vrše seje gospodarskega odseka po potrebi. Poslovanje se vrši pismenim potom, in sicer glavni tajnik obvesti odsek, kadaj in koli

$25,000 Hotel Sherman Co., Chicago, Ill., 1st Mtge. Serial Gold Bonds, 5½%, izplačljivi l. 1942, po 100 manj ¼% popusta.

Ko sta bila glasovnica in naročilni list izpolnjena in podpisana, je br. Somrak zaključil sejo.

* * *

Začetkom avgusta je obvestil gl. tajnik gospodarski odsek, da bondov Hotel Sherman Co. tvrdka ni mogla [illegible] radi česar treba tistih $25,000 na drug način investirati. Razen te vsote je na razpolago le $5,000. Člani gospodarskega odseka so se pismeno sporazumeli in enoglasno odglasovali za bonde, ki so razviti iz spodnjega seznama, pod tekočimi številkami 2, 3 in 4, katere bonde smatrajo za najboljše varne in dobre.

Septembra meseca je bilo na razpolago $15,000, ki so bili z enoglasnim sklepom naloženi v bond pod št. 5 v spodnjem seznamu.

Sredi oktobra je bil gospodarski odsek obveščen iz glavnega urada, da je na razpolago za investiranje vsota $25,000.

Br. Zupančič je pismeno predlagal, da se dosedanji nakupi v toliko spremeni, da najprej vsi člani odseka pismeno priporočajo tiste bonde, ki jih smatrajo za najboljše, ter da se glasuje na podlagi predloženih priporočil. Ostala dva člana odseka odobrita ta predlog.

Člani gospodarskega odseka so medsebojno izmenjali priporočila, nakar se je vršilo — tudi pismenim potom — glasovanje. Enoglasno so bili odobreni za nakup sledeči bondi v priloženem seznamu: št. 6, 7, 8 in 9. Za bond št. 10 sta glasovala brata Somrak in Zupančič. Za bonda št. 11 in 12 sta glasovala brata Somrak in Zupančič, br. Alesh pa je v smislu pravil vložil sledeči ugovor:

V smislu pravil S. N. P. J. podam ugovor proti nakupu bondov sledečih korporacij: The Tiedtke Stores Realty Co., Toledo, O., in proti The Strouss-Hirschberg Co., Youngstown, Ohio.

Obe zgoraj omenjeni korporaciji se nahajata v mestih srednje velikosti z nesigurno bodočnostjo. Dalje, nobena zgoraj omenjenih korporacij ne lastuje zemljišča, na katerih stoje njih poslopja, temveč imajo ta zemljišča le v najemu za določeno dobo. In obe se baviti z veletrgovino, in so poslopja izdelana tako, da odgovarjajo njih potrebam, vsled česar so neporabna za druge svrhe, če bi slučajno katera gori omenjenih korporacij prenehala s trgovino. Radi tega je nepriporočljivo, da se premoženje S. N. P. J. investira v take zadolžnice.

(Podpis) Frank Alesh.

Brata Somrak in Zupančič sta v smislu pravil pismeno utemeljila nakup bondov št. 10, 11 in 12, na sledeči način:

Nixon Building (Chicago, Ill.) bondi so po njenem mnenju varni, kajti zajamčeni so s prvo vknjižbo na zemljišče v čikaškem trgovskem središču, katero zemljišče lastuje družba kot najemnica do leta 2038, dočim so naši bondi izplačljivi leta 1940. Poslopje in zemljišče sta precenili dve družbi na vsoto, ki je tako velika, da znaša posojilo samo 45% precenjene vrednosti.

Tiedtke Stores Realty Co. (Toledo, Ohio) bondi so del posojila, ki predstavlja 46% vrednosti, kakor je bila določena od Toledo Real Estate boarda. Družba lastuje dvoje poslopij, ki stojita na zemlji, katero ima v najemu do leta 2024 ter lahko večno obnavlja najemnino. Zemljišče in trgovina se nahaja v trgovskem središču mesta Toledo, ki je ob zadnjem ljudskem štetju imelo 243,164 prebivalcev.

Zemljišče, ki ga ima Strouss-Hirschberg Co. v najemu, je njeno pod najemnino do leta 2021, naši bondi pa so izplačljivi leta 1941. Poslopje družbe še ne stoji, toda pogoji so taki, da družba ne dobi posojenega denarja direktno, temveč bo tvrdka, ki je podpisala posojilo, izplačevala potrebne zneske gradbeniku, tako da je onemogočena vsaka morebitna zguba. Zemljišče se nahaja v trgovskem delu mesta Youngstown, Ohio, ki je imelo ob zadnjem ljudskem štetju 132,358 prebivalcev.

Vrhu tega se je tvrdka, od katere so gornji trije bondi kupljeni, zavezala, na zahtevo jih zamenjati za druge, tako da dejansko ne obstoji za jednoto niti najmanjši riziko.

Br. Alesh je priporočal, predlagal in glasoval, da se naloži vsota $60,000 — namesto v bonde št. 10, 11 in 12 v seznamu — na sledeči način:

$15,000 Levy County, Florida — donos 6% — izplačljivo l. 1955. Cena 100 manj ¼% popusta.

$15,000 Hotel Sherman Co., Chicago, Ill.—5.50% zplač. l. 1946. Cena 98.89 manj ¼% popusta.

$15,000 American Insurance Union Bldg., Columbus, Ohio—6%—izplačljivo l. 1941.—Cena 100 manj ¼% popusta.

$15,000 Indiana-Ohio Public Service Co.—6% —izplač. l. 1946.—Cena 100 manj ¼% popusta.

SEZNAM VREDNOSTNIH PAPIRJEV, KUPLJENIH V DOBI OD 1. JULIJA DO 28. OKTOBRA 1926.

Tekoča št.	Naročeno	Prejeto	Zaznamek Investment vrednost	Vrednostni papir	Vrsta	Izplačljiv	Dividende	Nakupna cena: Cena po	Nižnji %	Finančni, po	Skupna nakupna cena	Popust (Dobiček)	Obrestna mera %	Letno od kupne dividende	Dejanski donos %	Kupljeno od	Predlagal	Glasoval za
1	JULIJ	7-24 1926	$ 25,000	Title & Trust Co., Detroit, Mich.	1st Mtge. G. B.	6-1 1935	6. 12.	$100	¼	$99.75	$ 24,937.50	$ 62.50	6.	$ 1,500	6.015	Otis & Co. Cleveland, O.	Somrak	enoglasno
2	AVGUST	8-14 1926	5,000	Van Sweringen Co. Cleveland, O.	1st Mtge. & Collateral Trust Sinking Fund G. B.	8-1 1935	2. 8.	100	¼	99.75	4,987.50	12.50	6.	300	6.015	Otis & Co. Cleveland, O.	Alesh	enoglasno
3		8-14 1926	25,000	General Necessities Corp., Detroit, Mich.	1st Mtge. Real Estate Sinking Fund G. B.	7-1 1946	1. 7.	100	¼	99.75	24,937.50	62.50	6.	1,500	6.015	Otis & Co. Cleveland, O.	Zupančič	enoglasno
4		8-25 1926	10,000	American Insurance Union Bldg., Columbus, O.	1st Mtge. Serial G. B.	5-5 1940	5. 11.	100	¼	99.75	9,975.00	25.00	6.	600	6.015	S. W. Straus & Co. Chicago, Ill.	Alesh	enoglasno
5	SEPT.	9-11 1926	15,000	Lake Shore Athletic Club, Chicago, Ill.	1st Mtge. Sinking Fund G. B.	3-1 1945	3. 9.	100	¼	99.75	14,962.50	37.50	6.50	975	6.516	Otis & Co. Cleveland, O.	Zupančič	enoglasno
6		10-25 1926	12,000	Van Sweringen Co. Cleveland, O.	1st Mtge. & Collateral Trust Sinking Fund G. B.	8-1 1935	2. 8.	100	¼	99.75	11,970.00	30.00	6.	720	6.015	Otis & Co. Cleveland, O.	Alesh	enoglasno
7		10-26 1926	10,000	Produce Dist. Administration Bldg., Chicago, Ill.	1st Mtge. Serial Coupon Bonds	10-1 1940	4. 10.	100	¼	99.75	9,975.00	25.00	6.50	650	6.516	S. W. Straus & Co. Chicago, Ill.	Alesh	enoglasno
8	OKTOBER	10-27 1926	10,000	City Hall Square Bldg., Chicago, Ill.	1st Mtge. Building & Leasehold G. B.	8-1 1941	2. 8.	100	¼	99.75	9,975.00	25.00	6.25	625	6.265	H. C. Speer & Sons Chicago, Ill.	Zupančič	enoglasno
9		10-28 1926	13,000	Wm. Z. Campbell Land Co., Detroit, Mich.	1st Mtge. Sinking Fund G. B.	10-1 1936	4. 10.	100	¼	99.75	12,967.50	32.50	6.50	845	6.516	Otis & Co. Cleveland, O.	Somrak	enoglasno
10		10-25 1926	15,000	Nixon Building, Chicago, Ill.	1st Mtge. Leasehold Sinking Fund G. B.	9-1 1940	3. 9.	100	¼	99.75	14,962.50	37.50	6.50	975	6.516	Otis & Co. Cleveland, O.	Zupančič	Somrak Zupančič
11		10-25 1926	25,000	Tiedtke Stores Realty Co., Toledo, O.	1st Mtge. Leasehold Serial G. B.	8-1 1939	2. 8.	100	¼	99.75	24,937.50	62.50	6.50	1,625	6.516	Otis & Co. Cleveland, O.	Somrak	Somrak Zupančič (Alesh ug.)
12		10-25 1926	20,000	Strouss-Hirschberg Co., Youngstown, O.	1st Mtge. Leasehold Serial G. B.	4-1 1941	4. 10.	100	¼	99.75	19,950.00	50.00	6.25	1,250	6.265	Otis & Co. Cleveland, O.	Somrak	Somrak Zupančič (Alesh ug.)
			$185,000								$184,537.50	$462.50		$11,565				

POJASNILO.

V stolpcu "Naročeno" je naveden mesec, v katerem je odsek glasoval o nakupu, dočim je pod "Prejeto" naveden dan, katerega je jednota sprejela bonde in od katerega dalje teče jo obresti.—Pod "Vrsta" je naveden popis bonda v angleščini, ker za nekatere besede nimamo slovenskih izrazov. 'Mtge.' je okrajšava za 'Mortgage,' 'G. B.' pa za 'Gold Bonds.'—V stolpcu "Dividende" so navedeni meseci, na katere so dividende plačljive, torej 6.-12. pomeni, da so dividende plačljive junija in decembra.—Vsi gornji bondi so bili kupljeni po 100 manj ¼ odstotka popusta, torej je jednota dejansko plačala za vsakih $100 samo $99.75.—Povprečna trajnost je 13 let.—Povprečna obrestna mera je 6.25%, a dejanski donos je 6.265%.

Frank Somrak, predsednik. Frank Alesh Jacob Zupančič, zapisnikar.

IZREDNA RAZPRODAJA!
Sestav vreden $15 — Za samo $3.98

MODJE [illegible] TO IZREDNO PONUDBO [illegible] VAM MORDA NE BO [illegible] NUDILA.

[illegible] kakšna vrednost dobite [illegible] $3.98.

1) Ena krasna prostorna nikelastopjena [illegible] kako [illegible] in je [illegible].

2) Ena krasna posrebrena verižica, dolge vrste, ki [illegible] za drugega na [illegible] in je [illegible].

3) Ena krasna poslaćena žepna nož, s dvema jeklenima [illegible].

4) Prvovrstno pero (Fountain Pen), [illegible] dinarja v naprej, [illegible] vaš naslov in 25c za [illegible] pošljete ko blago sprejmete na [illegible].

Ta izredna ponudba velja samo 30 dni, zato hitro [illegible] do danes.

BARGAIN NOVELTY COMPANY
[illegible] Barne Ave., Dept. 226.
CHICAGO, ILL.

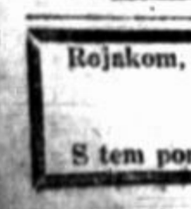

BOLEČINE V MEHURJU
[illegible] pregane
SANTAL MIDY
[illegible] dobite [illegible] MIDY [illegible] v vseh lekarnah.

HITRO ZDRAVLJENJE REVMATIZMA.

Kateri trpi na revmatizmu, naj si naroči Ferant liniment, ki mora popolnoma ozdraviti to bolezen v 48 urah. To zdravilo je že na tisoče ozdravilo in bo tudi vas, je edino zdravilo, ki mora popolnoma ozdraviti. Ta zdravila so jamčena od Julien Ferant, under the fod and drug act, June 30, 1906. Cena steklenic: $2.50. Vsa naročila naj se pošljejo na: John Deželak, 301 Lincoln St., Nokomis, Ill. (Adv.)

DR. KOLER
638 Penn Ave.,
Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specijalist v Pittsburghu, ki ima 32-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastruplenje krvi zdravim s glasovitim 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mozolje ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in lačnili vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen nalezе.

Vse moške bolezni zdravim po okrajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam upaduje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hrupnosto ali vodno kilo ozdravim v 36 urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v kolenu in hrbtu in vžaslih tudi pri pečenju vode, ozdravim s gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine otekline, grbačica, škrofulje in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času in ni potrebno bolati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo trdmade, da vas razumejo. Jaz znam že iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski.

Uradne ure so: Ponedeljek, sreda in petek od 9 do 5. v Torek, četrtek in sobota od 9. do 8. Nedelje od 9. do 3.

OB TI PRILIKI naznanjam, da smo ustanovili 23. sept. t. l. v Forest City, Pa., Kranjsko Zadružno Zvezo, za konserviranje jedil, posebno pa radi kranjskega golaža. Vsakdo lahko kupi delnice po prvotni ceni in sicer po 1c vsaka, za nedoločen čas. Najmanjša vsota, ki se proda eni osebi, je za $10.00. Za pojasnila pišite na: Lowrenc Zapuder, tajnik, R. 3, Uniondale, Pa., ali pa na M. Krainz, uprav. K. Z. Zveze, 64 Broadway, Gowanda, N. Y. —(Advertisement.)

KADAR RABITE PREMOG

Kadar se hočete seliti. Kadar rabite expresmana, obrnite se na moj naslov: FRANK UDOVICH. 2623 S. Ridgeway ave. Tel. Lawndale 8693, ali pa na 1805 S. Racine Ave. Tel. Canal 1439

Novo fino zdravilo za srce in želodec.

Skušeni zdravniki se čudijo kako hitro dela v takih slučajih.

Brez dvoma se bodo naši čitatelji čudili, ko zvedo o tem novem zdravilu, ki tako hitro deluje. Če vam istega še ni predpisal vaš zdravnik, kar pojdite v domačo lekarno in kupite steklenico. Zove se Nuga-Tone. Je lahko za vživati in celomesečna zaloga vas stane okrog $1.00. Čudili se boste, kako hitro se boste počutili boljši. Za neregularno utripanje srca vsled slabe prebave, zaprtje, pline v želodcu in črevih, lena jetra, glavobolo, ni nič boljšega. Isto hitro učinkuje. Daje dober tek in drob deluje redno, stimulira jetra in obisti in prinaša trden in poživljajoč spanec. Kupite steklenico in vživajte zdravilo po navodilih za par dnij in če se ne počutite boljši in če ne zgledate boljši, vrnite ostanek lekarnarju in on vam povrne vaš denar. Izdelovalci Nuga-Tone tako dobro vedo, kaj ista stori v takih slučajih, da primorajo vse lekarnarje jamčiti isto in povrniti vaš denar, če niste zadovoljni. Priporočano in na prodaj v vseh dobrih lekarnah.—(Adv.)

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati, ker vam kaže

pravo sliko socializma.

Naročnina znaša $3.00 na leto, $1.75 na pol leta.

Naslov: PROLETAREC,
3639 W. 26th St.
CHICAGO, ILLINOIS
Pišite po naš cenik knjig!

DA SKUHAŠ DOBRO PIVO, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričajte, da je doma pri nas kuhani vedno le najboljši in najcenejši.

Grocerijam, sladkičarjem in v prodajalne železnine damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,
6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

VAŽNO

je za vsakega rojaka, da vse svoje notarske posle poveri edinole izkušenemu notarju. Podpisani imam dolgoletno prakso v izdelovanju kupnih pogodb, pooblastil, dolžnih pisem in obveznic, pobotnic vsake vrste, oporok in v preiskovanju stanja zemljišč ter v raznih drugih stvareh bodisi na Ameriko ali stari kraj. Pišite ali pridite osebno.

ANTON ZBAŠNIK
slovenski javni notar
4905 Butler St. Pittsburgh, Pa.

HIGIJENIČNO POPREJ IN SEDAJ.

Neki angleški pisatelj je zapisal še v letu 1600: "Kraljica Elizabeta si je dala napraviti kopelj, kjer se koplje enkrat v mesecu brez izjeme." Danes pa vemo, da ne le zunanjost, temveč tudi notranjost telesa zahteva svojo čistost.

Veliko naših fizičnih bolečin bi se preprečilo z rednim čiščenjem črevesja s Trinerjevim grenkim vinom. "Ouray, Colo., okt. 9.: Trinerjevo grenko vino je izvrstno za želodčne naredbe. Vaš J. A. Langston." 1. steklenica stane $1.25, mala vzorec steklenica se vam pošlje za 15c po Joseph Triner Company, 1333 S. Ashland Av., Chicago, Ill. Poskusite tudi Triner's Cold Tablets, hitra pomoč za prehlad in gripo (stane 30c pri vseh boljših trgovcih zdravil.) (Adv.)

Naznanilo godbenikom.

Izšla je najnovejša knjiga, II. zvezek najlepših pesmi za piano, harmoniko ali violino. V tej knjigi dobite najboljše slovenske in evropske pesmi za plese in druge prilike, kakor "špicpolka," "Na Marjanca," "povšter tanc," "pok šotiš," valčki in drugo. V njej dobite pesmi kot "Na planincah," "Pridi Gorenje," "Ciganska Sirota," in druge. Cena je samo $1.00, poštnine prosto. V zalogi imam tudi še nekaj zvezkov "Glazba in dom," kjer dobite 12 krasnih pesmic in plesov, [illegible] 75c. Ako naročite prvi in drugi zvezek je cena za oba [illegible]. Naročila se sprejemajo pri

VIKTOR LISJAK
15621 Waterloo Rd., Cleveland.

POTREBNO ZA VSAKOGA

človeka, ki želi imeti dobro in lepo izdelano obleko je, da pride sam k meni in si izbere blago za obleko ali zimsko suknjo, sedaj je čas za sukanje. Spoštovanjem:—Rudolf Mesnar, 4921 Butler St. Tel. Fisk 2983, Pittsburgh, Pa.—(Adv.)

Imam na zalogi že nad 14 let

LUBASOVE HARMONIKE

vseh vrst in modelov, nemške, kranjske in chromatične; tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglašene.

Imam na zalogi tudi kovčeke, glasove, nove gotove mehove in druge posamezne dele. Cene harmonikam sem znatno znižal.

Pišite po cenik na:

ALOIS SKULJ
323 Epsilon Pl.
Brooklyn, N. Y.
Edini zastopnik in založnik LUBASOVIH HARMONIK v Združenih Državah.

Dr. Lorenz

642 Penn Ave.
Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moja stroka je zdravljenje skrivnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 22 let, ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 22 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljanju moških bolezni.

Jaz ozdravim zastruplenje krvi, mozolje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane; oslabelost, živčne in bolezni v mehurju, ledicah, jetrah, želodcu ranenice, revmatizem, kataer, slepo žilo, nadušo itd.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 8. popoldne; v torek, četrtek in soboto od 9. popoldne do 8. zvečer; v nedeljah le prvomajskih od 10. dopoldne do 1. popoldne.

BOŽIČ!

KOT PREJŠNJA LETA, SE TUDI LETOS PRIPRAVLJAMO NA

VELIK BOŽIČNI IZLET

iz New Yorka proti Havre s parnikom

CARMANIA

v SREDO, 8. DECEMBRA

po osebnim vodstvom priljubljenega in splošno znanega Mr. S. Vukovića, uradnika Cunard črte.

Slovenci! Nudi se vam prilika, da izpolnite dolgo gojeno željo ter prešivite Božič v stari domovini med svojimi sorodniki in prijatelji.

Prostori, postrežba in kuhinja—vse je najboljše. Privatne kabine za 2, 4, 6 v tretjem razredu.

NADALJNI BOŽIČNI IZLET NA BERENGARIA, 15. decembra.
POD OSEBNIM VODSTVOM
MR. A. MARCUSA, člana CUNARD ČRTE

Zasigurajte si prostor sedaj pri kateremkoli naših agentov, ali pa pišite v maternem jeziku na

CUNARD LINE
140 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

F. KERŽE
1142 N. E. Dallas Rd.
CLEVELAND, O.

S. N. P. J. društvom:

Kadar naročate zastave, regalije in drugo, pazite na moje ime in naslov če hočete dobiti najboljše blago za najnižje cene. Načrti in vzorci ZASTONJ.

M. Mladic & J. Polacek
JAVNA NOTARJA
1334 West 18th Street Chicago, Ill.

Izdelujeva notarska dela za tukaj in stari kraj. Delamo prošnje za dobavo svojcev iz starega kraja, kupne pogodbe. Posojujemo in vzamemo posojila na prve vknjižbe (Mortgage). Prodajamo hiše, lote in farme. Cene nizke, delo točno in pravilno. Informacije zastonj.

MRS. LILLIAN CHRASTKA
Chikaška ženska pogrebnica
Daje posebno pozornost za ženske in otroke.
2316 So. Millard Ave., Chicago, Ill.
Telefon: Lawndale 6707. Privatna ambulanca.

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

sveže meso, grocerija itd. Se toplo priporočam odjemalcem. Pokličite po telefonu 517 Library.

Louis Groznik, Library, Pa.

ZASTAVE

AMERIŠKE, SLOV. HRV.—! REGALIJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, KAPE, UNIFORME, ITD.

SIGURNO 25% CENEJE KOD DRUGOD
VICTOR NAVINŠEK
821 Grove St. Conemaugh, Pa.

Dobite si pravega zdravnika takoj v začetku

Ali ste sposobni za ženitev? Ako niste, tedaj pridite k meni še danes. Pridite k pravemu specialistu in se prepričajte kako vas bode vse drugače zdravil. Mi uporabljamo najnovejša zdravila, serume in bakterine v vaše žile za vse krvne bolezni. Brezplačno nasveti. Mi govorimo slovenski jezik.

PENN RESEARCH LABORATORY
209—6th Avenue, 2nd floor, Pittsburgh, Pa.
DR. MCCLOY, DIRECTOR

Uradne ure so: Dnevno od 9. jutro do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 2. ure.

POSLUŽITE SE KAMPANJE ZA NOVE ČLANE IN PRIDOBITE SI LEPO NAGRADO!

Rojakom, ki imajo namen poslati svojcem darila za Božič v denarju priporočamo, s pošiljatvijo ne odlašati.
Cimpreje odpošljejo, tempreje se izplačilo izvrši.
S tem pomagajo nam in pošti vzdržati točnost tudi v času največje zaposlenosti.

Frank Sakser State Bank
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.